

C. I. Bogdan

Poduri suspendate

Pierdem din viață ani și la moarte cerșim o clipă...

N. IORGA

Deseori ni se întâmplă să acceptăm o invitație pe care n-o dorim și n-o evităm, pentru că în clipa când ni se face nu ne vine în minte un motiv plauzibil ca să ne eschivăm elegant. Inconfortul psihic creat ne face să bombănim:

„Asta mai lipseal-a găsit și p-ăștia tocmai acum! Și-aveam atâta treabă!”

Și totuși ne ducem, cumpărăm flori sau altceva, ne îmbrăcăm frumos și afișăm la sosire bucuria revederii, satisfacția pentru ocazia creată.

Doctorul Miha închise telefonul, nemulțumit. Nu era bănuitor din fire și-apoi era prea obosit ca să mai stea să despică firul în patru, totuși ceva din vocea soției arhitectului Barbu nu-i plăcu, mai ales precizarea: „n-or să fie mulți, dar toți sunt niște drăguți”, ultimul cuvânt beneficiind de o intonație familiară, de alintare care îl enervă. De fapt, pe ea n-o văzuse decât o singură dată, la colegul lui, doctorul State, și nu-i plăcuse pentru că gesticula mult când vorbea, te fixa nesfârșit cu privirea, accentua și repeta cuvinte și propozițiuni – ca să te convingă, până la exasperare. Parcă avea în fața ei un tembel sau oligofren incapabil să înțeleagă ce voia dânsa să spună din prima expunere. Iar banalitățile debitate te dezgustau până la silă. Pentru asta o evitase atunci. Bărbatul ei, în schimb, te cucerea prin calmul și finețea spiritului, prin cuvintele totdeauna bine acoperite de idei interesante, care se nașteau fără efort. O discuție cu el te reconforta și te îmbogățea sufletește. Era un mare talent, plantase, după proiectele lui, câteva clădiri monumentale în capitală.

Cu toată această aducere aminte plăcută, nemulțumirea lui Mihi nu se risipi. Îl sună pe State.

— Ascultă, ce-i cu chestia aia de sâmbătă seara de la arhitectul Barbu?

— A, da, ne-au invitat și pe noi. Dar noi nu putem merge, plecăm la țară la socru-meu, e bolnav, ți-am povestit. Te-a invitat? Te duci?

— N-am chef și nici timp. Știi că nu-mi place să-mi pierd o seară în felul ăsta. Și nu cunosc pe nimeni, măcar dacă erai tu...

— Păi, o să vină Titi. Panaitescu de la Urgență, Tudose de la Externe. Ha-ha-hase pornise State pe un râs zgomotos. Precis cotoroanța aia de nevastă-sa - ei se cunoșteau bine - are nevoie de un consult medical pentru vreo cunoștință de-a ei și, dacă a văzut că eu nu pot veni, te-a invitat pe tine. Ha-ha-hamai râse State amuzat. Mihule, asta-i soarta noastră, a medicilor, ni se face onoarea să dăm consultații oriunde și oricând, mai ales într-o ocazie ca asta, pacienții nu sunt obligați să-și aștepte rândul, te pisează pe saturate până îți vine să înapoiezi sarma și să fugi. Totuși, du-te, Barbu e un om minunat, și-apoi mai ieși și tu în lume, că în ultima vreme ai cam...

— Bine, zise Mihi ca în fața unei fatalități, da ce serbează ăștia?

— A, i-ai tăiat, probabil, macaroana cotoroanței și n-a apucat să-ți spună. S-au mutat în casă nouă, au construit un apartament într-o vilă cu alte trei familii. E opera lui Barbu, merită s-o vezi, nemaipomenit de frumoasă. Foarte interesant făcută, exact cum e el, Barbu.

Ajuns acolo, Mihi nu intră. Se plimbă prin fața vilei uimit de ce se poate face chiar și la dimensiunile astea reduse, din niște cărămizi și beton. Cât de puțin îi trebuie unui om să fie fericit, sau măcar să se simtă binegândi el plin de admirație pentru această izbândă a fanteziei și

bunului gust.

În uşă îl întâmpină, bineînţeles, ea, stăpâna casei, căreia Mihu îi întinse florile aduse. În timp ce îi tot spunea cât de mult se bucură de prezenţa lui sau aşa ceva, aranjându-şi faldurile rochiei festive făcută cu multă artă şi mulţi bani, ca să-i ascundă excesele ponderale, Mihu roti privirea prin sufrageria spaţioasă, deosebit de bine aranjată, dar plină de o mulţime de oaspeţi gălăgioşi, care tăcură aproape toţi când intră el. Aşa cum sta în prag, Mihu nu părea să aibă nimic ieşit din comun. Statura înaltă, bine legată, puţin adusă din spate, se armoniza perfect cu cei aproape 40 de ani ai săi. Îmbrăcat îngrijit, degaja din întreaga înfăţişare o naturaleţe şi stăpânire de sine care te cucereau de la prima vedere. Numai ochii, înconjuraţi de riduri mici, ca la cei ce fac o muncă migăloasă şi îndelungată, păreau obosiţi. În centrul pupilelor, însă, ard luminiţe vii care conferă privirii o penetrabilitate neobişnuită, caracteristică ochiului obişnuit să sfredească, să disece, să pătrundă dincolo de barierele fireşti. Şi peste toate acestea, stăpânea un aer de detaşare, de uşoară absenţă, părea că trăia numai parţial în lumea asta concretă în mijlocul căreia intrase chiar acum.

Alarmat, arhitectul Barbu veni repede să-l scoată pe bietul Mihu din meliţa neveste-sii. Îşi strânseseră mâinile şi se priviră tăcuţi, adică avu loc acel dialog secret al oamenilor care-şi pot comunica fără cuvinte. Totuşi, pentru că nevasta lui Barbu nu-l slăbea pe Mihu din ochi, acesta spuse:

— Felicitări din toată inimă mai mult decât mi-aş fi putut închipui despre o casă!

O vagă luminiţă de mulţumire se aprinse în treacăt în pupilele arhitectului. Cuvintele lui Mihu îi merseră la inimă, le preţuia.

În sfârșit, Mihiu fu prezentat invitaților, iar „cotoroața” pronunță, ca la protocolul de la aeroport, numele celor demult înscăunați în spatele mesei uriașe încărcată din abundență cu tot felul de bunătăți. Apoi l-a condus și l-a așezat la locul lui fixat dinainte – scaun rămas neocupat până atunci – între două femei voinice, bogat parfumate.

Mihu sosise mai târziu la petrecere, din pricina unui articol dintr-o revistă, unde era vorba și de el, de ultima lui comunicare făcută în toamnă la un congres. Un fel de analiză a lucrărilor expuse la acel congres din Statele Unite, în care autorul insinua că cercetătorul român abordase într-adevăr o cale complet nouă, extrem de interesantă, dar lăsase impresia că știa mult mai multe decât a spus acolo și se întreba de ce n-o fi spus mai mult. „De ce? N-a avut permisiunea cuiva?” Asta îl enervă pe Mihiu și înjură birjărește în gând: „Asta-i din ăia, dacă nu reușesc să te cumpere, încep să te joace. Parcă ei spun tot ce fac!”

Amfitrioana însăși îl servi imediat, cu gesturi exagerate, ca pe un oaspete cu totul deosebit. El preferă să mănânce cuminte decât să angajeze discuții cu vecinele care tăceau și ele și-l pândeau crispate, negăsindu-și parcă loc pe scaunele neîncăpătoare pentru șoldurile lor bogate; își aduse aminte de vorbele lui State, și se gândi că ele ar fi acelea pentru consult sau, și mai rău, pentru măritiș, și aștepta atacul din clipă în clipă. Dar nu se întâmplă nimic, pentru că apăru pe o ușă doctorul Panaitescu de la Urgență și, cum îl văzu, veni la el.

— Hai noroc, Mihule Mă bucur că te văd. Și-apoi brusc, cu veselia pierită de pe chipul pe care rămase numai o undă de îngrijorare, continuă: Vino, te rog, un pic, am să discut ceva cu tine!

Zâmbi forțat vecinelor lui:

— Vă rog să-i permiteți!

Bucuros că a fost scos dintre cele două grășane, care emanau nu numai parfum pretențios, dar și o căldură jenantă, Miha luă paharul cu băutură de pe masă și se strecură printre scaunele înghesuite.

— Hai să-ți arăt tot apartamentul lui vărui-meu. L-a făcut tare bineșpuse doctorul Panaitescu, însă cu gândul în altă parte.

Dintr-un hol larg cu discrete dulapuri în perete, trecură prin camera de zi și camera de lucru a arhitectului, apoi vizitară bucătăria mare aranjată ca în visul cel mai superb al unei gospodine. Panaitescu deschise cu gesturi familiare debaralele și cămările, iar apoi urcă scara de lemn. Sus, admirară dormitoare, băile, celelalte dependințe și ieșiră pe terasa surprinzător de mare, doar cu puțin mai mică decât cea de la parter, care dădea într-o grădină în spatele casei, unde fuseseră plantați pomi ornamentali de toate soiurile.

Seara era răcoroasă, primăvara întârzia să vină, oamenii așteptau, cu speranța hrănită îndelung, soarele cald, cerul albastru, pomii înfloriți, renașterea vieții încă amorțite. Pe terasă era prea frig pentru o discuție, așa că Panaitescu o luă înapoi pe drumul cunoscut și se opri în biroul arhitectului. Aprinse o lumină și-l privi pe Miha atent.

— Uite, nu numai că am vrut să te scot dintre bivolițele alea unde te plantase zăpăcita de vară-meă, dar aveam de gând să te întreb ceva.

Făcu o pauză semnificativă, că ceea ce urma să-i spună era foarte important.

— Știi, continuă el, că eu mă mai duc pe la Consiliul Central al Sindicatelor, am activat mai demult acolo, și zilele trecute se năpusti în biroul lui Năstase, unde eram și eu, unul c-o funcție foarte mare pe acolo. Și, fără să-i pese

de mine, a început să tune și să fulgere împotriva profesorului vostru, că nu știu ce l-a rugat, un fleac, bineînțeles, că moșu l-a repezit savant, că s-a sclerosat și că are el grijă „să-l trezească la realitate”. Ce s-a întâmplat? Drept să-ți spun, mi-a fost teamă, ăla e un tip foarte periculos și știe să te lucreze când vrea și m-am gândit să-l previi pe bătrân. Știi doar că țin tare mult la el. Ce-a fost între ei?

— Nu știu foarte exact, dar probabil e vorba de vreo pilă. A fost un concurs pentru un loc de asistent de chirurgie și am auzit că au intervenit niște presiuni. Poate că despre așa ceva îl „rugase”. Nu, nu-ți face nicio grijă, la bătrânul’ nu merge cu pile, îl știi doar. E dintr-o bucată și nu mai poate el de zmeul ăl știu că a reușit la concurs un băiat excepțional de dotat, mi-a spus State.

— Măi, eu nu știu, dar așa cum urla și amenința „zmeul” ăla, cum îi spui tu, mai știi? E în stare de orice, să nu-i facă vreo porcărie profesorului.

— Bine, vorbesc mâine cu el și te sun. Dar nu-ți face griji: când are dreptate, nu se teme de nimeni și nu-l scoate nimeni din ale lui. L-am admirat întotdeauna pentru fermitatea asta, care-i parcă tot mai rară acum.

— Păi dacă era în locul lui vreun profesoraș d-ăsta făcut pentru activitate sindicală, nu numai că promova loaza, dar era în stare s-o și înfieze. Ne ducem de râpă cu promovările astea pe pile!

Se lăsă o tăcere grea. Fiecare se gândea, probabil, la câte o întâmplare, sau mai multe, cunoscute. Cu o inexprimabilă lehamite, doctorul Panaitescu dădu paharul pe gât și zise:

— Hai să mergem!

În ușă se opri și adăugă:

— Te rog să vii lângă noi, e și Titi și Tudose, mai discutăm. Grăsanele alea, dă-le dracului, or să te sufoce

acolo!

Din mers, Panaitescu făcu rost de un scaun pentru Mihi și se așezară lângă ceilalți. Se discuta aprins despre autoturismele românești care urmau să apară, unii optimiști, alții sceptici, dar subiectul îi absorbea pe toți, afară de Mihi, care își plimbă privirea peste meseni. „Bivolite” stăteau bosumflate cu scaunul rămas gol între ele. În cercul de alături se râdea tare, se spuneau bancuri în legătură cu evenimentele din Orientul Mijlociu. Mihi auzi crâmpoie:

— Păi d-aia au câștigat evreii, pentru că trag de după colț cu puști cu țeava cotită...

Mihi își plimbă privirea peste mobilă, pereți, tavan și o coborî asupra unui grup foarte vesel de la capătul celălalt al mesei, unde întârzie puțin. Descoperi un chip de femeie tânără, necunoscută, nu-i reținuse numele când i-a fost prezentată și nici măcar n-o observase atunci. Acum, însă, îi atrase atenția coafura pretențioasă care străjuia un profil plăcut. Era prinsă într-o discuție, și Mihi a putut s-o observe în voie: îl șoca îmbrăcămintea, poate făcută înapoi să atragă. I se păru că veselie ei părea uneori exagerată, că brusc, precum o flacăra ce se stinge, rămânea îngândurată, absentă, și o tristețe dureroasă, ca un vâl subțire, îi acoperea surâsul fermecător. Dar asta numai pentru o clipă, ca apoi să devină încântătoare ca mai înainte. Trecherile astea ciudate îl intrigară, făcându-l să se întrebe ce anume le determină.

Simțindu-se privită intens, necunoscuta întoarse capul spre el. Avea ochii strălucitori, poate nefiresc de strălucitori, ca încinși de o febră interioară. Mirarea doar de-o clipă de pe chipul ei se transformă în fâstâceală, dar imediat Mihi se simți înfruntat de o privire îndrăzneată, provocatoare. Își dădu seama că era o îndrăzneală voită, îndrăzneala celor timizi, zâmbet poate puțin obraznic, dar

din cale afară de feminin. Mihi gândi că ciudățeniile de pe chipul ei nu fuseseră, probabil, decât aparente, și că nu e decât o femeie frumoasă, care îl caută pe dracu' și n-o mai privi.

Petrecerea continuă, veselă, fiecare lăsându-se atras de discuțiile din cercul în care se afla.

După miezul nopții, fumul de țigări forma vălătuci groși agățați de tavan. Deodată se auzi:

— Anei i-a venit rău!

3

Într-adevăr, „necunoscuta” era palidă, moale, întinsă în scaun. După un „consult fulger”, corpul medical prezent hotărî s-o scoată la aer pe terasă. Nu părea să aibă ceva important. Oboseală, fum...

Dar numai după câteva minute, Ana s-a întors în salon. Zâmbetul ei forțat nu reușea încă să învingă amețea, cu toate că se lupta să salveze aparențele. Se vedea că îi pare foarte rău de cele întâmplate și făcea totul să șteargă din amintirea celor de față ceea ce a fost.

Soțiile musafirilor hotărâra că cel mai potrivit s-o însoțească pe Ana într-o plimbare prin aerul curat de afară era Mihi, singurul burlac dintre bărbații de față.

Ana și Mihi au plecat. De-abia când au ajuns în stradă au simțit răcoarea plăcută și înviorătoare a nopții. Copacii erau încă golași, dar aerul fremăta încărcat de mirosul tare al sevelor proaspete urcate năvalnic în ramurile trezite la viață, prevestind apropiata explozie de frunze și flori. La ceasul acela târziu, străzile mici și drepte ce coborau spre ei se vedeau pustii. Casele, aproape toate „tip vilă”, înconjurată de pomi și tufe, dormeau cu storurile trase.

Mihi mergea la o jumătate de pas în urma Anei, cuprinzându-i cu privirea trupul încă, tânăr, unduit de mersul vioi. Discutau lucruri fără importanță, și Ana

încerca să fie spirituală, cu același zâmbet strălucitor de la început. Vântul răcoros de primăvară întârziată o făcu să-și strângă haina pe trup.

— Ți-e frig, Ana?

Ea nu-i răspunse. Îl privi lung, vrând parcă să citească în ochii lui vreun sens ascuns al întrebării. Trupul i se înflora, dintr-odată. Bărbatul acesta îi plăcu neînchipuit de mult Mersul egal, vocea calmă și caldă, fața blândă cu zâmbet stângaci de copil, toate astea îi dădeau un farmec ce o copleși. Numai privirea lui o neliniștea.

Se opriră la un colț de stradă. Ana îl privi drept în față.

— Locuiești aici?

— A, nu se miră el. În partea cealaltă arată cu mâna undeva, departe.

Ea dădu din cap și, fără să mai spună vreun cuvânt, a pornit întracolo. Au ajuns la capătul unei străzi înguste, liniștite, cu case cochete, îngrijite, îmbrăcate în plasele rămurelelor de iederă.

— Uite, acolo stau eu.

— Ooo, minunat Dar nu e prea multă liniște pentru un bărbat?

— Se pare. Întotdeauna în centrul unei mari liniști zace un nucleu de furtunăâi răspunse zâmbind.

— Și viceversa.

Mihu observă că fata se frământă, că parcă așteaptă ceva.

— Vrei să contempli liniștea de sus?

— Privită din nucleul de furtună?

Râseră amândoi. Mihu îi întinse o mână. Ana a repetat gestul. Și porniră să urce străduța îngustă și pustie.

În garsoniera lui Mihu, curățenia și ordinea sunt desăvârșite. Ca la un maniac. Biblioteca imensă, încărcată

cu tomuri grele, o indispune pe Ana. Se întoarce cu spatele spre ea. Curioasă, continuă să cerceteze locuința: spațioasă, frumos mobilată, tipică de burlac. Nemișcarea din cameră o exasperează. E prea multă liniște, care te obligă la meditație, și ea nu vrea asta. Cu orice preț, nu!

Deschise aparatul de radio și caută muzică. Răsturnată într-un fotoliu, se lăsă furată de ritm. Deși melodia se aude tare, ei i se pare că și așa e prea multă liniște în jur. O frământa un fel de neastâmpăr, de așteptare.

Mihu a sosit cu cafelele. Ea, nerăbdătoare să-l întrebe ceva:

— Unde e nucleul de furtună?

Și iar zâmbetul acela ciudat, ademenitor și dureros de trist în același timp.

Cafelele rămân să aburească pe o măsuță. Ana tremură, îl privește în ochi cu neliniște, parcă ar cere un ajutor. El o îmbrățișează și o sărută. Când a încercat să o așeze pe pat, ea a sărit protestând:

— Nu, nu asta caut. Nu, n-am cum să-ți explic, Mihule. Pot să-ți spun așa?

ai cercetă fața, torturată în străfundul sufletului că nu poate, n-are cum să se facă înțeleasă.

Ana se opunea, amâna actul propriu-zis, pentru că voia să prelungească mult, cât mai mult posibil, dacă se putea la infinit, această stare de îmbătare. În clipele acelea credea, era sigură, că și Mihu se îndrăgostise de ea tot atât de fulgerător, de devorant, ca și ea de el. Amânările astea îi dădeau senzația de viață continuă, clocotitoare. Se simțea vie, nemuritoare. Cedând, desigur, urma descărcarea aceea furtunoasă care te face să uiți unde ești, cu cine ești și să exclami, extaziată, pierdută, poate numele unui alt bărbat (i s-a reproșat!). Dar după aceea, ce urmează? Abandonul, răcirea treptată, alunecarea în

înstrăinare, conștientizarea a ce ești, cum ești, unde, cu cine și, mai ales, de ce ești, aha, mai ales de ce ești acolo, de ce ai făcut-o și urmează răsturnarea tavanului, prăbușirea pereților, rostogolirea bezmetică a pământului cu huruitul acela apocaliptic de bolovani, cu căderi undeva în hău și trezirea bruscă, înspăimântătoare, ca din cel mai cumplit coșmar - o, de câte ori n-a trăit clipele astea cu răsucirea unui sfredel de gheață prin coloana vertebrală până în creștetul capului, și-apoi liniștea, liniștea în care nu auzi decât ceasul care măsoară timpul, timpul care te părăsește repede și sigur, când te simți mai străină de toate și de toți, și mai singură, în singurătatea ta cumplită, ca oricândăstea erau stările ei, poate mai complexe și mai intense în clipa când le trăia, de aici și ciudățeniile comportamentului. Taina care le năștea n-o știa, în momentele acelea, decât ea. Și n-ar fi mărturisit-o nimănui pentru nimic în lume.

Ana și-a încolăcit brațele în jurul grumazului bărbătesc al lui Miha cu atâta putere și înfrigurare, și s-a lipit de el atât de strâns, încât părea o ființă amenințată de ceva, o ființă care cere mai degrabă ocrotire și nu dragoste la repezeală. Parcă voia să intre și să se ascundă cu totul în trupul lui viguros și cald. Și nu se mai împotrivi...

Aburul gros de deasupra ceștilor de cafea s-a rărit treptat, dispărând până la urmă. Licoarea opacă, tivită cu spumă împutinată, sta neclintită și tainică, ascunzând adâncuri mărunte cu zațul stors de putere și damf. Lumina slabă de afară, pătrunsă prin geamul rămas dezgolit de perdea, destramă contururile obiectelor din cameră, aflate într-o nemișcare desăvârșită. Numai ceasul, un ceas frumos cu acele fosforescente, își roade ritmic existența, sfidând parcă pacea din jur sau poate, paradoxal, accentuând-o.

Pe studioul larg și comod, pe care cearșafurile sunt

răsucite și boțite cumplit, Mihu și Ana stau tolăniți cu trupurile moi, vlăguite, inutile. N-au nici măcar senzația materialității lor proprii, singura formă de existență sunt gândurile. Prin ochii mijiți ai lui Mihu, pătrunde imaginea chipului obosit al Anei. Părul, dezordonat și încălzit. Privirea lui alunecă intrigată pe urniri, pe sâni, pe pânțele și coapse. Umerii fragili desenau o linie delicată de adolescentă. De sub pleoapele moi, lăsate, se prelingeau, din răstimp în răstimp, lacrimi mari și încete. Nu plângea. Părea că undeva, în ființa ei inertă, ca o algă aruncată pe mal, arde, se mistuie ceva.

Mihu întinse încet mâna să-i șteargă lacrimile. Ea însă îl opri.

— Nu fi supărat. A plâns o femeie și-atât

— Dar de ce?

— Așa plângem noi uneori, fără niciun motiv. Sau dacă ne închipuim că a existat vreunul, îl uităm imediat ce am terminat de plâns.

— Cum te numești și cine ești?

— Doar mă vezi!

— Ce te **f** rământă?

— Dacă mă iubești!

— Dar ne cunoaștem de câteva ceasuri!

— Câteva ceasuri, câteva luni!

— Adică?

— Eu plecăe face lumină. Și poate-i mai bine să dormi liniștit. Mă duc acasă.

— Mai stai.

— Să mă uiți. Te implor. Ai să dormi și-ai să zici c-ai avut un coșmar.

— Când mai vii?

— În fiecare noapte, în fiecare zi. Sau poate deloc.

— Aș vrea să rămâi.

— Eu aș vrea, tu ai vrea, el ar vrea...

- Cine-i el?
- Nimeni. Am să mai vin.
- Am să aștept.

Ana își plimbă privirea nepăsătoare peste biblioteca imensă. Brusc, ochii ei au rămas ațintiți asupra unei cărți dintr-un raft. Cu teamă evidentă și cu o mișcare nesigură o luă, ținând-o cu vârful degetelor, ca și cum ar fi fript-o. Se uită la titlu și la autor. O răsoi înfrigurată, ca pe ceva foarte bine știut. Părea complet năucită.

- Mihi și mai cum te cheamă?
- Dar de ce?
- Tu ai scris-o?

Nu-i venea să creadă. „Da, e aceeași carte!” gândi ea. E prea târziu să spună că s-a înșelat. Trebuie să disimuleze.

— A, uite încă una cu numele tău și încă una mare aici. Ești grozavun savant, nu-i așa?

Puse repede cartea la loc și se repezi să se îmbrace. Ceva a răscolit-o cumplit și nu reușește să-și ascundă tulburarea.

Mihu o prinse de mâini.

— Ce s-a întâmplat, Ana?

Ana se smulse, continuând să-și adune hainele.

— Trebuie să plec. E ceva urgent, am uitat, e târziuându-mă ea fără să asculte ce spune.

În ruptul capului nu acceptă să plece însoțită de Mihi. El insistă, se miră, dar Ana e categorică: va pleca singură!

Mihu a rămas sus, în vârful scărilor. Ana coboară cu capul întors peste umăr spre el și cu fiecare treaptă dispărută sub tălpi, pe fața ei, în ochii ei, se adaugă câte o umbră de tristețe resemnată. Ciudat Parcă și Mihi însuși e răvășit. Și gândurile lui sunt altele decât cele ce încap obișnuit în tiparele preocupărilor de fiecare zi. Femeia asta

obișnuită, zăpăcită - cum i s-a părut întâi - i-a răscolit colțul lui de liniște și a plecat lăsându-l sub o ploaie de semne de întrebare.

A doua zi dimineața Miha se trezi, ca de obicei, cu câteva secunde înainte ca ceasul, pus să sune, să-și declanșeze soneria. Asta nu pentru că l-ar fi deranjat sunetul acela, de altfel destul de plăcut, dar așa se întâmpla de ani de zile. Avea el un ceas al lui, biologic, făcut din reflexe solid fixate, care-l ajutau ca exact după patruzeci și cinci de minute de la sculare să iasă pe porțiță, în drum spre institut. Cobora străduța, străjuită de case învelite în iederă, cu tufe, pomi și flori în curțile mici, îngrijite cu multă dragoste pentru frumos. Toate astea îi produceau o plăcere intensă, poate trezind, fără ca el să-și dea seama, bucuriile copilăriei lui petrecută în marginea unui orașel de provincie, cu multă verdeță prin curțile oamenilor. Mergea repede, fără să se grăbească, timpul fiind calculat foarte exact, treizeci de minute. Mersul pe jos era una din desfătările lui și o necesitate vitală pentru viața lui predominant sedentară. Avusese o mașină, dar un mecanic i-o cumpărase aproape pe nimic și Miha era fericit că scăpase de-o belea. Îi mânca și aia timp prea mult. Așa, mergând pe jos, putea să se gândească la ce-avea de făcut în ziua aceea la spital sau la vreo treabă nerezolvată de ieri. Oricum, era un timp câștigat.

Când traversă podul, un biciclist neatent era să-l trântască la pământ. Nici măcar nu-i ceruse scuze. Nu se supără, fiind preocupat de moartea a doua loturi de șoareci supuși experimentului. Logic, nu găsea nicio explicație. Reluă de mai multe ori, ca să nu-i scape ceva, toate posibilitățile și nu ajunse la niciun rezultat. Cum va ajunge la institut se va apuca să lămurească, în primul rând, problema asta. Și va trebui să reia tot acel experiment de la început, ceea ce însemna săptămâni de

muncă. Apoi mintea-i fugi la articolul suedezului ăla tânăr, care citase exact pe dos cuvintele profetice ale savantului francez, că vom afla geneza intimă a cancerului de-abia când vom înțelege cum a apărut viața pe pământ. Dar nu asta era esențialul, ci ipoteza modului de deplasare a celulelor canceroase prin sistemul limfatic. Da, asta era nou și captivant, chiar dacă nu se va dovedi, reprezintă un punct de plecare pentru alte idei. E o scânteie care nu trebuie lăsată să se stingă!

Vru să cotească pe drumul lui obișnuit, dar strada era închisă, probabil de astă-noapte. Reconstruia un nou bloc. Brusc își aduse aminte de agendă. La ora 12 trebuia să fie la Academia de Științe Medicale pentru avizarea unor lucrări de cercetare științifică - conducea acolo un colectiv în problema neoplasmului - treabă de două ceasuri. Totuși, la ora 13, ședință la Ministerul Sănătății privind aparatura medicală. Pentru 13, 30 fusese anunțată vizita unei delegații de la Ministerul Sănătății din Polonia, iar la 15 venea la el un profesor de la Institutul de Fizică Atomică. Se plesni cu palma peste frunte: la 14, 30 ședința aia specială a comitetului sindical, unde el era vicepreședinte, și în care trebuia să lămurească neapărat abaterile de la blocul alimentar, furtul găinilor. De când se tot discuta despre găinile alea Povestea se târa de săptămâni, bucătarul se văita, contabilul-șef îl acoperea abil, probabil mâncase și el cel puțin una din zburătoarele dispărute, iar el, Mihu, împreună cu alții, trebuia „să ia măsuri”, îi veni să înjure. Democrația noastră păcătuiește că-i prea largă, s-a dat prea multă încredere pe mâna unor indivizi care profită abuziv de ea și-și bat joc de ceilalți, practic, de toată societatea. Unii fură și tu nu poți să-i dai afară, se agață de Codul muncii. Pentru ăștia se fac ședințe peste ședințe, că n-ai timp să mai fi și medic. Trebuie să vorbească cu State, să le mai reducă. De fapt, când i-a mai

zis, State a ridicat din umeri:

— Astea-s sarcinile. Pe urmă a adăugat: Păi tu-ți închipui că le ținem chiar pe toate câte ni se cer? Când naiba am mai opera bolnavi?

De fapt lui State îi purta o mare recunoștință. Când a fost propus să fie numit director științific. State, în calitatea lui de secretar al comitetului de partid, s-a opus, ceea ce a stârnit o nedumerire totală. Îi știau doar buni prieteni și era vorba de o promovare.

— Lăsați-l pe tovarășul Mihi să-și termine cercetările alea, care au o mare importanță pentru institutul nostru. Și să nu se supere dumnealui, dar n-are calități de director. Aici trebuie un om care...

Și l-a propus pe altul, priceput pentru așa ceva și cu mai puțin har de cercetător. Altfel ce s-ar fi făcut cu munca asta? Și așa, ca șef al laboratoarelor institutului, avea destulă bătaie de cap!

Se pomeni în poarta institutului fără să-și dea seama cum...

O săptămână trecu repede, pe nesimțite. Pentru Mihi, viața își urmă cursul normal, timpul, în afara orelor de somn, fiind dedicat în întregime cercetărilor de laborator. Se apropia sfârșitul unor experiențe a căror valoare încă nu putea fi estimată, dar oricum, constituiau opera vieții lui de medic. Munca aceasta, de dimineața, și până noaptea târziu, părea pentru alții un exces, pentru el, însă, o necesitate intelectuală și biologică, sensul existenței, sursa senzațiilor că trăiește cu adevărat Mulți îl considerau exagerat, obsedat. Nu era decât o pasiune. Rămânea în laborator, singur, după-amiaza și seara, pentru că numai atunci găsea răgazul și liniștea pentru frământări și căutări, pentru vise, dialoguri neiertătoare cu sine însuși. Efortul acesta neînchipuit de mare îl făcea să pătrundă cu ochiul minții în intimitatea cea mai profundă a

unor fenomene pe care nu le-a pătruns încă nimeni. Pleca de la laborator noaptea târziu, obosit, dar oboseala aceea era plăcută, caldă, îi crea o stare de euforie.

De-abia sâmbătă seara își aduse aminte de Ana. De la soția arhitectului Barbu află numărul de telefon și adresa ei. O sună până târziu, dar nu răspunse nimeni.

Duminică dimineața, după ce auzi și recunoscuse vocea lui Miha în receptor, Ana îl puse în furcă fără să răspundă. Și așa jocul se repetase spre satisfacția lui, în tot cursul dimineții. Atunci el hotărî ca în după-amiaza aceleiași zile să se ducă la ea acasă...

După zile umede și reci care se târâră fără noimă, exasperându-i pe toți, primăvara izbucni precipitând toate procesele enigmatice ale vieții: iarba încolți peste noapte, mugurii plesniră de nerăbdare, iar albinele amețite dădeau târcoale obsedant acelorași flori, alb-roz, ce erupseră stângaci pe trei ramuri rășchirate, strălucind acum în soare ca un zâmbet de copil. În aer plutea ceva nedefinit care te făcea să simți tot timpul că forțele cele mari ale naturii se declanșaseră, că se vor întâmpla toate câte trebuiau să se întâmple și că nimic nu se mai poate opune acestui mers.

Când Miha plecă s-o caute pe Ana, era tocmai o după-amiază frumoasă și caldă. Mergea cu pasul egal, fără grabă, dar destul de repede, cum îi era obiceiul. Simțea o reală plăcere în mușchii întregului corp. Cândva făcuse sport, dar în ultimii ani nu mai avusese răgaz, și de aceea obișnuia să spună:

— N-am timp nici să mor, de-asta n-am murit până acum!

Costumul de culoare deschisă, lejer croit - avea corp frumos și croitorul nu avea bătaie de cap cu hainele lui - îl prindea bine și, mai ales, nu-i stingherea mișcările. Nu suporta să i se impună ceva, mai ales idei gata fabricate,

strâmbe sau neverificate, simțea atunci că se sufocă. De aceea, ținea mortiş ca nici hainele să nu-l strângă deloc.

La un colţ de stradă se opri ca să se orienteze: deci Ana locuieşte în direcţia asta a oraşului. Ca să scurteze drumul, va tăia cartierul direct spre Dâmboviţa şi de-acolo, o să vadă clăvea un bun simţ al orientării, poate primitiv, „simţea” că trebuie să fie într-acolo şi de obicei nu se înşela.

Străzile se tot îngustau şi se încâlceau, dar nu le urmărea denumirea, nu le cunoştea, şi nu i-ar fi servit la nimic. La un moment dat nimeri pe un maidan denivelat şi înconjurat de case sărăcăcioase. Asta îl nemulţumi. Înţelegea şi el că nu putea fi şters de pe faţa pământului tot Bucureştiul vechi, în câţiva ani şi construit altul cu clădiri cu 10 - 15 etaje noi-nouţe. Ca în fiecare oraş, mai rămân nişte cotloane ce-şi păstrează aproximativ acelaşi aspect de acum 20 - 30 de ani, dar care dispar într-o zi, când buldozerele reuşesc să ajungă până acolo. Şi deodată te trezeşti cu blocuri, stadioane, parcuri, exact acolo unde părea că mizeria se cuibărise pe vecie.

Coborî pe o stradă prost pavată cu pietre de râu, pe care pantofii lui împletiţi mărunţi şi elegant alunecau în preajma cişmelelor unde se păstra umezeală. O coti la dreapta unde se deschidea o stradă mai largă, mai curată şi cu trotuar pe o parte. Casele, numai cu un etaj, mici şi înghesuite, cu curţi şi-aşa înguste, în care oamenii îşi mai făcuseră o magazie pentru lemne sau o bucătărie de vară, erau toate curate. Pe lângă garduri sau dintre acoperişurile de tablă ţâşneau spre cerul de-un albastru transparent ramuri viguroase de copaci, ca nişte braţe ridicate în semn de bucurie şi victorie, în cinstea primăverii care a sosit. O pală slabă de vânt aduse miros de fum de vreascuri şi frunze arse prin cine ştie ce fund de grădină, iar câţiva draci de copii se alergau gălăgioşi,

îmbătați de plăcerea jocului.

Mihu mergea încet, privea casele și curțile mici, respira aerul amețitor și cald, asculta zgomotul nedeslușit venit de pretutindeni și peste starea lui de bucurie simplă, poposită odată cu primăvara în toate sufletele oamenilor din cartierul prin care trecea, se așternu, treptat, o nostalgie care-l apăsa. În dreptul unei curți își încetini pasul, apoi se opri. În fundul ei, la soare.

O fetiță de 10 - 12 ani, infirmă, stătea nemișcată într-un cărucior. O privi lung-lung, și ochii se încețoșară. Auzi un zăngănit slab. Întoarse capul și zări, abia atunci, surprins, lângă o cișmea din aceeași curte, o femeie tânără cu o găleată în mână. Se uita nedumerită la el.

Mihu se desprinsese anevoie și își târă pașii ca și cum ar fi avut ghiulele de plumb la picioare. O învălmășeală de emoții și amintiri se îmbulzire în mintea și sufletul lui, că se zăpăci. De mult gândul nu mai cutreierase meleagurile copilăriei, iar acum, aflându-se într-un loc aidoma celui de demult, printr-o așteptare poate prea lungă, toate amintirile năvăliră odată, cu putere răvășitoare, și el se lăsă pradă lor fără să se opună. Asta era-Strada, casele și curțile lor, oamenii simpli întâlniți pe uliți sau zăriți prin curți, aerul de cartier umil și copiii desculți pe care îi văzuse zbenguindu-se pe lângă el, toate astea au regăsit în Mihu, după foarte mulți ani zbuciumați, sufletul lui de copil, așijderea celor de aici, și s-au așezat în el precum barza în cuibul de anul trecut. Cel mai mult îl șocaseră fetița infirmă și femeia de lângă cișmea. Ceva dureros, ca un spasm nesfârșit îi strânse inima. De undeva, de fapt din toată ființa lui, urcă, amplificându-se, o întreagă lume, cantr-un film mut și vechi cu întreruperi și cadre deteriorate, dar pe care imaginile au prins să se clarifice neașteptat de rapid: avusese și el o soră, care a murit la 13 ani de tuberculoză. Stătea, ca fetița din cărucior, toată ziua în

pat, slabă, palidă, cu umbre vineții în jurul ochilor adânciți și al gurii, și nu cerea niciodată nimic. Vorbea puțin, plângea încet, fără glas, resemnat, când credea că n-o vede nimeni. A surprins-o chiar el de atâtea ori. Când se întorcea de la școală cu ceilalți copii, Mihai se mai lua la joacă, dar brusc, la chemarea irezistibilă a unui gând, întrerupea jocul și, spre mirarea celorlalți, o zbughea spre casă. Se pitea sub fereastră și, printr-un colț al unui ochi de geam, o privea lung pe sora lui, să vadă ce face. Văzând-o atât de nemișcată, se speria. Inima i se zbătea, ca o vrabie prinsă în pumn. Deschidea încetișor ușa, se apropia de ea, dacă a murit? Ea deschidea încet ochii și, văzându-i îngrijorarea de pe chip, încerca, tot ea, să-l încurajeze și să-l îndemne:

— Du-te de te joacă cu băieții!

Pleca, să nu înceapă să plângă, dar se chircea după colțul casei unde nu-l vedea nimeni și, printre lacrimi, îl cuprindea o revoltă imensă împotriva neputinței lui de copil, că nu-i în stare s-o ajute. Un gând îndârjit fugea aieva, născocind planuri, ca în basmele știute de el, să pornească în căutarea apei vii, a zânei celei bune. Se crucea cum de nu-l ruga mama lor pe preot să vină să facă o minune, din acelea pe care le tot auzea în fiecare duminică la biserică. Tată n-aveau, murise demult într-un accident, nu și-l aducea aminte.

Din când în când venea la ei o soră medicală să-i facă Licăi injecții cu calciu. Pe el nu-l lăsau să se uite și, jignit de refuz, se ducea prin curte. Acolo, într-o astfel de zi, i-a venit prima dată o idee: dacă sfinții mincinoși nu o ajutaseră pe Lică cu nimic, sora asta totuși îi face măcar niște injecții, dar dacă ar veni un doctor adevărat, asta precis ar face-o bine!

Și-așa încolți în sufletul lui chinuit de întrebări o dorință, ca o descoperire: să se facă el însuși doctor!

O iscodi pe maică-sa, seara, când veni frântă de oboseală de la lucru, spăla rufe, făcea curat pe la case mari și chiar la un doctor;

— Mamă, se codi el, ca să ajungi doctor, ce trebuie să faci?

Mamă-sa îl repezi:

— Lasă-mă în pace cu prostiile talele-ți veni?

Peste alte câteva zile, mama se pomeni cu aceeași întrebare, era mai odihnită sau mai puțin nervoasă.

— Da' de ce întrebi?

— Ei, așa, voiam să știu și eu cum se fac doctorii. Știi, băiatul lui doctoru' Buzatu a vrut să mă bată într-o zi.

— Și te-a bătut?

— A, nu, doar l-am îmbrâncit, că puteam să-l bat măr.

— Nu e bine să te bați. Nu te lua cu ăștia, să fii cuminte, mamă!

— Dar taică-su cum de s-a făcut doctor? nu se lăsa el deloc. Că și ăsta, fiu-su, zice că se face tot doctor.

— Păi, maică, trebuie să înveți multă carte și să ai bani să stai pe la școli.

— Da' el e ăla mai slab din clasă, deși-l trece doamna protestă vehement.

— Ei, lasă-i pe ei!

Când vorbise cu el, copilul o privise mult și foarte atent. De-abia în clipa aceea descoperi pe chipul mamă-sii o mulțime de lucruri pe care nu le văzuse până atunci: fața ei palidă dar frumoasă, ca a Maicii Domnului din biserică, cică o pictase nu știu ce pictor mare. Când întoarse ochii spre el, îi vedea mari, albaștri, calzi și blajini, dar tare triști. Inima lui se încălzea și se strângea, și nu știa ce trebuie să zică, deși ar fi vrut...

Discuția asta - își amintea Miha acum, luând-o la întâmplare pe strada care i se ivise în față - îi rămăsese ca o idee fixă: „dacă vrei să ajungi doctor, trebuie să înveți

multă carte și să ai bani”.

De învățat, învăța el bine, dar nu era chiar printre primii, nu luase niciodată premiu. Dar chiar din a doua zi, nu se mai duse la joacă. Se ascunse în bucătărie, luă de la început cărțile și începu să învețe lecțiile „ca pe apă”, în primele zile nu îndrăzni, dar apoi începu să tot ridice degetele, că știe și el cutare sau cutare răspuns. Doamna învățătoare nu-l băgă în seamă, dar văzându-l insistând, îl lăsa și fu uimită câte a putut să-i spună. „Ce s-o fi întâmplat cu băiatul spălătoresei?” gândi ea.

Premiu tot nu primi, dar stima colegilor și mirarea învățătoarei crescuseră.

În toamnă veni un învățător nou, tânăr. Doamna învățătoare se măritase cu un ofițer și plecase. De la început Miha îl uimi pe învățător și luă premiul întâi. Și de atunci, până termină școala, el rămase premiant.

Dar, într-o noapte, Lică încercă să tușească și muri înecat de sânge. Numai o șuviță subțire i se prelinse la colțul gurii. În rest era ca mai înainte. Parcă dormea.

Mai mult nu-și mai aducea aminte cum a fost, dar imaginea aceea îl apăsa și acum, mai ales că murise înainte ca el să fie în stare s-o ajute. Asta îl duruse cel mai mult.

Pentru acest motiv, fetița infirmă din curte îi răscoli sufletul. Surprins, constată că ajunsese exact pe unde mai trecuse, și parcă de mai multe ori: o stradă din acelea în cerc închis, ce te mint și ajungi tot de unde ai plecat. Se apucă să se orienteze, dar se pomeni întrebând:

— V-ați rătăcit, ai? Unde vreți să ajungeți? Că vă urmăresc de mult cum vă învărtiți pe loc.

Era un pensionar simpatic și vorbăreț, stând pe o bancă lângă o poartă.

— Păi, încotro-i Dâmbovița?

— Aaa îl privi bătrânul cu mirare hâtră, apoi îi arătă

cu bastonul: așa, pe urmă la stânga și iar așa, și o aveți în față.

— Mulțumesc mult, bună ziua!

Dădu colțul și întrezări drumul. Amintirile se țineau după el, dar mai sărace și numai frânturi: mama văruise casă, scosese tot din ea și fiersese toate rufele. După aceea se mută și el din bucătărie. După război, a intrat ca muncitoare la o fabrică de postav. Avea salariu și timp mai mult, să se ocupe de el. Îl considera băiat mare, și altfel stătea cu el de vorbă acum. El, tot premiant a rămas, toată lumea se obișnuise cu asta și totul părea firesc. Mama parcă renăscuse, întinerise.

În penultimul an de liceu, însă, el observă că maicăsa începuse să slăbească, să devină palidă și să nu mai mănânce. O tristețe mai cumplită decât cea de altă dată se afla pe chipul ei. Aflase ceva de care el nu știa nimic și se ferea de întrebările lui. De-abia când o internară în spital află și el că un cancer se întinsese în tot pântecul și nu se mai putea face nimic.

A murit chinându-se, dar nu s-a văitat. Iar el, care visase demult s-o salveze pe Lică, nu fusese în stare nici acum să-și ajute mama!

Perioada aceea fusese cea mai cumplită din viața lui. Se mirase că îi supraviețuise. Liceu! l-a terminat cu ce primea din pensia pentru mama. Apoi a intrat ucenic în singura uzină metalurgică din oraș...

Dar, mai repede decât crezuse, ajunse aproape de Dâmbovița. O luă pe un drum prăfos pe care un camion în goană dezordonată – probabil că șoferul era beat – lăsase o trombă de colb.

Pășind pe trotuarul care însoțea malul Dâmboviței, Mihai își scutură pantalonii de praf tropăind de câteva ori, își șterse și transpirația de pe față.

Se rezemă de balustrada de metal, vopsită cândva în

verde, și ochii lui, involuntar, alunecară urmărind ceva care se mișca. Era curgerea molcomă dar continuă a apei murdare, printre malurile țepene pe care iarba, de-abia răsărită, începu parcă să se ofilească. Nu era obosit, nici măcar moleșit de căldură, simțea numai o greutate apăsătoare în suflet: erau, de fapt, amintirile copilăriei lui pline de obidă, răscolite de la locul lor unde i se sedimentaseră de mult și se învolburaseră acum dintr-odată. Trecutul e în noi, e al nostru și al celor cu care am fost atunci. E ceea ce am fost noi, dar mult din el e și în ceea ce suntem acum, chiar și fără să-l simțim. Numai când prea mult din el e rechemat dintr-odată de noi, mai ales ce-a fost mai bun sau mai rău, care ne bucură sau ne amenință, atunci avem impresia că îl redescoperim cu surprindere și ne lăsăm copleșiți de puterea, de vitalitatea lui și, cu neliniște, încercăm să-l reîntoarcem de unde l-am readus.

Asta încerca să facă și Miha. Cu totul bizar, în loc să simtă această reaşezare înăuntrul lui, acolo de unde amintirile fuseseră stârnite, lui i se păru că acestea alunecau, una după alta, undeva în necunoscut, odată cu apa, cu apa aceea densă și verde, simțind o descărcare, parcă o eliberare, creându-i-se acolo, în locul lor, un gol, de care, când își dădu seama, se alarmă brusc. Nu voia să piardă nimic. Dar, nu. Nu fusese decât o părere, totul revenea cuminte la locul ocupat demult. Numai curgerea domoală a apei simula, în rezumat, scurgerea timpului de atunci, și el se sperie că toate s-ar fi putut să se ducă odată cu apa.

Liniștea asta fu ca un vâl subțire, calmant, care doar îi anestezie vechile răni, necicatrizate încă. Însă îl ajută să revină în prezent, în prezentul concret, pe trotuarul pe care apucase să meargă acum, fără să bănuie ce surprize aveau să-l aștepte mai târziu.

Trezit din rătăcirile gândurilor, se uită de-a lungul cheiului, apoi la casele de vizavi. Nu știa sigur, dar simțea că aceea trebuia să fie direcția în care avea de mers. Mai verifică o dată și porni. Pasul era al lui dintotdeauna, egal și elastic, mers natural, armonios.

Eliberat de trecut, se pomeni asaltat de alte gânduri. Omul nu poate să nu se gândească la ceva, chiar când vrea cu tot dinadinsul să nu se gândească la nimic. De fapt se gândește că nu se gândește. Numai prin exerciții îndelungate de „autogen training” putem să nu mai gândim, timp în care simțim intens pulsul arterial intracranian, pe care, în mod obișnuit, nu-l sesizăm. Starea asta durează puțin și e în funcție de antrenament, dar ne ajută să ne reechilibrăm în câteva minute, să devenim calmi, limpezi, exact când ne găseam poate în pragul turbării. Acest lucru este real și posibil.

Și Mihu recurse la el pentru câteva zeci de secunde.

Plecase de-acasă s-o caute pe Ana. Joaca cu telefonul îl nemulțumi, dar îl și îndârji. Acum era pașnic și încerca să înțeleagă ce-ar fi putut să fie. Să zicem că nu i-a recunoscut vocea, dar asta poate prima dată, dar a doua și a treia oară? Putea să se dumirească, putea să aibă în vizită pe cineva, poate chiar un bărbat – de ce nu? – și n-avea cum să converseze cu un altul la telefon. E absurdera mai simplu să-i spună să revină sau orice altceva. Vrea să se amuze? Să se alinte? îi place să fie curtată? Rugată? Orice-i posibil Mai ales dacă se gândește la comportarea ei din seara aceea de la arhitectul Barbu, și chiar apoi la el acasă Totul a fost ciudat, nefiresc. Care să fie cauza acestui nefiresc?

De fapt esența motivului pentru care Mihu mergea s-o caute pe Ana era tocmai ciudățenia ei. Altceva, greu de presupusân general, lucrurile comune nu-i atrăgeau atenția. Era, prin formație, un om de știință, un cercetător

al unor fenomene care se lasă greu de descifrat, și exact în asta consta pentru el frumusețea căutării: cu atât mai pasionant, cu cât e mai dificil. Asta ajunsese o trăsătură foarte puternică a personalității lui, o deformare profesională.

Și în momentul de față, tocmai interesul pentru partea de enigmă, care îl șocase la Ana, îl făcea s-o caute.

Mergea îngândurat, privind înainte, departe, spre ținta pe care o localizase aproximativ, ocolind instinctiv ridicăturile de pe trotuar, unde rădăcinile copacilor înălțaseră asfaltul în drumul lor, dovedind că nimic nu poate înăbuși forța uluitoare a tot ce e viu. Două păsări se alergau prin aer, trecură chiar pe lângă el și se buluciră în ramurile copacului de dinaintea lui. Fu surprins văzând că frunzele atinseseră deja jumătate din mărimea lor obișnuită și el nu pricepea când s-a întâmplat asta. Stând numai în casă și în laborator, nu observase că primăvara, luptându-se să vină demult, se dezlănțuise brusc. Frunzele proaspete ale pomilor tineri și stufoși își mișcau umbrele pe trotuarul gol, într-un fel amețitor. Părea că pojghița de asfalt se clatină mereu sub picioarele lui, dar el mergea mai departe, singur, pe cheiul pustiu în după-amiaza aceea neobișnuit de caldă...

Ana era acasă. Toată dimineața nu se simțise bine. Noaptea o petrecuse într-un chef zgomotos cu Zizi și prietenii ei, și scăpase de brutalitățile partenerului numai pentru că acesta se îmbătase prea tare. Acum răsfoise niște reviste, dar se plictisise repede. Închise ochii și încercă să se gândească la petrecerea de aseară, dar gândurile alunecau leneșe, neputând să se agațe de nimic, nici măcar pentru o clipă, apoi iar fugeau, și-așa, fără efort și fără rezultat, pluteau tulburi și fără noimă. O enervase ceva toată ziua și nu-și dăduse seama ce anume.

De abia după ce sună telefonul și-i recunoscuse vocea

lui Mihi, avu un moment de trezire la realitate. Dar asta nu dură mult. Se gândise cu spaimă la cartea găsită la el, apoi uită. Închise telefonul fără să-i răspundă și încercă să se liniștească. Dar deodată înțelese ce o deranjase atât: printr-o analogie cu tic-tac-ul ceasului din camera lui Mihi, ceasul ei, un ceas cenușiu de voiaj, o exasperase cu tăcănitul lui uscat, persistent și obsedant. Liniștea asta apăsătoare și ticăitul ceasului Nu mai putu suporta, încercă să oprească mașinăria, dar nu reuși. Atunci îl răsturnă cu suportul în sus. Stupidă încercare de a stăvili zgomotul ascunse sub pernă, tot se auzea. Scuturată de un acces de furie, așeză și cealaltă pernă peste el, mai puse și plapuma deasupra și ceasul amuți. Nu se mai auzea nimic.

ași puse un halat pe umeri și ascultă. Liniște desăvârșită era prima dată când Ana o simțea ca pe un element de sine stătător, în afara ei. Ce ciudat, să auzi liniștea-Se uită în jur, ca și cum ar fi vrut s-o și vadă. Dar nu descoperi nimic, recepționa numai, cu toate simțurile, tăcerea asta insuportabilă.

Nu mai putu îndura și ieși pe balcon. Se sprijini de balustrada de metal, prăfuită și încinsă de soare, și privi peste drum, la malurile Dâmboviței cu iarba potopită de căldură, la apa domoală, cu reflexe minerale în lumina egală a după-amiezii târzii, cu unde rotunde, negre și verzi, care se urmează fără încetare, ca și clipele care se duc, se ducăi Ana, devenită atât de sensibilă la trecerea timpului, că nu mai suporta nimic care îl măsoară, își mută privirea de-a lungul cheiului. Strada, pustie. Departe de tot, în dreptul podului, o siluetă singuratică, ce-și aluneca umbra pe caldarâm.

După colț, auzi vorbe și râsete. Tresări. O fată și un băiat, foarte tineri amândoi, ținându-se de mână, au trecut pe sub balconul ei și au dispărut după zidul unei case.

Ana și-a ațintit din nou privirea asupra siluetei de pe mal. Deslușea un bărbat care mergea fără grabă, uitându-se mereu la clădirile ce mărgineau strada de-a lungul apei. Înlemni-Se mai uită o dată, și dintr-o săritură fu în cameră. Venea el, chiar el, Mihu!

Cu o grabă nemaipomenită, se îmbracă cu haine de oraș, luă poșeta și cheile și se repezi la ușă. Se întoarse, formă un număr de telefon cu mâini tremurânde:

— Alo, Zizi, vin la tine Nu, nu, vin eu!

Și trânti receptorul.

Când deschise ușa, auzi pași deja urcând scara. EII - ntră în panică. Închise încetișor ușa, și urcă treptele spre etajul de sus. Imediat apăru capul lui Mihu. Cercetă numărul apartamentului și sună la ușa pe care Ana nu reușise s-o mai încuie, de frică să nu facă zgomot. Așteptă, mai sună o dată, nu primi niciun răspuns. Apăsă pe clanță, nici măcar nu fusese închisă cum trebuieezită, apoi intră. În cameră, nimeni. Crezu că Ana e pe balcon. Se înșelase. Nedumerit, rămase în mijlocul odăii s-o aștepte.

În acest timp, Ana coborî treptele, tiptil, ocoli casa pe sub balcon și, nevăzută de nimeni, se grăbi spre stația de taxiuri.

Așteptând, Mihu aruncă o privire în jur: patul în dezordine, o sumedenie de reviste, un halat de casă, pe scaune și pe masă mărunțișuri de îmbrăcămintă femeiască, aruncate la întâmplare. Trecu cu privirea peste ele și se uită pe pereți: câteva reproduceri după niște flori de Luchian, așezate lângă o pânză originală de un pictor obscur, cu galben stângaci și tonuri albastre și roșii, într-o ramă pretențioasă. Pe noptieră, pe televizor și pe aparatul de radio, multe bibelouri, de toate felurile și din toate materialele, cam lipsite de har artistic. Florile din tablou îi amintiră că și el i-a adus Anei niște lalele - le ținea mai departe în mână - de care uitase cu totul. Se uită la ele, se

uită prin cameră după o vază, dar nu găsi. Le așează, în sfârșit, pe un colț al mesei.

Fericit, descoperi pe peretele din stânga o mică bibliotecă. Privi atent. O duzină de romane, foarte inegale ca valoare literară, așezate fără niciun criteriu. Pe raftul de sus, numai cărți tehnice: Construcții metalice, Construcții de beton, Rezistența materialelor, Poduri suspendate.

Poduri, poduri-Spre marea lui stupefacție, observă în spatele șirului de volume un tratat de medicină. Se miră, se suci, se învârti, dar nu îndrăzni să-l scoată. Avea o copertă foarte cunoscută, dar nu se vedea ce anume este.

Se uită la ceas: trecuse destul timp și Ana nu mai venea. Ce s-o fi întâmplat? Unde o fi? Hotărî s-o mai aștepte. Se gândea ce surpriză grozavă o să fie pentru ea când o să-l vadă, așteptând-o în mijlocul camerei.

Timpul se scurgea încet, dar se scurgea. Se hotărî să plece, dar își aminti că ușa o găsisese descuiată și el n-avea cum s-o încuie. N-o putea lăsa așa, trebuia să vină!

Atras ca de magnet, se întoarse iar lângă bibliotecă. Întinse mâna și luă o carte: Poduri suspendate. Pe prima filă găsi numele Anei, studentă anul V, studentă acum nouă ani!

Deci asta îi e profesia: inginer de poduri și șosele. Nu trădase până atunci prin nimic cum că se ocupă de așa ceva. De fapt a cunoscut-o atât de puțin.

Nu rezistă, scoase și cartea de medicină. Completamente nedumerit, ținea în mână ultimul volum scris de el, același pe care Ana îl descoperise în biblioteca lui: Tratamentul modern al cancerului. Începu să răsfoiască filele la întâmplare și descoperi mirat o sumedenie de rânduri subliniate cu roșu, albastru și negru, pe marginea unor pagini diverse semne, semnul mirării și întrebării, și cifrele-or fi însemnând? Tot răsfoind, Miha simți că ceva alunecă dintre foi. Ridică de jos o rețetă

împăturită și un bilet de ieșire din spital. Citi și reciti diagnosticul lung, încurcat. Reținu două cuvinte: Cariokineză viscerală Astfel scris, diagnosticul masca de fapt boala cumplită, cancerulăe uită la data ieșirii din spital: trecuseră câteva săptămâni. Mai descoperi la sfârșitul biletului: „se externează la cerere insistentă” S-a externat la cerere, pentru că nu bănuise ce boală îngrozitoare purta în ea-Sau tocmai că știa?

Și Ana asta nu mai vine. Se uită la ceas, trecuse de miezul nopții. Unde dracu' s-a dus? Ar fi vrut s-o prindă de umeri și s-o zgâlțâie zdravăn ca s-o trezească din inconștiența cu care renunțase la orice tratament. Sau poate că face vreunul, ori e în curs de efectuare?

Sună telefonul. Să răspundă, să nu răspundă?! Când hotărî să ridice receptorul, țârâitul încetă. Se așează în fotoliu, obosit de atâta frământare inutilă. Privi prin cameră. Nimic interesant nu-i atrăgea atenția. Poate unele lucruri judecate separat, dar așa, luate împreună, formau un talmeș-balmeș din care nici într-un caz nu puteai deduce cam ce fel de om este Ana.

Noaptea trecuse repede. Se iveau zorile. Se auzi o mașină oprind în stradă și portiere trântite cu forță. Mihi stinse lumina.

Ana deschise ușa, intră în cameră și aprinse lumina care o orbi. Închise ochii. Când îi deschise, scoase un țipăt scurt și rămase cu privirile fixe ațintite asupra lui Mihi. Numai o clipă, deși Anei i se păru o veșnicie. Vru să fugă, dar bărbatul masiv din spate o opri.

— Da ăsta cine-i, dragă? Cine-i individul?

Ana nu răspunse. Stătea încurcată, îngrozită și nu știa ce trebuie să facă. Mihi veni lângă ea și-i spuse calm, dar ferm, însoțitorului ei:

— Lasă-ne singuri, te rog. Avem ceva de discutat.

Cu ochii împăienjeniți de băutură și furie, fixându-l

pe Mihiu, bărbatul o mai întrebă încă o dată pe Ana:

— Îl cunoști p-ăsta, sau îl...

Și fără să aștepte răspunsul, întinse mâna să-l apuce pe Mihiu de revere. Dar Mihiu, cu o surprinzătoare repeziciune, îi prinse mâna și i-o răsuci la spate atât de tare, că insul icni de durere. Apoi îl împinse cu genunchiul, scoțându-l din cameră.

Mihu, cu umerii rezemați de ușă, o privea pe Ana, palidă, prăbușită, rujată strident și cu rochia boțită pe alocuri. Într-un târziu, ea își ridică ochii din pământ și se uită la el cu o privire rătăcită. Încerca să ghicească ce gândea el în clipa aceea. I se făcu rușine și se întoarse cu spatele. Lângă fotoliu, pe colțul mesei, zări cartea lui Mihiu. Se repezi spre ea, dar se opri brusc în clipa în care văzu alături rețeta și biletul de ieșire din spital. Duse mâna la frunte și, ca un om pe care îl părăsesc puterile, se așeză pe un scaun. Tăcerea din cameră, lungă și grea, neiertătoare, avu atâtea adânci înțelesuri, că nicio mie de vorbe n-ar fi cutezat s-o înlocuiască.

Lăsându-i suficient timp să-și revină, Mihiu se apropie de ea:

— Ana, schimbă-te, și hai să mergemânvinsă, părăsită de voință și putere, ea nu se împotrivi. Se sculă încet și deschise șifonierul.

Văzând că Ana tace tulburată, adăugă repede:

— Dacă totuși vreți, mutăm pe altcineva acolo.

Ana simțea că sora minte, dar faptul că puneă atâta suflet în tot ce spunea îi trezi compătimirea. Se încăpățână, fără să-și explice de ce, să rămână în „rezerva de unde au scos mortul”. Intră și privi cele două paturi foarte curate, aranjate cu multă grijă. Florile proaspete de pe măsuță răspândeau un miros tare de plante culese atunci. I se păru că intrase într-un cavou foarte frumos gătit, de unde, cu siguranță nu va mai ieși vie. Se întoarse

spre soră și o întrebă, mai mult din ochi, în care pat?

— Stați în patul celălalt...

Deci în patul ăstase îngrijoră ea. Sora plecă. Ana rămase copleșită de un sentiment de singurătate, de om părăsit, de revoltă neputincioasă și teamă, toate amestecate într-un mod straniu. Privea din când în când, cu frică, spre patul „ăla” în care de-abia murise cineva.

Toată dimineața au chinuit-o cu formele de internare, cu analize, cu foaia de observație. Când se văzu singură în rezervă, începu să se agite. Îi era frică să se dea jos din pat, să nu treacă pe lângă „celălalt”. Și ce simplu ar fi fost să-i fi spus surorii că vrea în alt salon Totul s-ar fi aranjat pe loc!

Mihu nu catadicsi să se arate. Asta o revoltă. Nervii, slăbiți și traumatizați de toate câte i se întâmplaseră din zori și până la ora asta, începură să cedeze. Era singurul om de aici de care îi era teamă, o teamă reală. Atunci, noaptea, se simțise vinovată fără să știe precis pentru ce, dar în clipa asta îl ura pentru că se amestecase în treburile ei, pentru că n-a venit s-o vadă, să-i spună măcar ce are de gând să facă cu ea.

Trebuia cumva să răbufnească. S-a apucat febril să-i scrie un bilet pe care să i-l trimită printr-o femeie de serviciu. A luat o foaie de hârtie și începu să scrie:

Stimate domnule Dr. Mihu.

M-ați adus forțat în spital și m-ați abandonat ca pe un...

A vrut să scrie cuvântul „câine”, dar nu i-a plăcut și, cum alt cuvânt potrivit n-a găsit, a trecut mai departe, gândurile năvăleau ca grindina...

De când am aflat că a încolțit în trupul meu germenul celei mai cumplite dintre boli, care a ucis de la început orice speranță într-o posibilă salvare, jocul acesta de-a medicul și bolnavul mi se pare pueril, și stupid, iar

basmul despre miracolul vindecării de-a dreptul de prost gust, ca cel cu barza sau cu varza. Scuzați sinceritatea mea cam brutală, dar așa gândesc eu. De aceea am o aversiune împinsă până la ură pentru tot ce înseamnă acest institut. Între mine și spital s-a căscat o prăpastie peste care nicio punte nu mai poate fi aruncată. Când a venit medicul acela tinerel, e adevărat, timid și delicat, să-mi facă foaia de observație, am vrut să-l expediez cu o rafală de vorbe tari, dar l-am lăsat să mă chinuiască cu întrebările indiscrete, pentru că mi-a fost milă de el, ca de o ființă mică și neputincioasă. El știa prea bine că nu mă poate ajuta cu nimic, cum și dumneavoastră știți prea bine că absolut nimeni nu mă poate ajuta. M-am lăsat răstignită de surori, care mi-au supt o cantitate enormă de sânge pentru analize cu strângerile ca niște capete de șerpi, pentru că în momentele acelea le disprețuiam pe aceste femei. Sper că s-au făcut suficiente analize ca să puteți preciza cât mai am de trăit. Probabil foarte puțin. Aștept verdictul dumneavoastră!

Dacă măcar vă e milă de mine, lăsați-mă să plec, chiar azi, din spital. Ana

A împăturit hârtia și a pus-o într-un buzunar al halatului. Se îndoia că doctorul Mihaela îi va asculta rugămintea. Se gândea că singura soluție este evadarea. Numai așa poate să scape de mascarada asta nerușinată, unde unii se îmbracă în halate albe și se prefac că redau viața altora, iar aceștia, cărora li se „redă viața”, zic că se bucură, dar de fapt își așteaptă, amăgindu-se, sfârșitul implacabil al celor câtorva luni de viață chinuită sfârșesc, cei în halate albe își încrucișează brațele și ridică din umeri a neputință. Unii din ei chiar par amărâți, dezamăgiți. Oare de ce? Asta e spitalul și nu înțelegea ce caută ea aici!

Gândurile, însă, îi fură întrerupte de zgomote

amestecate pe culoar. Desluși pași, mulți, de toate felurile, bocăniți și târșiți, de toc de lemn și de tălpi de pâslă. Asta e, probabil, „vizita” Cam târziu, ora 11, 30. Dincolo era întotdeauna prea devreme, te trezeau din somn. Te pomenesti că ăștia operează dimineța!

Apoi pașii reapărură, zgomotul lor crescă. Ușa se deschise și tot cadrul ei fu ocupat de un uriaș cu mustață bogată. În spate, o cohortă de medici, asistente, surori, din care numai două treimi încăpură în rezervă, restul rămaseră tăcuți afară.

Obișnuită cu spitalul celălalt, Ana rămase nemișcată sub pătură. Un fior îi brazdă obrazul, care se înroși, iar o tristețe bruscă îi întări dezamăgirea: Mihi nu se afla printre ei!

al privi atent pe omul în alb de lângă pat. Descoperi pe fața lui blândă, peste ochii lui cu privirea bună, protectoare, cum o umbră de mirare apăruse nedisimulată. Ana îi ghici gândul: cu siguranță, se întreabă când și de ce a fost internată femeia asta aici, și cum de el nu aflase nimic, știa întotdeauna tot ce se întâmplă în secția lui Dar în aceeași clipă apără din spatele lui medicul secundar, subțirel și delicat și, fără să fie întrebat, începu să-i citească datele înscrise în foaia de observație întocmită de el:

— Bolnava Ana...

Dar uriașul în alb îl opri cu un gest al mâinii încă albită de talcul mănușilor chirurgicale. Pe fața lui înflori o expresie de bunăvoință, dar nu din aceea profesională, care apare automat în orice împrejurare ce-o cere, ci cu o căldură sinceră, firească, fără trufie, ca din partea unui vechi și bun prieten. Parcă se revedeau.

— A, bună ziua Eu sunt doctorul State. Ați venit azi dimineță, nu-i așa?

Și o scrută pe Ana în felul acela profesional, al

marilor maestri ai medicinei, al căror fler extraordinar le permite să-și dea seama imediat cu cine au de-a face și cu ce probleme reale au venit.

Ana simți că n-are de ce să se teamă de doctorul State. Suflul ei se liniști numaidecât, fără nicio explicație. Ochii, cu pupilele strânse, îl pândeau în continuare, neștiind ce se va întâmpla mai departe, ca-ntr-o încercare de apărare.

State luă foaia de observație din mâna tânărului medic și se uită peste câteva rubrici: „Internată de Dr. Mihu”. Involuntar, o sprânceană grea, stufoasă, se ridică întrebător, când citi motivele internării. Găsi semnul întrebării desenat cu ezitare, de-abia schițat, care putea fi șters sau se putea scrie peste el, acoperindu-l. Întoarse capul spre medicul secundar. Acesta, puțin fâstâcit și cumva vinovat, spuse încet:

— Nu acuză nimic, zice că se simte perfect.

Doctorul State rămase cu sprânceana tot ridicată și citi mai departe că „bolnava mai fusese internată pentru o afecțiune, dar nu știe cum se numește, pentru care a făcut röntgen-terapie, dar nu poate preciza ce doză anume”. Fără să ridice capul, State răsfoi foaia de observație până la capăt.

— Biletul de ieșire de-acolo și cel de internare de la noi?

— N-are, n-am găsit nimicse grăbi tânărul să ridice neputincios din umeri.

— Bine, bineăpoi, către Ana:

— Văd că vi s-au luat analizele, foarte bine. Restul o să mai vedem. Sper să vă acomodați repede cu spitalul. Da, bine, o să vă chemăm noi pentru consult puțin mai târziu.

O privi lung, cu simpatie, dând ușor din cap.

— La revedere îi surâse, păstrând pentru el

nedumerirea în legătură cu internarea ei ciudată aici.

Ieși cu pasul surprinzător de ușor, așa masiv cum era. Te-ai fi așteptat să se miște greoi, dar călca sprinten. Pe culoar, îi vorbi, ca în treacăt, medicului secundar:

— Să-l cauți pe doctorul Mihu, da?

După plecarea lor, Ana se trezi surprinsă că supărările și înrâncenata împotrivire de dinainte i se topiseră în mare parte. Era de-a dreptul recunoscătoare acestui om necunoscut pentru discreția cu care încercase să-i afle situația și tactul cu care trecuse tocmai peste momentele când întrebările ar fi trebuit să abunde, iar ea ar fi fost nevoită să răspundă, să povestească mai mult decât tânărul medic secundar, să mărturisească lucruri ascunse atât de adânc în ființa ei, încât să fie inaccesibile chiar și pentru ea. Și astfel s-ar fi simțit ca și cum cineva i-ar fi ridicat cămașa de noapte peste cap în văzul tuturor. Un fel de destindere și împăcare cu soarta i se pogorî în suflet. Și-i fu ciudă pe omul ăsta mustăcios că o răsucise și o zăpăcise fără să-i spună nimic special.

Pe urmă veni masa de prânz și lupta surdă, îndărătnică, renăscu împotriva acestui spital și a lui Mihu, care nu veni nici până la ora asta s-o vadă. Gândul evadării o obseda în continuare. Nicio ușă nu era încuiată, continua să le cerceteze pe toate, să găsească o ieșire pe unde să dispară fără să fie văzută de nimeni. Observase că ușa din fundul culoarului n-o deschidea nimeni. Seara, când nu se mai afla nimeni pe culoar, se duse și o împinse. O terasă mare, depozitate paturi, saltele, șezlonguri, jos o curte interioară, cu iarbă, tufe și trotuare, probabil neumblate. Vrei să plece, când la parterul corpului din stânga descoperi o fereastră largă, prin care se zărea silueta unei laborante și, de necrezut, Ana se scutură de frică: niște șoareci albi pe masăluț, nu fugeau!

Peste o clipă, apărură un bărbat care, după ce-și ridică

părul de pe frunte cu un gest iute al mâinii, se așeză la masa cu șoarecii albi și începu să-i examineze sub o lupă mare. Ana tresări, era chiar doctorul Mihulucra cu mâinile goale, iar animalele, deși întoarse pe toate părțile, nu-l mușcau. După ce-l cerceta pe fiecare, îl mângâia pe spatele alb și moale iar unii din șoricei se întorceau cu năsucurile lor mustăcioase spre el, privindu-l fix cu ochii mici de mărgele, parcă întrebându-l: ei, cum mă găsești, bătrâne? Merge?

Apoi Mihi plecă, laboranta strânse șoarecii într-o cușcă și lumina din geam se stinse. Un fior de singurătate și regret o cuprinse pe Ana.

Pipăi biletul neexpediat din buzunar, apoi se duse să se culce.

Doctorul Mihi nu venise s-o vadă pe Ana în dimineața aceea, pentru că plecase să-i caute foaia de observație la spitalul în care fusese internată. Aflase acolo lucruri noi. Obținând diagnosticul real de la o soră, contra unei sume de bani, ea părăsise spitalul la cerere. Numai după insistențe, medicii de acolo au reușit s-o convingă să facă ambulatoriu un tratament cu raze - de operație nici nu voise s-audă - dar după un timp ea abandonase și această röntgenterapie.

Acum Mihi se afla în cabinetul doctorului State. Îl aștepta să iasă din operație. State intră abătut, frecându-și mâinile pline de tercul mănușilor de cauciuc. Ochii lui păreau obosiți, puțin injectați.

— Ce s-a întâmplat, State? Ce-ai pățit? State îi răspunse ceva mai târziu. Mai întâi desenă cu gesturi repezi, pe prima hârtie pe care o văzu, conturul plămânilor și hașură jumătate.

— Uite, așa erau prinși, ca într-o carapace. Simțeam că mă sufoc și eu cu el.

— Și ai...

— Și am făcut pe dracu', asta am făcuteram neputincios, ca un sălbatic cu sulița în fața unei bombe cu hidrogen. Asta eram!

Ca să-l liniștească, Miha îi vorbește ceva la întâmplare, cu gândul la ceea ce, de fapt, avea de discutat.

— Probabil că ai făcut tot ce s-a putut face.

— Tu ești mulțumit de ceea ce faci? îl rezezi State fără niciun rost.

— Sigur că nu.

— Aha, tu nu și eu de ce da?

State părea iritat. Miha îl lăasă în pace. Se deschise o ușă și apăru o soră.

— Nu acum, i se adresează el. Aduceți bolnavul următor la sală peste o jumătate de oră.

Și către Miha:

— Tu probabil ai venit cu vreo treabă și eu m-am văicărit ca o babă. Ce-i cu foaia?

Se așezară alături. Miha îi arată ce era mai important în foaia de observație a Anei adusă de la celălalt spital. State își aminti: bolnava de la rezerva 3Privă radiografiile.

— Păi de ce dracu' n-au operat-o? se oțără State.

Miha întoarse hârtia și-i arată unde scria: „Refuz operația, plec pe propria mea răspundere” și semnătura Anei.

State mârâi ceva neînțeleș, trăgând nervos de firele mustății lui stufoase și negre.

— Măine sunt gata radiografiile și tomografiile noastre.

— Bine, Mihule, cum le ai, vii să le vedem împreună. A, să nu uiți să treci pe la profesor, vrea să-ți ceară un sfat într-o chestie cam încurcată. Du-te chiar acum, că e nervos bătrânul.

A doua zi, în același cabinet, State îl aștepta pe Miha

cu radiografiile Anei întinse pe negatoscop. Când veni Mihule, State lovi clișeele cu degetele, dezamăgit.

— Nu mai e nimic de făcut!

Desenă ca pentru sine conturul tumorii cu arătătorul și adăugă, văzând că Mihule continuă să examineze atent radiografiile și să tacă:

— Dacă tu crezi că merge, știu eu? Intrăm împreună în operație și te ajut.

— Din păcate, nu are nicio șansă. Uite-aiciâi arată ceva lui State pe una din multele tomografii.

— Telecobaltoterapie adăugă State ridicând din umeri.

— Ultima speranță. Deși e prost și așa, pentru că deja a fost iradiată o dată, dar insuficient și...

Rămase cu fraza neterminată, deoarece doctorul State știa ce voise să spună, și era vorba de ceva îngrozitor...

Tratamentul Anei începu chiar de a doua zi. A venit o soră cu foaia de observație și a dus-o în secția de terapie. N-a așteptat deloc, și asta o surprinse plăcut, diminuându-i încordarea și frica.

S-a întins pe o masă specială acoperită cu un cearșaf impecabil. Prin simpla apăsare a asistentei pe un buton, un aparat uriaș a și început să se apropie de ea, lent dar sigur, căutând-o parcă înapoi. În prima clipă Ana avu o tresărire de teamă: dacă acest colos de deasupra nu-și oprește coborârea? Dar s-a oprit la timp. Datorită manevrelor asistentei, pe care ea nu le vedea, a început să urmărească intersecția a doua linii luminoase proiectate peste zona suferinței ei.

— Aiceaparcă ar fi zis namila asta de metal.

N-o căuta pe ea, ci răul acela care-i amenința viața, cuibărit undeva în profunzimile organismului.

Ana aștepta crispată sfârșitul acestei nemișcări,

urmărindu-și respirația. Singură și izolată de lume, nu-i rămânea decât să se gândească. Desigur, în primul rând la ce i se întâmplă în clipa aceea. Impresionată de instalația enormă, asemenea unui monstru pașnic, începu să pună alături ceea ce se afla în spitalul celălalt și aici. Nu se compară Dacă ar fi nimerit de la început în acest institut, poate nu fugea atunci de-acolo, poate nu întrerupea tratamentul, poate era bine dacă îl întâlnea cu câteva luni mai înainte pe doctorul Miha Mintea îi fu traversată de secvențe din petrecerea de la arhitectul Barbu, doar două momente: întâlnirea din casa arhitectului Barbu și cea din locuința ei, în noaptea aceea. Aducerea aminte a acestui ultim episod o făcu să roșească de rușine. Când vru să se mai gândească la întâmplarea de atunci, simți cum aparatul începe să se îndepărteze în sus și lateral, își terminase treaba. Masa, pe care sta culcată, alunecă în afară și reapăru asistentă.

Trebuî să coboare și parcă îi părea rău că n-a întârziat mai mult. Nu simțise absolut nimic, fusese ca o glumă și ea stătuse ascunsă acolo ca într-un joc de copii. Afară o aștepta sora și o conduse la salon.

După amiază trecu Miha s-o vadă, prima revedere de la internare. Intră în rezervă fără să-i ceară scuze sau măcar să-i spună că-i pare rău că n-a venit până atunci. Ana constată cu surprindere că nu-l mai urăște. Ba din contră, o vagă și tandră bucurie o cuprinse, ca la vederea unui bun coleg sau amic, după o absență îndelungată. Fără emoții, fără „reproche d'amour”, „care «amour»?” se întreabă ea. Întrebare prostească.

Miha se așază pe marginea patului.

— Ei, cum te simți, Ana? Te-ai acomodat?

Ceva similar pomenise și doctorul State. Probabil că „acomodarea” într-un spital e o problemă, de se interesează toți de ea!

— Cum ai suportat ședința de azi?

— Bineeeelungi ea vorba, ocolind abil chestiunea „acomodării”. M-a cam speriat aparatura voastrăzâmbi admirativ.

Lui Mihi nu-i scăpă „admirația”, care pentru el reprezenta acordul cu terapia stabilită, știindu-i fuga din celălalt spital și întreruperea röntgenterapiei ambulatorii. Dar, în același timp, o tristețe, ca o surpare surdă, îi alunecă în suflet. Știa mai bine decât oricine ceea ce ea nici nu bănuia acum: că acest tratament instituit de el era singurul posibil și ultimul de încercat. Cât timp îi va folosi? Cu toată structura optimistă a firii lui, nu putea crede în minuni.

Iar în cazul ei, numai o minune o mai poate salva.

Cercetă fața, ochii Anei, ca să se lămurească cum stau lucrurile. Ana evită privirea lui directă și chipul ei nu-i oferă ceva clar. Părea totuși mai echilibrată, nu mai avea tensiunea aceea născută din teamă. De surâsuri triste alternând cu priviri tulburătoare și încinse, nici vorbă. Deconspirată, taina ei nu le mai năștea.

Ciudat, că mintea lui Mihi nu făcu nicio asociere între prezența ei aici și ceasurile furtunoase din garsoniera lui. Parcă nici n-au fost, parcă a trecut, într-un zbor minunat și nebun prin ciudățenia ei, în fapt de seară, o efemeridă! Și a murit Totul părea că începe aici.

— Va trebui să te supraalimentezi serios. Razele astea te istovesc. O să primești și de aici, iar dacă n-are cine să-ți aducă din afară ceva ce dorești în mod deosebit, o să trimit eu pe cineva, numai să-mi spui ce preferințe ai.

Era un dialog firesc între medic și pacientul lui. Dar fraza asta, spusă așa, cu ton fratern, o izbi în două direcții deodată și unda de șoc de-abia i se exterioriza pe chip: deci Mihi intuise că ea nu avea pe nimeni – iar ea știa mai mult, în ce singurăătate ucigătoare trăise până atunci și în

al doilea rând se oferea el să fie pe post de mamă, de frate, de orice, numai ce crezuse ea în noaptea aceea nuReprimă brutal o dezamăgire ce încerca să-i apese dureros sufletul, socotind-o absurdă, nelalocul ei. Răsuci marginea cearșafului și își stăpâni cu greu tristețea.

— Îți mulțumesc. Cred că și-așa n-o să pot dovedi toată mâncarea câtă mi se dă aici.

Așadar îl refuza, însă fără să fi dorit asta. Aproape că nici nu-și dăduse seama ce se întâmplase cu ea. Se trezi constatându-și reacția. Brusc, ridică fața și-i zâmbi, vrând să-și mascheze tulburarea.

El se uită grăbit la ceas.

— Bine, Ana, am să mai trec, din păcate chiar acum am o ședință. Trăim marea eră a ședințelor.

Îi cercetă din nou fața, atent, se sculă și plecă grăbit.

Ana îl privise neutru, nici nu știa dacă a făcut-o intenționat sau așa simțise că trebuie, dar reținuse, impresionată, căldura care emana din zâmbetul lui. Iar din ochii lui, de obicei penetranți ca un tăiș, țâșnise de data asta ceva ca o încurajare, lasă, Ana, o să vezi că o să fie bine!

Vizita lui Miha a fost scurtă, obișnuită, ca la a nu știu câta revedere, deși prima. Plecarea lui o făcu să-i simtă lipsa. Se uită la ceas. Mai era mult, „dar nu-i nimic, gândi ea ca o consolare, te prind eu acolo în geamul tău, de pe terasă”. Și se miră că cei trei Miha – cel de la arhitectul Barbu, cel din fereastră de-aseară și cel de-acum câteva clipe – nu semănau deloc, dar absolut deloc. Încercă să suprapună cele trei imagini și să le descopere similitudini, dar renunță. Așa, în patru, părea mult mai interesant. Gândul o amuză teribil.

4

Cunoscând acum în amănunt secretul Anei, care o făcea să aibă „comportarea aceea ciudată”, interesul lui

Mihu pentru ea scăzu. Așa i se întâmpla întotdeauna, după ce reușea să înțeleagă un lucru, îl abandona. De aici, de-atâtea ori protestele colegilor și colaboratorilor:

— Dar e o cercetare valoroasă, din care se poate face o comunicare grozavă la cutare simpozion sau poate fi publicat la revistă, să știe și alții că...

Mihu dădea nepăsător din cap:

— Am vrut numai să mă lămuresc despre ce e vorba, acum știu și nu mai e interesant.

Și nu realiza nicio lucrare. I se părea o corvoadă ca, după ce ai pierdut zile și nopți experimentând, să te mai apuci să scrii, să faci grafice și poze, și să le prezinți în fața nu știu cui, care poate se gândește, în clipa aia, cine știe unde le rost are, când el și-a satisfăcut curiozitatea sau nevoia de a cunoașteera sincer când gândea așa, deși pentru „atitudinea asta egoistă” a auzit vorbe și chiar a fost înfruntat sau judecat în ședințele de analiză a muncii de cercetare științifică. Atunci, ori nu răspundea, privind dincolo de cei ce-l acuzau, sau ridica din umeri, parcă vrând să spună:

— Păi, încercați și voi să vă lămuriți singuri nedumeririle, experimentând și nu așteptând totul de-a gata de la alții!

Gândea asta fără înfumurare sau superioritate. Nuășa credea Mihu că e normal. Timpul trecea atât de repede, și el mai avea atâtea de făcut, de căutat, de încercat, de clarificat lucruri incomparabil mai importante decât comunicările la consfătuiri sau la reviste. Urmărea un țel spre care trebuia să meargă cu toată puterea ființei lui. Țelul nu era un punct pe care trebuia să-l atingă cu orice preț, asta i-ar fi limitat zborul înalt și cu bătaie lungă în efortul de pătrundere a unor fenomene extrem de complexe, cum e geneza cancerului sau tratamentul lui. Dar nici ăsta nu era punctul terminus al căutărilor sale,

chiar dacă reușea, el sau altul, n-avea importanță cine, să soluționeze problema coșmarului numărul unu al medicinei actualelând mergea la marile congrese din străinătate, nu prezenta lucrări prin care să arate „uite cât de deștepti suntem noi sau cât am realizat”, nu, el căuta să învolute spiritele cercetătorilor sugerând căi și modalități noi de abordare, derutând uneori prin propuneri care se îndepărtau de drumurile bătătorite ce păreau să fie cele mai scurte până la atingerea scopului final: găsirea remediului pentru cancer.

Din cauza acestui fel neobișnuit de a fi, Miha rări vizitele la Ana. Lucrurile erau clarificate, diagnosticul precizat, tratamentul - singurul posibil în situația ei - aplicat corect, ea era pe mâini bune, State se îngrijea cu multă dăruire de bolnavi. Deci totul decurgea normal, obișnuit. Nimic nu-i surprindea, nu-i neliniștea mintea prea ocupată în altă parte.

Petrecerea de la arhitectul Barbu, ca și scurta și incidentala vizită a Anei la el acasă în noaptea aceea, aproape că le uitase și le clasase la „probleme rezolvate”, își pierduseră actualitatea și nu-l mai vizitau în amintire nici chiar atunci când o revedea din când în când. De fapt, nici la ea n-a observat vreun regret, bucurie, reproș sau măcar o aluzie, ceva care să amintească de întâmplarea aceea ciudată.

Miha era obișnuit cu aventuri amoroase, scurte și rare, cele mai multe acceptate și nu căutate de el. Iar dacă o astfel de combinație începea să pună probleme de prelungire sau definitivare, renunța repede, nu din lașitate sau teamă, ci din conștiința că toate astea i-ar fi periclitat ordinea vieții și timpul trebuia dăruit în întregime cercetărilor lui științifice și nu capriciilor unei femei. O mare iubire, o nouă mare iubire era exclusă. Acea care fusese murise, după ce devastase ca un taifun. În astfel de

situații avea reacții categorice, renunța fără șovăire și fără regrete ulterioare, se refugia în citadela laboratoarelor lui și se dăruia completamente muncii parcă și cu mai multă efervescentă. Era un plus de participare compensatorie pentru renunțări.

Latura asta „negativă” a comportării lui n-a fost moștenită genetic, ci a fost învățată, și-a impus-o el singur și l-a costat un efort enorm, încă de mic fusese sensibil, bun la suflet până la prostie, crescut în condiții care l-au făcut sentimental, mai târziu romantic. Cu toate astea, timp de pierdut – ținându-se de mână cu fetele prin parcuri – n-a avut niciodată, deși i-ar fi plăcut. Singura posibilitate ca să se salveze din sărăcie era să răzbească prin forțele proprii, iar asta însemna muncă și munca cerea timp. Așa au trecut anii între școală, facultate, bibliotecă și spital, dar ce satisfacții profunde îl încercau când profesorii lui, unii din ei mari maestri ai medicinei, îi vorbeau aproape colegial, îl acceptau în dialoguri savante lăsându-l să pătrundă în gândurile și uneori chiar în sufletele lor, așa cum se întâmplase cu profesorul lui actual pentru că îl apreciau, îl simțeau unul de-al lor, un viitor om de știință. Asta îi dădea nu o superioritate infatuată față de colegi, ci o putere secretă, o siguranță, o încredere în forțele proprii și-i mărea credința că putea, era în stare să facă și mai mult. Ceea ce altora li se părea greu de înțeles sau de reținut, el îl considera de domeniul obișnuitului, știut deja, neinteresant din această cauză, și căuta, parcă „cu luminarea”, inaccesibilul, nepătrunsul încă.

Așa l-a întâlnit prima dată pe State, într-o după-amiază, la morgă, unde puteau, contra unei sume de bani dată autopsierului, să scormonească unele cadavre. S-au pomenit față în față, cu un singur cadavru de „închiriat” în ziua aceea. Erau studenți, colegi de an, dar nu se cunoscuseră până atunci. S-au privit curioși să vadă dacă

celălalt n-o să-l încurce în treaba pe care o avea de făcut fiecare. Pe Mihiu îl impresionase statura athletică a colegului, fără să aibă aere de sportiv.

— Tu ce vrei să diseci? îl întrebă State direct și colegial, făcând semn cu capul spre trupul vânat de pe masa de marmură albă.

State răsuflă ușurat și puțin amuzat, nu se știe de ce. Conchise gospodărește:

— Perfect, tu ai treabă la cap, eu la abdomen. Succes!

Și-au desfăcut trusele de instrumente și s-au apucat sârguincios de muncă. Au lucrat așa preț de un ceas, uitând complet unul de celălalt. La un moment dat, Mihiu fu trezit din încordarea sa de un „Dumnezeul mă-tii, aici erai!”, plin de năduf și satisfacție, în care jubila victoria greu obținută. Văzu pe fruntea lată a lui State picături mari de transpirație și gura întinsă într-un zâmbet de bucurie. Dar surprinse în ochi un fel de jenă că-și trădase bucuria într-un mod grosolan.

— Iartă-mă, așa se zice la noi, la țară, când reușești până la urmă!

Mihiu întrerupse lucrul și se apropie de el.

— Dar ce-ai găsit până la urmă?

Cu reținere și modestie, dar cu mare plăcere, State îi dezvălui ceea ce căuta de atâta vreme și iată, în sfârșit, a găsit.

— Interesantrămasă Mihiu pe gânduri. N-am știut de asta! mărturisi fără să se jeneze de neștiința lui. Păi, așa ceva nu-i trecută nici în Testut, nici chiar acolo, scris cu litere mici. E ceva nou!

„Asta vede carte, nu glumă Știe tot ce scrie în tratatul de anatomie” gândi State.

Așa era: nu scria nicăieri nimic despre formațiunea pe care o descoperise. Simțind că are cu cine discuta o

problemă atât de dificilă, State fu primul care-și deschise sufletul lui sincer de țăran, intuind că are în față un posibil prieten de nădejde. Apoi trecură la capul cadavrului și Mihu îi mărturisi ce voia de fapt să găsească acolo: o treabă și mai încurcată!

Când au plecat, seara târziu, de la morgă, au simțit amândoi, în egală măsură, că între ei se legase o prietenie sinceră, solidă, cu aspirații comune.

Dar nu despre asta era vorba, ci despre latura negativă a lui Mihu. Ea apăru brusc și se accentua continuu după „marea trădare”. Așa figurează în memoria lui Mihu, marea trădare, pentru că acum nu mai ajungea să răzbată până în sufletul lui, nu mai avea putere, fusese „clasată”.

Da, de mult nu se mai gândea la „marea lui dragoste”, așa cum o avem fiecare o singură dată în viață, neimitabilă și nerepetabilă. Doar acum, din cauza întâmplărilor cu Ana, fără să știe de ce, s-a gândit într-o seară la ea, pe când se afla în laborator. Se hotărâse s-o viziteze pe Ana într-o după-amiază, dar se luase cu treaba și uitase, iar când și-a adus aminte, era prea târziu, probabil că se culcase. Îl incomoda faptul că își propusese ceva și a uitat. Uitatul ăsta nu era un semn bun. Putea, altă dată, să nu-și amintească de ceva mai important. Cum reacția chimică pe care o urmărise atunci, și din cauza căreia o neglijase pe Ana, ieșise așa cum se așteptase, consideră lucrul terminat și gândul obosit fugi de la aducerea aminte despre Ana la... Diana. Cum naiba putea să se întâmple, că o imagine actuală reînvie o alta ascunsă undeva, hăt, la mama dracului, în străfundurile ființei noastre, când între ele nu există, nu e posibil să existe nicio asemănare și nicio tangentă, indiferent în ce sens? Ca nuca-n perete, hodo-rone-tronese înciudase el.

Mihu nu bănuia că în tot acest timp era privit de

ochii curioși și lacomi ai Anei, din ascunzișul de pe terasă. Și poate că mecanisme încă nedesluite ale comunicării prin energia gândurilor au făcut, printr-o deturnare sau substituie, ca un chip care te privește acum intens să-ți readucă în minte altul, pe care ai vrut să-l uiți înadins. Ni se întâmplă aieva, când oboseala ne diminuează încordarea minții și tensiunile sufletului, să ne cuprindă o moleșeală caldă, ispititoare și, fără să vrem, reînvie în noi câte o fărâma din lumea apusă a amintirilor, în care asperitățile s-au netezit, lucrurile urâte s-au uitat, cele oribile s-au estompat. Și acești soli ai trecutului vin să te „calce” nepregătit, precum lotrii în miez de noapte, cărora, în loc de glonțul puștii sau de bătă, le pui ulceaua cu vin pe masă și-i privești dus, cum se ospătează fără să te bage în seamă. Vin, ca și cum e dreptul lor să vină, chiar dacă tu nu vrei!

Așa i s-a întâmplat lui Mihiu acum, în după-amiaza aceasta Privind îndelung la balonul de sticlă în care avusese loc reacția reușită, la bulele de gaz cum se formau în lichid și se ridicau pierind în neant, apăru ea, Diana, așa, nechemată, înălțându-se parcă din ape sau zări încețoșate, zâmbind trist, ca o fărâma din zâmbetul „ciudat” al Anei, sau poate al ei, așa cum era atunci, în mașina aceea luxoasă, oprită la semafor, ca și cum ar fi zis:

— Pentru tine, Mihule, am rămas aceeași. N-ai putut înțelege atunci situația, era firesc, iar eu n-am încercat imposibilul. Oricum, vinovată am fost euvin din amintiri, chiar dacă tu nu vrei, și nu-mi poți face nimic. Te iubesc și-acum la fel, poate mai mult, de când între noi sunt douăsprezece mii de kilometri...

Ochii Dianeii, așa i se păru lui Mihiu, ocoliră, străini, laboratorul, apoi îl priviră intens, drept în lumina pupilelor și, prin ele, în sufletul lui. Iar el schiță un gest de apărare cu mâna. Ea îl privea cu zâmbet trist și întrebător, o

frumusețe stranie, incredibilă, care îl uluia și îl înrobea și de care nu putea scăpa nici acum, după atâția aniăpoi, chipul ei păli și se destramă în cețurile timpului și depărtării...

Mihu scutură capul.

— Ce-a fost asta? Niciodată n-a apărut așa! Scutul uitării cu care se apăra împotriva ei se dovedi că are fisuri, altfel n-ar fi schițat el gestul acela de apărare. Și nici nu s-ar fi mirat, înciudat. Ființa noastră e imperfectă, suntem departe de-a o stăpâni așa cum dorim noi.

Diana a fost, într-adevăr, singura și marea lui dragoste. În timpul studenției, bursa republicană îi asigura casă, masa și ceva bani de buzunar. Pentru haine și alte lucruri era nevoit să muncească în plus, așa că după-amiezile sau nopțile lucra pe post de soră de spital – deși legea nu permitea, dar se mai putea aranja așa ceva – și primea salariul corespunzător. Tinerețea și robustețea l-au ajutat să învingă oboseala și nesomnul. Timp ca să se îndrăgostească de vreo colegă, cum făceau mulți, nu avusese.

De-abia în vacanța dinaintea ultimului an de studenție s-a petrecut cu el ceva cu totul neașteptat și ciudat. A cunoscut-o, în tabăra studențească, pe Diana. De fapt ea nu stătea cu ceilalți în corturi, ci cu părinții ei într-o vilă luxoasă, undeva dincolo de perdeaua de pomi. S-au întâlnit într-o zi pe nisipul ud, s-au săgetat din priviri, au înnotat împreună și nu s-au mai despărțit.

Când ea a intrat prima dată în apă, el a privit-o uluit: părul blond, lung și mătăsos despărțea albastrul apei și al cerului de ochii ei, mai albaștri decât totul din jur. Numai câte o șuviță, luată de vânt, îi acoperea și-i dezgolea umerii și gâtul, ca într-un vis imposibil de atins. Când rămânea extaziat în fața ei, Diana ridica sprâncenele a mirare și bucurie, un râs zglobiu îi alunga o undă de îngrijorare

apărută pentru o clipă pe chip și se arunca cu capul în apă ca ca un delfin. El se dezmeticea greu, chiar și după ce dispărea în valuri, pentru că imaginea ei rămânea să plutească peste ape. Apoi o urma, înotând din toate puterile. Mihu era ca un resort comprimat la maximum atâția ani, care scăpa acum năucit de apariția acestei frumuseți dincolo de firesc.

Seara, negăsindu-și liniștea și somnul, Mihu a căutat să afle explicația unei nedumeriri: chipul Dianei nu-i era străin, parcă-l mai văzuse undeva. Și totuși o cunoștea pentru ntâia oarăliudat!

Scoase de pe fundul valizei o veche mapă de doc în care-și ținea toate lucrurile de preț. Fiind singur și neavând pe nimeni de încredere unde să o poată lăsa, purta totul cu el. Privi lung o fotografie a mamei lui când fusese încă foarte tânără.

— Da, asta era exclamă el.

Asemănarea era izbitoare, mai mult în mintea lui decât în poză, dar era. Purta în suflet icoana celei mai scumpe ființe, a mamei, cu o dragoste filială egală cu venerația. Fusese singura care-l iubise cu adevărat și-l ocrotise până a murit, iar el s-a simțit vegheat și apărut și după ce a rămas singur.

Și acum a apărut ea, Diana, care a reușit, încet-ancet, să facă transferul, de prea multă afecțiune de fiu, în dragoste!

Îndrăgostirea a fost fulgerătoare pentru amândoi. Timpul, în loc s-o stingă, o duse la incandescență. Au început visele și planurile comune, obișnuite la vârsta asta: după terminarea facultății, el va profesa chirurgia într-un spital rural, trei ani cât durează stagiul, iar ea va fi profesoară de engleză la școala generală din sat. După aceea vor veni concursurile și-or vedea atunci ce-or face Deocamdată, plimbându-se de mână prin parc, zămisleau o

viață idilică la țară, care le va spori și mai mult bucuriile vieții descoperite împreună.

Ea avea, spre deosebire de el, niște părinți care trebuiau întrebați, rugați să accepte sau măcar să fie anunțați de intențiile lor. Și într-o zi de duminică au întrerupt plimbarea și s-au dus la ea acasă, fără niciun protocol. L-a lăsat în imensul și luxosul living, și s-a dus dincolo să-i pregătească sufletește pe „babaci”.

Era primăvară, cald, ușa încăperii dădea spre o terasă de unde puteai privi grădina din spatele casei. Mihu se rezemă de pervazul ușii și privea îngândurat spre tufele încărcate până la exces de flori albe și roz. O tristețe apăsătoare puse stăpânire pe el de cum pășise pragul splendidei vile și o presimțire rea, ca o apă neagră, îi îneca inima. Și fără să-i fi spus cineva ceva, se întreba singur, nedumerit: ce naiba caută el aici? Diana nu i-a povestit niciodată nimic despre belșugul familiei sale, pentru ea, probabil, că așa e firescămți că totul din jur, până și pomii înfloriți din grădină, îi erau ostili, fără nicio explicație.

Auzi voci încete, undeva foarte aproape. Veneau chiar din încăperea alăturată.

Diana își găsi părinții ca două locomotive sub presiune: îi văzuseră când au intrat în curte. Derutată, crezând că erau iar certați pentru cine știe ce, așa ceva se întâmpla foarte des, Diana deschise gura să spună că...

— Ăsta-i „Făt-Frumos-pe-cal-bălan” cu care te plimbi? îi retează caustic tatăl.

Mihu tresări ca trezit din somn, auzind discuția fără să vrea.

— Tată, e Mihu, v-am spus de dăm venit...

— De ce l-ai adus pe neisprăvitul ăsta, fără să ne-anunți? Că nu-ți permiteam.

— Tatăstrigă ea deznădăduită. Ce-i cu voi? Noi am venit pentru că am hotărât...

— Ați hotărât? sări maică-sa care, cu inima ei de femeie, intui totul. Aici hotărâm noi, nu tu, și în niciun caz elsublinie sfârșitul frazei cu un gest disprețuitor al mâinii.

— Dar e un om minunat, ne iubimspuse ea cu glas scăzut.

Apoi ridică tonul:

— E șeful promoției și...

— Nevasta doctorului din Oțotoaia, ai? Asta vrei? țipă la ea tatăl, cu agresivitate și batjocură, neadmițând nicio replică.

— Noi ți-am permis așa, să te plimbi doarecontinua mamă-sa mai concesiv. Până se întoarce el din străinătate. Doar tu știi foarte bine ce-am hotărât noi!

— Nulu rinocerul ăla niciodată țipă Diana ca în fața unei primejdii.

— „Rinocerul” tău va fi șeful unei agenții comerciale în Vest sau poate undeva mai departe. De-asta am investit atâta în tine, ca să ajungi la țară? Hai, flutură tatăl mâna lui mare și păroasă a lehamite, expediază-l pe idiotul ăla!

Mihu nu mai rabdă. Apăru brusc în ușa dinspre terasa sufrageriei.

— Bună ziua. Eu sunt „idiotul”!

Toți înlemniră. Tatăl, mătăhălos și păros, rămase cu gura căscată, iar mamă-sa se sprijini de spătarul înalt al unui scaun capitonat cu piele, ca să nu cadă. Diana vru să facă un pas spre Mihu, nedecisă între părinți și el.

— Venisem să...

Vruse să spună ceva frumos, dar nu putu.

— Îmi pare rău, bună ziua!

Sări peste balustrada terasei joase, ocoli casa prin grădină, ieși pe poartă și, aproape fugind, o luă exact în direcția opusă de cum venise. Aștepta s-o audă pe Diana alergând și strigând după el. Din cauza asta nu întorcea capul. Dar nu auzea decât propriii săi pași. La primul colț

coti la stânga, dar după câțiva pași se pomeni cu un milițian stând lângă o gheretă.

— Circulați pe trotuarul celălaltspuse el categoric.

Mihu nu-i înțelesese vorbele, dar trecu drumul în direcția indicată de mâna întinsă autoritar. Mergea repede, dezorientat. Se simțea jignit de moarte, revoltat, dar ceea ce-l duru cel mai mult fusese pasul ezitant al Dianei. De ce? De fapt ce putea face ea altceva? Erau părinții ei, și ce părințiâncercă s-o apere. Și cu cât se îndepărta mai mult de casă, creștea în el convingerea că visul lor țesut împreună, neînchipuit de frumos, nu putea fi frânt, distrămat. Suflul lui cinstit și curat de copil cuminte, incendiat acum pentru prima dată de o dragoste minunată pentru Diana, fusese batjocorit și călcat brutal de tălpi uriașe. Dar nu se lăsa strivit.

A rătăcit ore în șir pe străzi complet necunoscute și, ajuns la cămin, căzu sfârșit de puteri.

Seara, a mers la locul obișnuit al întâlnirilor cu Diana. Ținea o floare ascunsă în podul palmei, cum făcea de fiecare dată. Diana, însă, n-a venit.

În fiecare seară, scuzând-o și apărând-o în gând, o aștepta ceasuri întregi. Pleca târziu, când parcul rămânea pustiu. Floarea adusă în căușul palmei fierbinți și rămasă nedăruită o îngropa sub tufa aceea nebună și amețitoare de liliac alb care se frământase seri de-a rândul deasupra capetelor lor.

Într-o zi pe seară, ultima, în drum spre locul întâlnirii, se opri la un stop. Aștepta culoarea verde. Simți că-i privit de undeva. Întoarse reflex capul. Ea, Diana, într-o mașină frumoasă! Mihu nu era în stare să se manifeste nici într-un fel.

Probabil că semaforul își schimbase culoarea, pentru că mașina porni, chipul ei dispăru, privirile lor se rupseră dureros undeva între limuzinele care începuseră să alerge.

În ultima clipă, Mihi zări la volan o față lată de armean, probabil „Rinocerul”. Ceva cumplit de dureros se răsuci în sufletul lui și se frânse.

Ajunse la cămin, năucit. Desfăcu palma strânsă într-un spasm, în care zăcea, strivită, floarea de care uitase. Lipi palma de obraz, de frunte, de ochi și, cât era el de bărbat, îl podidi un plâns ca la mort.

Seara veni State și-l găsi „în descompunere”, cum a și exclamat. Fiu de țăran, robust fizic și psihic, cu simț practic, îl redresa pe Mihi în câteva săptămâni. Rana se vindeca greu și cicatricea avea să-l marcheze pentru toată viața.

Apoi a venit examenul de stat și repartizarea. Mihi se gândea fericit că va ajunge curând în locul unde împletise din vise cu Diana cuibul lor drag – la spitalul rural – și va rețrăi, poate pe alt plan, povestea lor de dragoste neîmplinită, dar incredibil de frumoasă. Numai că drumul lui luă o altă întorsătură. Profesorul l-a proiectat, pe el și pe State, pe altă orbită: îi opri la catedră. Munca enormă lângă acest uriaș al medicinei românești îl reechilibra rapid...

Și așa Mihi s-a obișnuit să fie singur, și-a impus să rămână singur. Pe parcursul anilor, mici aventuri, trecătoare, i s-au întâmplat și lui, ca oricărui bărbat, dar fără să-l afecteze sufletește. Ultima fusese Ana, singura deosebită prin ciudățeniile ei, și care, mai târziu, fără să bănuiască, avea să lase urme adânci...

Tratamentul Anei se reducea la telecobalto-terapie și la înghițirea a trei-patru feluri de vitamine, în rest, se lăsa acaparată, pe nesimțite, de mediul acesta de spital. Cunoștea deja „micile romane” ale multor bolnavi, unele surprinzător de asemănătoare cu al ei. Pe unii dintre aceștia îi văzuse pe drumul fără întoarcere, cu fața acoperită cu un cearșaf, scoși pe targa pe ușa din dos. Alții

plecau fericiți, aproape vindecați. Ceilalți aveau sufletul plin de speranța tămăduirii care va veni după tratamentele îndelungate ce trebuiau să le mai facă ambulatoriu. Dar, cine știe?

Ana se integrase relativ repede în lumea asta a pacienților și începuse să gândească și să se comporte ca și ei. Seară de seară, se furișa pe terasă și-l urmărea pe Mihiu în laboratorul lui. Dacă n-ar fi descoperit terasa de unde să-l poată privi, n-ar fi suportat viața de spital.

Uneori, mult mai rar decât ar fi dorit-o ea, Mihiu o vizita după-amiaza, înainte de a se închide în laborator. Atunci stăteau de vorbă altfel, nu ca pacient-medic, ci ca doi prieteni. Așa părea să fie. În fond, Ana îl considera un prieten bun, dar mai mare, îl stima fără să-i spună, începuse să-l imite fără să-și dea seama. Biletul acela „tare” îl rupsese demult în bucățele mărunte de tot și-l aruncase. Nici nu se mai gândea la asta.

El o privea cu simțământul unui frate, care e și medic în același timp, amestecat cu încă ceva foarte neclar, poate singurul lucru neclar din viața lui Mihiu și pe care nu încerca să-l limpezească. Intrând în laborator, el uita de Ana, de Ana fizică, dar îi simțea prezența în jur prin ceva imaterial, redefinit, care plutea prin aer. Ceva din ea care se amestecase în viața lui, în preocupările lui profesionale, în cercetările lui pasionate, în tot, dar încă de-abia simțit.

Mirona era o fată simplă, tăcută, venită de undeva din nordul Moldovei. Când au fost repartizate noile absolvente de la Școala tehnică sanitară, doctorul State, privind grupul de tinere încordate, emoționate și tot atât de dezorientate, așteptând norocul să le așeze într-un loc bun, își alege șase din ele. Când o chemă și pe Mirona, care se desprinsese parcă cu regret de grup, asistenta șefă se uită la el intrigată și-i șuieră la ureche:

— Alta mai molâie n-ați găsit?

State se făcu că n-o aude. O mai cercetă odată cu privirea pe Mirona și se adresă la toate cele șase:

— Voi de astăzi o să lucrați în secția de chirurgie. E treabă multă și grea. Dacă cineva din voi nu e de acord sau crede că n-o să poată face față, să spună acum și nu e nicio supărare. Ei, ce ziceți?

Nimeni n-a zis nimic. Fetele plecară să-și ia în primire vestiarele. Doctorul State i se adresă asistentei șefe:

— Degeaba ai îmbătrânit, dacă tot n-ai învățat să cunoști oamenii cu care lucrezi așa rușinoasa, molâia cum i-ai spus, o să fie cea mai de nădejde. Cu ea o să faci treabă, nu cu alea înfipte și obraznice.

State avusese dreptate. Asistenta Mirona era foarte bine pregătită profesional, dar nu arăta asta ostentativ. Le știa pe toate ca pe ceva firesc. Accepta fără bucurii sau dezaprobări orice i se cerea să facă: la pansamentele grele, la bolnavii cu plăgi mari, oribile, urât mirositoare, i se vedea efortul să se stăpânească, dar nu se plângea niciodată. Vorbea încet, umbla fără zgomot. Când trebuia să aline durerea sau amărăciunea vreunui bolnav, o făcea cu voce firească, cu gesturi blânde. Reușea să transmită liniștea și pacea din sufletul ei în sufletul chinuit al pacienților. Ochii negri, mari, contrastau cu fața puțin palidă și cu ceva puncte negre pe ea, dar se armonizau cu părul extrem de bogat strâns într-o coadă groasă pe care se chinuia s-o bage în fiecare dimineață sub calota neîncăpătoare. Din cauza asta semăna cu un elev purtând o șapcă prea mare.

Văzând-o pe Ana, în primele zile, dezorientată și căutând ceva, ca un câine vrând să scape dintr-un țarc înalt, Mirona se apropie mai mult de ea. Fără să-și vorbească prea mult, au simțit că se înțeleg dintr-odată. Ana, surprinsă, își dădu seama că a găsit, fără să caute,

exact ce îi lipsea: puțină încredere în cineva și poate în ea însăși. Ana și Mirona s-au atras ca două contrarii, de fapt ele nu se completau, ci undeva în străfundurile ființelor lor se asemănau foarte mult. De faptul acesta își dăduse seama, în primul rând, Ana.

Intrigată de ce descoperise pe terasă, Ana o întreabă a doua zi pe Mirona ce se întâmplă dincolo de fereastra doctorului Mihu.

— Nu știu exact, dar acolo sunt laboratoarele institutului și se fac tot felul de analize pentru bolnavi.

După contravizita de seară, Ana de-abia aștepta momentul să se poată furișa pe terasă. Era împinsă de o curiozitate tot mai crescută, să vadă ce se întâmplă acolo. Și încă ceva: îi era tare urât să stea în salon, când știa că în patul celălalt cineva își dăduse sufletul și nimeni nu venise să-l ocupe.

Ajunsa pe terasă, se pitula în șezlongul ei transformat în post de observație și aștepta.

Deodată lumina se aprinse, făcând geamul transparent. Inima Anei tresări. Își căută o poziție cât mai comodă. Mai întâi, a apărut o laborantă aducând cu ea niște cuști cu șoareci, apoi un tânăr cu alte cuști, cobai și iepuri. Cum sta ghemuită, avu senzația că e o fetiță mică, ascunsă între perne, privind un ecran mare pe care se derula un film cu cele mai fantastice întâmplări din viața oamenilor și a animalelor.

Într-o margine de geam apăru și Mihu. Cu gesturi repezi ale mâinii, își ridică părul căzut pe frunte și deschise una din cuști. Șoarecii albi, delicați, cu năsurile lor neastâmpărate, nu încercau să fugă. Mihu l-a apucat pe unul de codiță și-l ținea atârnat cu capul în jos.

Dar cea mai grozavă scenă i s-a părut atunci când un șoricel s-a urcat pe mâneca halatului lui Mihu, iar de acolo pe umăr, apoi – extraordinars-a așezat în fund și și-a ridicat

lăbuțele din față, frecându-le și netezindu-și mustățile cu ele. De-abia după ce Mihu controla pe toți ceilalți șoareci, observă că lipsește unul. Începu să-l caute și Ana izbucni într-un râs înăbușit - „ce bine ar fi să nu-l găsească, ce bine ar fi!” - bătut ea din palme pe genunchi. Dar, la întrebările doctorului, laborantul reperă fugarul: îl culese de pe umăr și-l puse la un loc cu ceilalți.

Apoi, dintr-odată Ana se întrista. Pe masa vecină, laboranta injecta ceva drept în coada fiecărui șoricel. „Săraccii șoareci, îi doare îngrozitor și nici măcar nu țipă-Sau poate că țipă, dar nu se aude până la mine. Ah, asta-i o barbarie. O urăsc pe laboranta cu seringă. Ce bine că nu face Mihu treaba asta, că l-aș urî și pe el!” gândea Ana, trăind intens clipele.

Mihu începu să se ocupe acum de cobai. Grași și scurți, ca niște purcei în miniatură, stăteau înghesuiți într-un colț al cutiei mari de lemn. De necrezut, și pe ăștia îi luă cu mâna și îi întorcea cu burta în sus să-i observe. Nu se supăra niciunul, doar că erau mai speriați, nu ca șoarecii albi răsfățați și hoinari. Iepurii n-au fost scoși din cușcă. Laborantul a adus un aparat și Mihu a început să plimbe pe deasupra fiecărui șoarece injectat un tub. Ana a bănuț că e vorba de contorul Geiger-Müller. „Aha, deci Mihu lucra cu substanțe radioactive. Da ce naiba o fi făcând el cu substanțele astea? Experiențe? Dar nu le produce vreun rău sărmanelor animale?” Și dintr-odată o apucă o milă nemărginită, care-i umplu ochii de lacrimi.

Când o asistentă a intrat în laborator și a spus ceva, toți trei s-au oprit din lucru. Brusc, Mihu așă ridică nervos părul de pe frunte și dispăru din cadrul ferestrei. Se făcură nevăzuți și laboranții, parcă ceva le-a paralizat activitatea. Apoi lumina se stinse.

Ana, surprinsă și nemulțumită, mai stătu o vreme în ascunzătoarea ei de pe terasă. Când a vrut să meargă să se

culce, a auzit din nou umblet grăbit pe holuri. Recunosc vocile lui State și a lui Mihi, în direcția rezervelor de la reanimare. Probabil iar vreun caz gav întotdeauna când e un caz grav, e chemat și doctorul Mihuzic asistentele.

În acest timp, în rezerva nr. de la reanimare se desfășura o activitate febrilă. O aparatură complexă și ciudată înconjura patul unui bărbat de 35 - 36 de ani, extrem de palid, nemișcat, cu totul abandonat pe mâna acestor câțiva oameni în alb, care făceau ceva în grabă, dar cu t) uimitoare precizie. State și Mihi discutau ceva, în timp ce medicul reanimator, calm și stăpânit, privea cadranele aparatelor, învârtea pe rând niște butoane, ridica pleoapele bolnavului să-i vadă pupilele, dădea dispoziții asistentelor. Totul părea firesc. Numai flacoanele cu sânge, fixate pe stativete înalte, undeva sus în penumbră, dădeau nota de taină clipelor de încordare extremă ce se consumau în anonimatul acestui miez de noapte pentru salvarea sau măcar prelungirea unei vieți omenești. Nimic pe lumea asta nu e mai extraordinar, mai tulburător, decât puțința unor oameni de a scoate ființa omenească din starea letală și de a-i înapoia viața, această trecere reversibilă care de

Ca de obicei, Ana se instala pe terasa de unde putea să-l privească în liniște pe Mihi. Era încă devreme. Încercă să citească o carte, dar rândurile alunecau fără să le poată prinde sensul. Soarele scăpata spre asfințit. Frunzele plopului foșnitor, bogat înfrunzit, rățacit nu se știe cum printre clădirile înalte ale spitalului, își întindea ramurile spre cer. Când o răsuflare de vânt se furișă printre clădirile țepene, frunzele începeau să tremure într-un freamăt mărunț, sonor, în răstimpuri, când vântul înceta, se lăsa o liniște ciudată, care stârnea panică în sufletul Anei, descătușând aduceri aminte demult uitate...

„Foșnetul acesta de frunze e aidoma celui de atunci

Da, exact ca atunci în vacanță, veneam sub plopul acela singuratic în fiecare zi. Îmi lăsam bicicleta în iarbă și, culcată pe spate, cu cartea desfăcută pe piept, urmăream fasci pânde de scânteia inteligenței și dăruirea fără margini a oamenilor în alb.

Ana a adormit în târșăirea pașilor de pe hol. A doua zi a reușit s-o prindă pe Mirona, să afle ce s-a întâmplat la rezerva nr. nată vălătucii albi de nori cum se destrămau și se refăceau, ca-ntr-o joacă fără sfârșit, în imensitatea albastrului pur. Și foșnetul unduios și fluid, care mă înfiora odată cu tremurul frunzelor, îmi inunda sufletul și-mi învoldura mintea, mă făcea uneori să cred, ca în visele de copil, că plutesc odată cu norii albi, că mă destram și mă refac odată cu ei. Ce minunatbeția zborului cu norii în legănarea cântului frunzelor în vara aceea luminoasă, fierbinte, mă făcea atât de fericită!

Într-o zi, pe drumeagul îngust și singuratic, am deslușit scârțâit de spițe. O bicicletă apăru lângă mine. Era un medicinist, cunoștință în tâmplătoare de la un bal studentesc. Își făcea stagiul de vară prin apropiere. Nu știu cum mă găsisese acolo. Nu mă trezisem prea bine din beția închipuirilor minunate și l-am confundat cu foșnetul plopului, și câteva clipe am fost nespuse de fericită. Trezindu-mă cu adevărat, n-am mai găsit decât urme ale unor roți de cauciuc apăsate pe colb. În zadar le-am căutat sus în ceruri, sub dogoarea cumplită a soarelui. Bolta devenise spălăcită și pustie, plopul nu-și mai tremura nicio frunză Murise ceva, nici acum nu știu ce anume, dar niciodată, de atunci, nu m-am mai putut înălța până la norii albi și niciodată n-am mai zburat împreună cu ei-Sufletul meu, ca și copacul, n-a mai fost înfiorat de niciun vânt!

Peste câțva timp, am turnat trei sticle de gaz pe tulpina plopului și i-am dat foc. Limbile mari de flăcări m-

au înspăimântat. Am început să țip. De teamă ca rugul imens să nu se prăbușească peste mine, am sărit prin iarba înaltă, oprindu-mă ceva mai departe. Nu știu de ce, dar simțeam că sunt pângărită, înșelată, furată. Când am întors capul, flăcările pâlpâiau la rădăcină, iar trunchiul afumat, cu ramurile neclintite, mi s-a părut că-i o stafie uriașă care se uită la mine. Am alergat cu bicicleta peste câmp fără să mă uit înapoi, cu sufletul sfâșiat de spaima și năluciri.

Temerile acelea mi-au bătuit somnul mai mult de un an de zile, și nimic n-a reușit să mă scape de ele! "...

Când Ana a deschis ochii, geamul laboratorului lui Miha arăta ca o pată neagră. Se sperie, simțindu-se singură și amenințată. Asculta foșnetul plopului de-acum și se gândea încă la foșnetul plopului de atunci. Acest amestec de prezent și trecut, dureros și plăcut, neclar ca și aducerile aminte și ca tot ce ea înțelegea și nu înțelegea despre Miha, îi crea un simțământ de nemulțumire și neliniște...

Miezul nopții. Spitalul doarme. Ici-colo se strecoară prin ușile întredeschise câte un geamăt stins. Un brancardier împinge spre salon un cărucior cu un bolnav. O soră îl urmează, ducând o instalație pentru transfuzie.

Din aceeași sală de operație a ieșit doctorul State, însoțit de un medic mai tânăr. S-au oprit pe culoar.

— Până dimineață încă două flacoane de sânge.

Medicul secundar dă din cap că a înțeles.

— În rest, știi ce ai de făcut. Totuși, dacă va fi nevoie, mă suni acasă, la orice oră. Gardă ușoară!

Medicul secundar zâmbea semnificativ la cuvintele „gardă ușoară”, pentru că numai el știa ce gardă îl așteaptă!

Doctorul State, cu mâinile adânc înfipite în buzunare, se mișca fără grabă pe culoarul lung.

De pe terasă apăru Ana. Doctorul se opri mirat și ridică din umeri întrebător. Încet, aproape șoptit, Ana îi răspunse:

— Bună seara. Știți, insomniile mele... State păru că o ascultă, dar de fapt avea gândurile în altă parte. Fața lui iradia o satisfacție secretă: operația reușise, omul fusese salvat și cum abia atunci înțelesese vorbele Anei, spuse:

— Aha, insomnii Da, da, insomnii!

— Dumneavoastră la fel, sau sunteți de gardă?

— A, nu, nu m-au chemat de-acasă. O urgență.

— Păi cum v-au deranjat? Nu e medic de gardă?

— Ba da, am venit să-l ajut. Nu m-a deranjat! scuză State, întors iarăși la gândurile lui, incomodat parcă de discuție.

Ana îi puse o întrebare pe care o regretă apoi:

— Și vi se plătește că vă cheamă noaptea? Doctorul State o privi ca și cum ar fi auzit-o vorbind în altă limbă.

— N-am înțeles. Adică de ce?

O vedea pe Ana, dar de fapt nu o vedea. Privea dincolo de ea, pur și simplu fără să înțeleagă nimic. Dădu din cap a bună seara și își continuă drumul.

Ana privi lung silueta lui masivă dispărând pe ușa salonului și o cuprinse un amestec de tristețe și nemulțumire, un fel de rușine amestecată cu ciudă.

Se lungi în pat, chinându-se să se agațe de un gând care să-i aducă somnul.

A doua zi dimineată, când doctorul State veni la vizită însoțit de suită, o privi pe Ana insistent, ridicând din sprâncenele lui ca niște perii. Răsfoi atent foaia de observație. Ea se fâstâci.

— Probabil că dumneata te plictisești singură. Azi o să vină o fetiță dulce și frumoasă în celălalt pat. Va fi mai vesel pentru amândouă.

Apoi se întoarse către una din asistente:

— Pe Florica, după operație.

O soră, cu fața îngrijorată, apărură în cadrul ușii. Avea un glas ce trăda spaima:

— Repede la sală!

Vorbele electrizară pur și simplu întreaga suită. Doctorul State, cât era el de masiv, dispărură primul ca un fulg suflat de vânt. Ana îi auzi pașii duduind pe culoarul lung.

Nu putea să priceapă forța ciudată din cuvintele acelea obișnuite care au putut să-l urnească pe medic, un munte de om, și să-l facă să alerge spre sala de operație. S-a gândit mult la treaba asta, dar nu pătrundea în adâncul acestor întâmplări care parcă se retrăgeau ca o apă în reflux.

După vreo oră, doctorul a intrat din nou în salon. Avea fața trasă și privirea tristă, starea lui se transmisese întregii echipe. Vizita se desfășura în liniște.

La prânz, a fost adusă în patul celălalt Florica. Încă nu se trezise din somnul anestezic. Palidă și respira superficial, cu o față atât de frumoasă, ca de copil care doarme și visează ceva minunat!

În jurul ei au fost postate o sumedenie de aparate. Pe Ana o impresiona mai ales unul foarte complicat, pus în salon „pentru orice eventualitate”. A venit medicul anestezist și doctorul State, i-au luat pulsul, tensiunea, au vorbit între ei ceva încet, apoi a rămas în cameră doar sora, să monteze transfuzia. Tot timpul asistenta nu slăbea din ochi balonașul de sticlă de la mijlocul tubului de cauciuc.

Nemaiputând răbda, Ana o întrebă:

— Ce-a pățit?

— A, un colaps. Îi trece.

Liniște Sângele continua să picure în vinele Floricăi. Ana nu mai întrebă nimic, de teamă să nu tulbure taina

aceasta prin care sănătatea și viața tinerei operate era pusă pe făgașul ei. Se mira de calmul asistentei în astfel de clipe.

Medicul anestezist reveni, luă din nou tensiunea operatei și plecă mulțumit. La un moment dat, sora se sculă și o rugă pe Ana:

— Vă rog să supravegheați puțin dumneavoastră. Trebuie să aduc încă un flacon. Aveți grijă să nu treacă vreo bulă de aer prin tub. Priviți aici. Dacă apare bula, imediat pensați tubul de cauciuc cu pensa asta. Mă întorc imediat.

Ana era mai mult moartă decât vie. Tot sângele i se urcă în cap, pulsând puternic în tâmpile. Neîndemânatică, luă pensa din mâna asistentei și o strânse cât putu de tare să n-o scape, atât de mult îi tremura mâna. Fixă ochii pe tubul acela de sticlă. Picăturile de sânge cădeau în balonașul de sticlă. Ana le percepea izbiturile în creier. Aruncă o privire scurtă spre fața Floricăi. Dormea liniștită, prea liniștită și prea palidă. Anei i se făcu frică: dacă vine o bulă de aer și ea n-o observă? auzise că asta poate provoca instantaneu moartea pacientului. Adică din vina ei poate să moară un om! Deci viața acestei fete depinde acum de ea, de Anagându-l o înfiora și-i opri respirația. Se simți copleșită de o răspundere enormă, pentru prima dată soarta unui om depindea numai și numai de ea. Senzația asta făcu să-i vibreze sufletul ca într-o melodie duioasă și magnifică. Se simți cu totul alt om, înțelese că e „utilă”, chiar indispensabilă într-un moment crucial pentru viață. Sentimentul acesta intens de responsabilitate o făcu să se gândească la doctorul State, poate de-accea a fugit atunci spre sala de operație!

N-a apucat să-și termine gândul, că doctorul State a intrat în rezervă. Ana tresări speriată, trezită din gânduri. Medicul s-a uitat la fața Floricăi, la Ana, la flaconul cu

sânge aproape gol. Înțelesese cum stau lucrurile, dintr-o privire.

— Îți place munca asta?

De frică, Ana nu răspunse nimic. Dacă o pedepsește pe imprudenta asistentă?

— O să te oprim în clinicăglumi el și plecă. Ana se îmbujora dintr-odată. Îi veni să plângă de emoție. Gândi că omul acesta, cu puteri nelimitate aici, nu s-a supărat, ci din contră, i-a acordat toată încrederea. Se crezu puternică, așa cum nu se crezuse niciodată. Asta o ridică în propriii săi ochi.

Prinsă de gânduri, nu observă că sângele nu mai pica în balonaș. Oprit probabil datorită unei mici mișcări a mâinii Floricăi, acul înfipt în brațul fetei ieșise din venă. Ana înlemni de groază. I se păru că sticla se multiplică și se regrupează de mai multe ori. Se zăpăci complet, de-abia abținându-se să nu strige după ajutor.

Cele câteva minute i se părură nesfârșite și îngrozitoare. Când asistenta reapăru cu flaconul de sânge, Ana simți un val de transpirație cuprinzând-o din cap până în picioare. Întinse asistentei pensa cu o mână tremurătoare și cu greu reuși să ajungă în pat. Parcă scăpase dintr-o catastrofă iminentă!

Asistenta, îmbufnată - o certase doctorul State - meșterea la schimbarea flaconului cu sânge.

Când Florica se trezi, Ana nu se mai dezlipi de la patul ei. Pe față o incomodau pansamentele mari și strânse peste piept. Orice încercare de a se mișca îi sporea durerea. Își strâmba fața mică și palidă, întorcându-și ochii mari și înfundați în orbite spre colega ei de rezervă, ca după un ajutor. Ana sărea atunci repede, îi dădea să bea apă sau ceai, o mângâia pe frunte și pe față. O îngrijea cu devotament de mamă, ghicindu-i toate vrerile și împlinindu-i-le imediat.

Florica se refăcu repede. Era tânără, avea doar optsprezece ani. Într-o zi, la vizită, doctorul State glumi:

— Dânsa, arătând cu degetul spre Ana, ți-a vegheat transfuzia. Ai ajuns cineva, ai deja medic personal!

Ana lăsă privirile în jos. Dar undeva, în sufletul ei, aceste cuvinte săvârșeau miracole ale căror consecințe nu le întrevedeau niciunul dintre ei.

Ana își continua tratamentul cu cele câteva medicamente și telecobaltoterapia. În rest, se ocupa de Florica, aproape că uitase de nefericirea ei. O interesa foarte mult necazul fetei.

— Cum ți-ai dat seama? arătă Ana cu capul spre locul operației.

— Păi, la baie. Mă spălam și am simțit ca un sâmbure mai tare în sânul stâng. M-am speriat groaznic. Citisem despre astea și știam cam ce poate fi. M-am arătat la doctor și, în loc să-mi facă tratament acolo, m-a internat aici. Zicea că e ceva serios, periculos, un fel de „infecție” care se poate întinde. Dar eu bănuiam că nu vrea să-mi spună adevărul.

— Și aici ce ți s-a spus?

— Mai întâi au zis între ei că trebuie să mă „exploreze”. Ha-ha-ha, parcă eram Antarctica! Mi-au făcut o groază de analize, radiografii, încă un fel de radiografii, ziceau ei „speciale”, și un examen, care se numește foarte frumos, am ținut minte, că mi-a plăcut cum îi spuneau: diafanoscopie. Nu-i așa că sună frumos? Dar nici acum nu știu de ce i-o fi zicând așa. Dă-i frumos, diafanoscopie și după ce l-au numit așa frumos, di-a-fa-no-scopi-e, silabisii ea, mi-au spus că trebuie să mă opereze. N-am vrut, cum să-mi taie din sân? Dar i-au chemat pe părinții mei, nu știu ce-au discutat, că au sărit toți cu gura pe mine. Numai mama plângea și nu spunea nimica. Am plâns și eu și... ce era să fac? M-am lăsat operată.

— Ai făcut foarte bine. O bucatică de sân nu contează. Principalul e că ai scăpat de boală...

Doctorul State venea zilnic s-o panseze pe Flori ca De fiecare dată făcea din cămașa ei, ridicată intenționat până sub bărbie, un paravan care să se interpună între privirea fetei și locul operației. Voia să obțină mai întâi o tonifiere psihică, s-o pregătească treptat, s-o obișnuiască cu gândul că a suportat o operație mutilantă. Cu tact și înțelepciune, în timp ce pansa, întreba sau povestea câte ceva, ca să-i distragă atenția și să nu-i lase timp pentru întrebări.

<Într-una din dimineți, pansamentele pe secție i-au fost încredințate unui medic secundar, State intrând dis-de-dimineată într-o operație foarte grea și nemaiavând timp. Tânărul medic, puțin cam plin de el, se apucă să-i desfacă pansamentul, fără să ascundă nimic din urâtenia bolii. Ba mai mult, se minună:

— Splendidă cicatrizare!

— Ia să văd și euridică ea iute capul.

— Uită-te, fetițo, și bucură-te!

— Îii Da unde-i sânul meu?!

Tipătul Floricăi sfredeli aerul și se rostogoli din salon pe culoarul lung, interminabil. Ca o fiară rănită se răsuci spre Ana și, cu ochii dilatați de spaimă și disperare, ceru ajutor. Plângea și tremura. Își plângea nenorocirea așa cum o înțelegea ea și nu pricepea nimic din tot ce-i spunea Ana, care sărise s-o împace.

Medicul, fâstâcit, încercă s-o liniștească cu blândețe, dar, văzând-o tot mai agitată, se răsti la ea strașnic:

— Da stai odată locului, că se infectează plaga, nu-nțelegi?

ai legă ultimele noduri ale pansamentului în timp ce trupul fetei, plâpând, se scutura de sughițuri și plâns. Asistenta o privea țeapănă, afișând o enervare reținută.

Când au rămas numai ele două, Ana o îmbrățișa, dar

Florica, cu mișcări moi și dezordonate, căuta s-o respingă vrând parcă să rămână numai ea singură. Se potoli brusc doar în clipa în care văzu lacrimi mari pe fața Anei. Se simți cumva vinovată pentru aceste lacrimi și se lipi de ea.

După plâns, urmă o tăcere lungă, timp în care gândurile ei răvășite căutau să se adune, să se ordoneze. Prinse mâna Anei. Simțea nevoia unui sprijin în momentul în care va spune lucruri de o deosebită importanță pentru viața ei.

— M-am gândit acum foarte bine, foarte serios...

— Cum adică?

— M-am gândit la mine și la Dan, prietenul meuroși ea. Să știți că m-am gândit foarte serios...

Ana vru să-i atragă atenția să nu mai folosească pluralul, dar se abținu ca să nu-i tulbure gândurile care, într-adevăr, o chinuiau.

— Când o veni mâine Dan, m-am hotărât să-i spun tot adevărul.

Se mai gândi, vrând să aleagă o altă soluție.

— Nu, mai bine îi scriu o scrisoare lungă, lungă în care am să-i spun tot. Și am să-l rog să ne despărțim - lacrimile începură să șiroiască repede, repede - așa ca doi prieteni buni...

Duse mâinile la ochi să-și ascundă plânsul.

— Asta ca să-l pui la încercare? o iscodi Ana.

— A, nule să-l încerc?

— Poate vrei să vezi cât ține la tine.

— Nu, nu asta vreau. Știu că ține foarte mult la mine, cât țin și eu la el. Să știți, noi ne iubim foarte sincer, n-avem niciun secret unul față de celălalt.

— Și atunci?

Ana afișă fața omului care nu pricepe.

— Păi, foarte simplu. Tocmai pentru că el mă iubește atât de mult, iar eu sunt o... așa cum sunt acum, o

schiloadă...

Buzele îi tremurară, o podidiră lacrimile și își vâră capul în pernă.

— Florico, să nu te mai aud spunând prostii și mai ales cuvântul ăla. M-auzi?

— Ba da, sunt o schiloadă e un băiat minunat și merită o soție ca el, întreagă și sănătoasă. Când o să am un copil, cum o să fie?

Plânsul o îneca. Florica își sublinia cuvintele lovind în ciudată perna cu pumnul ei mic și neputincios.

— Nici nu știi dacă o să mai am voie să fac copii...

— O să ai, o să ai. Lasă-l pe Dan în pace să aleagă el. Dacă te vrea, te vrea oricum, dacă nu, o să vezi tu mai târziu.

— Nu m-ați înțeles. Nu fac asta pentru mine, țin prea mult la el ca să-l chinuiesc. Ce, vreți să mă aibă lângă el din milă? Nu vreau mila nimănui. Nici a mamelășa o să fiu singură. Ei, și ce dacă? Am să termin liceul la seral, pe urmă fac și o facultate, electronica, ăsta e visul lui Dan, și pe urmă am să muncesc până n-am să mai pot, și n-o să-mi mai trebuiască nimic.

Ana profită de această alunecare a discuției și o susține:

— E foarte frumos că vrei să faci liceul la seral.

— Păi sunt deja, amândoi colegi de bancă. La uzină lucrăm tot împreună.

— Foarte bine că-ți place să înveți. Ai s-ajungi inginer electronist. Frumos. Pe urmă...

Ușa se deschise și apăru State. Aflase de întâmplare. Se uită la Florica, apoi la Ana, mirat, exagerat de mirat. Avea încă talc pe mâini de la mânușile chirurgicale pe care de-abia le scosese. De la sala de operație venise direct. Fața îi era palidă, obosită, dar în toată făptura lui se citea o satisfacție enormă, bucuria omului care a reușit să facă

ceva extraordinar. Probabil că operația aceea foarte grea îi reușise pe deplin și acum se bucură. Trăgea cu sete dintr-o țigară, strecurând fumul pe sub mustață.

— Ce-mi auziră urechile? Ei, ce năzbâtii faceți voi aici?

Florica lăasă ochii în jos, apoi îi aruncă pe furiș o privire și se porni să plângă, așa, nitam-nisam.

— Florico, mă faci de râs Tocmai tu?

— Da' de ce nu mi-ați spus?

Medicul se așeză pe pat, o mângâie pe frunte, se jucă cu degetele în părul-i bălai, tuns scurt.

— Păi ce puteam să-ți spun? Că nici eu nu știam dinainte ce-o să găsesc acolo!

— Dumneavoastră să nu știți? Ați știut Da' de ce nu mi-ați spus și mie?

Plângea încet, înciudată, stăpânindu-și cu greu revolta.

— Uite, ai să te miri, dar n-am știut că o să găsesc ce am găsit. Infecția aia...

— Lăsați că știu eu ce fel de infecție era.

— Cu atât mai bine. Voiai să-ți las drăcovenia aia acolo și peste una, trei sau șase luni să vii cu o conopidă atâta înapoi? Așa ești sigură că nu mai ai nimic. Iar sânul, o să ți-l faci prin operație la locâncercă doctorul State s-o împace cu o iluzie.

— Da? Se poate? sări Florica în capul oaselor, îmbujorată de mulțumire.

— Sigur. La spitalul de chirurgie plastică. Vorbesc eu acolo cu cineva.

— Și o să... se fâstâci și-și acoperi fața cu cearșaful, de rușine.

— Hai, spune, spune. Și o să ce?

— Și o să...

— Vrea să știe, interveni Ana, dacă o să aibă voie să

facă copii.

— Desigur, Florico. Copii frumoși ca tine. Florica se rușina și mai mult și, plisând cearșaful între degete, oftă ușurată.

— Ei, acum ne-am împăcat, nu? o întrebă State. Nu mai ești supărată pe mine, da? îmi pare rău, dar am uitat să-ți spun atunci.

— Ei, ați uitat N-ați vrut. Dar, ce să fac? se plânse ea. Vă iert.

Doctorul o apucă cu două degete de obrazul încă ud de lacrimi și întoarse privirea spre Ana.

— E-n ordine. Cu dumneata cum merge? i se adresă Anei.

— Bine. Mă simt ca și ieri.

Lui State nu-i plăcu răspunsul. Simți ceva nesincer în el, însă nu insistă. Nu era momentul. Dar reținu asta.

— Ei, fetelor, să fiți cumintele. Eu plec, că mai am niște treburi de făcut!

Se sculă, dezmoțindu-și picioarele și plecă. În urma lui lăsase o atmosferă de bine, de lucruri puse la punct. Asta din punctul de vedere al Floricăi. Ana, însă, își dădu seama că el n-o crezuse. Îi era ciudă că-i răspunsese așa la întrebare. Adevărul era că se simțea din ce în ce mai rău.

Obosit, obosit, dar nu-i scapă nimic lui State aștagândi ea înciudată.

Florica se însănătoșea văzând cu ochii. Corpul tânăr își vindeca rănila repede. Sufletul ei, încă crud, se zbuciuma amarnic, ca o salcie pletoasă în furtună. Bântuită de gânduri negre, nu știa dacă trebuie sau nu s-o rupă cu Dan. Discuțiile cu Ana limpeziră oarecum lucrurile. Cădea uneori pradă acestor frământări și, dorind să rămână secrete, se închidea în ea și suferea. Când chinul ieșirii la un liman umplea paharul, alerga la proaspăta ei prietenă desfăcându-și sufletul curat și bun ca o floare de cireș.

Ana, cu blândețe și dibăcie, scotea ghemul de amărăciune asemeni unui corp străin. Atunci, salcia pletoasă se legăna mlădios îmbătată de lumină și ea visa cu ochii deschiși la bucurii viitoare.

Oblăduind cu multă grijă rănila sufletești ale Floricăi, Ana uita zile întregi de propriile ne

De cazuri. Dimineața mergea la telecobaltoterapie, după amiaza se plimbau puțin, mai întâi pe lungile culoare, apoi coborau în grădină. Seara ascultau muzică sau vreo piesă de teatru la radio, mai discutau câte ceva și se culcau urându-și toate fericirile de pe lume sub cele mai năstrușnice formulări.

Părea că Ana dădu în mintea fetei, pentru că se obișnuise să gândească și să vorbească aproape ca ea. Din când în când, mai ales în timp ce Florica răsfoia vreo revistă, se prefăcea adân-cită în lectura cărții, dar, de fapt, întocmea un fel de bilanț al sănătății sale. Atunci constata, cu o spaimă pe care nu voia s-o trădeze, că sănătatea ei se năruie cu repeziciune. Pofta de mâncare îi scăzuse, avea tot mai des insomnii, o stare de apatie o stăpânea. Înfricoșându-se de constatările triste, o privea pe furiș pe Florica, rumenă, cu ochii strălucitori, cu o tinerețe ce-și reluate complet pulsul năvalnic, și brusc, închizând cartea cu zgomot, vorbea exagerat de tare, întrebând, așa, dintr-odată, ce mai e nou în revistele alea tehnice. Florica ridica ochii mirați de interesul subit al Anei pentru treburi de electronică și-i răspundea de-a valma despre tot ce citise până atunci. Vocea ei clară, dulce, ca de copil, o învăluia pe Ana și o făcea să uite, sau, mai bine, o ajuta să fugă din tărâmul presimțirilor sumbre în limanul înșorit și plin de viață.

Doctorul State îi prescrisese o serie de analize de laborator, vrând să depisteze procesul nefast care-i alterase dintr-odată starea generală. Sta acum cu

rezultatul analizelor în mâini, le sucea, le răsucea, dar nu se închea niciun diagnostic clar. Temându-se totuși că este vorba de efectul secundar al iradierilor, hotărî să întrerupă tratamentul cu telecobaltoterapie. Din această cauză Ana avea și mai mult timp liber, pe care îl dedica în întregime tinerei prietene. De acum începuse să umble, Florica era pansată la sala de tratamente. Întotdeauna o însoțea Ana. Ultimele zile o lăsase însă să plece singură.

Într-o dimineață, în timp ce Ana aranja într-un vas niște flori de câmp culese din curtea spitalului, se pomeni cu Florica năvălind pe ușă și aproape strigând de bucurie:

— Azi plec acasă, azi plec acasărepetă ea cântând ca la un joc de copii.

Se repezi și o sărută pe Ana apăsând pe amândoi obraji, dezechilibrand-o. Sprijinindu-se de noptieră fără să vrea, împinse vasul cu flori care căzu și se sparse, ca o prevestire rea.

— Ah, ce bine-mi parevai ce fericită sunt! continuă să-și împrăstie bucuria în jur.

Luată prin surprindere, Ana se bucură odată cu Florica. După câteva clipe, dându-și seama ce va însemna să rămână singură, simți că ceva se prăbușește dureros în ea. Ochii, strânși puternic, fărâmițară lacrimile care îi năvăliră fără să vrea.

Crezând că Ana plânge de bucurie pentru vestea adusă, Florica fugi s-o anunțe și pe Mirona despre plecarea ei.

O spaimă încă nelămurită începu să pătrundă iute și perfid în sufletul Anei, fără să se poată împotrivi. Externarea Floricăi însemna pentru ea pierderea tărâmului senin în care se refugia gonită de neliniști. Se simți ca atunci când o furtună îți smulge de deasupra capului și cel mai sărac adăpost încropit, și aștepti ca rafalele de ploi și de vânt să te covârșească din moment în moment. Biata

inimă a Anei bătea din răsputeri ca pentru o supraviețuire. Stătea nemișcată în mijlocul salonului, cu privirea pierdută.

Florica se întoarse și, gâfâind de-atâta alergare, începu să-și facă bagajul. Luă o rochiță și o așeză de-a lungul corpului în fața oglinzii, privind-se cu interes. Ana stătea năucită și nu reușea să reacționeze nicicum. Deodată Florica scoase un țipăt scurt și ochii îi rămaseră ficși, ca și cum cineva ar fi înjunghiat-o. Ana tresări de-abia acum. Florica se întoarse, palidă, parcă cerând ajutor. Rochia îi alunecă din mâini și se ghemui la picioare. Apăsă ambele palme, una peste alta, pe locul unde ar fi trebuit să fie sânul stâng.

— Ce mă fac? Vine Dan să mă ia, i-a telefonat Mironale mă fac? Cum să-i spun?

Mâinile îi tremurau, lacrimile curgeau singure, fără plâns, din ochii speriați ca din niște izvoare secrete ale sufletului sfâșiat de întrebări fără răspuns.

Brusc, Ana uită de ea însăși, socotind că trebuie să intervină repede, să facă puțină ordine în mintea zbuciumată a copilei. Se apucă de un tratament gingaș și neînchipuit de eficace", așa cum numai femeile știu să-l facă. Iar faptul că ajunsese să îndrepte nefericirea cuiva care su fără de aceeași boală, îi dădu un sentiment de tărie sufletească binefăcătoare.

— Florica dragă, ce s-a întâmplat? Se poate? Doar am discutat despre asta, ce naiba? Știi ce ai de făcut!

— Tocmai că nu știu cum să-i spun, asta este tângui ea sfâșietor.

— Am să-i spun eu, hotărî Ana, nu te mai frământa!

O cuprinse în brațe și o mângâie pe părul bălai și mătăsos. Plânsul se rări întrerupt de sughituri. Obrajii ardeau iritați de lacrimi. Se liniști treptat aducându-și aminte de discuțiile lor secrete. Florica se reechilibra

repede.

Sarcina Anei se dovedi mai ușoară decât păru la început. Aplanând situația aici, se gândi să-i iasă în cale lui Dan fără știrea fetei. Se temea de vreun gest nesăbuit față de el și, mai ales, de o reacție stângace a lui, care ar fi ucis-o sufletește, definitiv. Îl găsi la poartă explicând paznicului de ce a venit. Portarul, ca toți portarii de spital, neacceptând nicio explicație și nicio motivație, nu-l lăsa să intre. Ana strecură dibaci o hârtie de zece lei neîndurătorului om în uniformă.

— Lasă-l, te rog. E nevoie să intre. Portarul cedă brusc și-l pofti pe Dan cu un gest scurt să intre.

Aflând de la Ana adevărul, ochii lui Dan se umeziră fără voie. Se luptă cu emoțiile, ca un adevărat bărbat, dând din cap că a înțeles ce i s-a spus, și-i promise că va face totul așa cum a hotărât ea. Mărturisi, cu jenă, că el ține extrem de mult la fata asta, ca la ochii din capăpoi plecă grăbit.

Ana se întoarse spre cerberul de la poartă:

— Vezi că revine. Să-l lași să intre, că e ceva foarte important.

Întoarsă în salon, Ana o găsi pe Florica frământată de gânduri. Nu plângea. Îi menaja starea sufletească și o ajuta să-și strângă în liniște lucrurile.

Peste puțin timp intră Dan în salon cu un buchet enorm de trandafiri roșii. Se opri emoționat, uitându-se spre Ana ca după ajutor.

— O, ce flori minunate Merită să-l săruți, Florico! interveni Ana ca să limpezească lucrurile.

Dan făcu un pas spre iubita lui și-i întinse florile. Ea strânse buchetul la piept, îl privi lung, drept în ochi, serioasă, apoi lăsă privirea în jos și spuse șoptit:

— Îți mulțumescăunt foarte frumoase!

Ana puse mâna pe umărul ei și o strânse semnificativ.

De-abia atunci Florica reveni la normal. Se apropie pe neașteptate de Dan și-l sărută pe obraz.

— Bine, copii, ne găsim jos în curte, am puțină treabăreuși Ana să articuleze cu greu.

Clipa era prea încărcată de emoție și ea nu se simțea în stare s-o suporte până la capăt. Ieși repede și coborî în grădină. La ora aceea, nu se afla nimeni. Aleile curate, dar pustii, gardul viu tuns scurt și ordonat, liniștea și lumina egală, toate la un loc îi treziră un simțământ ciudat de teamă, ca și cum s-ar fi aflat într-un cimitir. De unde i se năzărise și ideea asta? Fugi de acolo și rămase lângă scări. Peste câteva clipe auzi două voci vesele împletindu-se.

— A, aici erați? Nu știamse emoționa Florica.

Și după o clipă de pauză, Florica întinse brațele și o cuprinse pe Ana ca pentru un adio. O sărută repede, de multe ori pe obraji, o privi și începu să suspine:

— Îmi pare rău că vă părăsescă știți că vă iubesc tare mult, ca pe o soră mai mare. Vă rog să nu mă uitați, noi o să venim în fiecare joi și duminică să vă vizităm...

Se uită la Dan ca pentru un consimțământ. Neștiind ce să mai zică și ce să mai facă, și observând florile primite de la băiat, le întinse repede Anei:

— Vă rog să nu vă supărați, să le luați și să vă gândiți la mine la noise corectă ea. Luați-le, vă rog, că-s tare frumoase!

Ana se trezi cu buchetul umplându-i brațele. Rămase așa, pironită, în timp ce Florica și cu Dan, ținându-se de mână, se depărtau spre poartă.

Când tinerii dispărură după colțul străzii, ea își dădu seama că rămăsese singură, îngrozitor de singură. Ultimele cuvinte ale Floricăi alergau printr-un gol imens fără să se poată agăța de ceva.

Și Ana simțea cum acest gol se dilată, copleșind-o. În fiecare joi și duminică, începând încă de la ora prânzului,

forfota în spital se întetește. Fețe trase, suferinde, cu ochii îngropați în orbite se fixează la geamuri într-o așteptare tot mai nerăbdătoare. Pe săli, pași precipitați duc spre scările fiecărui etaj. E aproape ora când vor veni vizitatorii, cei dragi, mult așteptați ca o speranță, ca o mângâiere pentru suferința îndurată aici.

Cu puțin înainte de această oră atât de dorită de majoritatea pacienților, unii, care pot umbla, se strecoară cât mai neobservați și se „retrag” în colțurile cele mai ascunse ale grădinii spitalului. Sunt cei „singuri”, la care nu vine nimeni și nici nu așteaptă pe nimeni.

Ana a primit un telefon de la Florica: azi, duminică, nu vine s-o vadă, deoarece pleacă la țară la părinții lui Dan. O apăsare stranie îi trezi teama de singurătate și un fel de claustro-fobie o făcu să iasă din salon. Era cald, înăbușitor, încăperile spitalului rămâneau neaerisite, nimic nu reușea să miște aerul greu încărcat cu tot felul de mirosuri de medicamente. Cum n-avea pe cine să aștepte, coborî în curte. Acolo o văzu pe doamna aceea cu părul vopsit într-un albastru strident, o ființă singuratică ce umbla peste tot cât era ziua de mare și căuta prietenia oricui. Chiar și ei îi declarase într-o zi simpatie și-i propusese o plimbare împreună, dar Ana se eschivase atunci cam stângaci și „doamna albastră”, cum i se spunea, o lăsase în pace. Văzând-o acum, Ana avu conștiința propriei sale singurătăți. Jenată, se îndreptă către „doamna albastră” și o întreabă așa, fără nicio noimă:

— Ați ieșit la aer, doamna Vanu?

— Da, la aerrăspunse aceasta completamente mirată.

— Și euse grăbi Ana, fără să fie întrebată. Mergeau amândouă pe aleea principală. Pe bănci, pacienți singuratici citeau ziare, o tânără se cufundase în lectura unei cărți, era liniște, cald și o totală lipsă de comunicare între oameni. Ana tăcea, simțindu-se mereu iscodită de

ochii negri foarte mobili ai acestei doamne de aproape şaizeci de ani, pe care ea n-o plăcea. A observat că unii bolnavi, întâlniți pe alee, le salutau, dar doamna n-a schimbat cu nimeni nicio vorbă și nici măcar un zâmbet. Se salută, dar nu-și vorbeșegândi Ana. De aici îi veni și întrebarea, rupând mai ușor tăcerea care se târa după ele ca o umbră grea:

— Veniți des aici?

— Da, draga mea, în fiecare zi, dar mai ales joi și duminică, apăsă ea semnificativ ultimele cuvinte.

Ana pricepu sensul și, ca să ușureze atmosfera, zise, încercând-o, fără să vrea, și mai mult:

— Azi nu vine nimeni la mine și am ieșit la aer.

— Nici la mine. De fapt la mine n-a venit nimeni niciodată. Sunt singurăspuse cu durere în glas. Copii n-am avut, soțul, am divorțat demult și a murit acum doi ani. Rude, rudele nu vin.

Și deodată, cu năduf și răutate, continuă: – Nu pot, nu pot să suport când văd că la una vine soțul, la alta copiii, la alta neamurile și se tot pupă și se îmbrățișează. Nu rezist, îmi face rău. Plec, plec și vin uite-aiciâi vezi? Toți sunt ca noi, ca mine, se corectă ea politicoș, singuri. E îngrozitor să fii singură stăi aici sau acasă e tot aia. Nu mă așteaptă nimeni, nicăieri...

După plecarea Floricăi, Ana reîncepu să se refugieze în fiecare după-amiază pe terasă. Trecură trei seri la rând și lumina în geamul lui Mihu nu se aprinse. În prima zi și-a zis că are, ca tot omul, ședințe și de-aia n-a venit. A doua seară a stat mai puțin pe balcon, pentru că i-a fost cam rău. O senzație de greață și durere de cap urmate de o sfârșeală inexplicabilă o făcură să se ascundă în pat și să-și asculte organismul ca pe un ceas defectat. Simțise că de la o vreme în starea sănătății ei se strecurase o neregulă, care tulbura mecanismele fine ale ființei. Nu și-a putut da

seama ce anume se întâmplă, dar

constatarea acestui fapt născu în ea o bănuială, o spaimă de ceva încă nelămurit.

De la întreruperea tratamentului cu telecobaltoterapie trecuse ceva timp. Doctorul State o îndopa cu tot felul de medicamente „roborante”, cum le ironiza ea, iar asistenta șefă o pisa cu supraalimentația ca pe o găscă pusă la îngrășat. Totuși starea sănătății se înrăutățea mereu, o știa numai ea. Analizele de laborator - aflate de la Mirona - erau foarte contradictorii, și „doctorul State nu se dumirise încă ce se întâmplă”. Ana însă simțea începutul unui dezastru înaintând încet dar sigur, convingere care o înspăimânta și-o deprima.

A treia zi, alarmată și mai mult de lipsa lui Mihu, o căută pe Mirona. Era la administrație, urma să plece în concediu. Speriată că varăman e singură tocmai acum, când avea nevoie tot mai mult de un sprijin moral, se hotărî s-o aștepte. Mirona apăru gâfâind de atâta alergătură, cu obraji roșii și cu un bilet de odihnă în mână:

— Măine, la Mamaiauite, am și biletul... Observă că Ana nu se bucură, din contră.

Mirona se trezi din bucuriile ei, deveni gravă și o luă pe Ana de mână.

— Hai la tine în salon să discutăm ceva. Ana se lăsă mai mult trasă de mână. Mirona se tot întreba cum să intre în vorbă cu ea, să-i afle supărarea.

— Ce-i cu tine, Ana? Nu-mi place cum arăți! Mi-au spus colegile de pe secție că nu prea mănânci, că ești tristă. Am vrut să vin mai des pe la tine, dar știi cum e înainte de plecare. Ce s-a întâmplat?

Ana tăcea. O privea pe Mirona simțind cum distanța dintre ele se mărește, crește mereu. I se păru că o vede undeva foarte departe, mică și total neputincioasă s-o poată ajuta cu adevărat. Singurătatea o copleși cu totul. O

bară de fier i se așeză de-a curmezișul pieptului oprindu-i respirația. Ceva se frânse în suflet, poate încrederea în Mirona, sau în ea însăși. Nu era în stare să îngaime nici măcar o vorbă.

Mirona intui iute sentimentele Anei. O luă de după umeri și o strânse la piept. Ana, rigidă ca o buturugă!

— Uite, dacă vrei, da, cred că-i bine așa, îmi amân concediul și o să stau mai mult cu tine. Vrei?

Ana pricepu greu cuvintele auzite, iar când le înțelese, reacționa brusc:

— Nu, nici vorbă. E o prostie. Spune-mi mai bine ce-i cu doctorul Mihiu.

Întorsătura o nedumeri pe Mirona. Doctorul Mihiu plecase de câteva zile în străinătate, o plecare precipitată. Ce să-i spună Anei?

Spune-mi adevărul. Vreau doar să știu imploră Ana.

— Azi am aflat că a plecat în Suedia. Dar vine, în câteva zile vine, o asigură Mirona.

— Mulțumesc!

Ana se întinse în pat și închise ochii. Mirona trase cu grijă ușa și se îndreptă spre sălile de operații.

Doctorul State a fost alertat de Mirona și de asistenta șefă despre starea Anei. Refuza să mănânce, nu dormea, nu voia să se scoale din pat. Ascultând cele relatate, el rămase câteva clipe în lumea gândurilor lui.

— Bine, fetelor, bine că mi-ați spus după amiază, Ana se strecură pe terasă în virtutea unui reflex: nu se întrebese dacă vrea, dacă e bine sau nu, dacă are vreun rost. Nu. Se duse așa, condusă de picioarele ei care învățaseră atât de bine drumul, ca niște cai cuminți ducând pe stăpân acasă fără greș. Se așeză în șezlong, puse cartea pe genunchi fără să aibă de gând s-o deschidă. Își plimbă privirea peste zidurile înalte ale clădirilor vecine și întâlnește geamul lui Mihiu. Nicio mișcare. Indiferentă, își

mută ochii mai departe și, în dreapta, văzu plopul înalt: searbăd, cu frunze paralizate. Ana își simți mintea pustiită. Numai o apăsare în tot corpul îi crea senzația că există, deși inutil, fără niciun scop, dar există.

Astfel o găsi State: tulbure, înstrăinată de toți și de toate din jur. Doctorul avea mintea încețoșată de oboseală. Trăise o zi îngrozitor de grea, cu treburi imposibil de amânat, cu operații istovitoare. Venise s-o vadă pe Ana. O privi atent, uitându-se aproximativ în direcția în care bănuia că privește ea: fereastra lui Mihi. Dar se înșela, Ana nu se uita nicăieri.

— Ei, aicea erai? Te-am căutat în salon. Bună seara!

— Bună searasună sec vocea Anei.

State se așază pe balustrada terasei și, cu mâinile încrucișate în fața pieptului, continuă:

— Ce liniște e aici Nu știam.

Ana nu dădea semne că vrea să ia parte la discuție. El simți asta. Prefăcându-se că nu observă continuă:

— Prea brusc au venit căldurile cu zăpușeală păcătoasă De fapt, în curând începe vara și trebuie să ne obișnuim. Nu-i așa? și o privi insistent.

Ana ridică un umăr ca și cum ar fi vrut să spună „cum vrei dumneata, pe mine nu mă interesează toate astea”. Tăcerea se așternu apăsător, îngreunând și mai mult aerul dens, și așa greu de respirat.

Deodată, Ana tresări și-și fixă privirea într-o anume direcție. Surprins, State își răsuci corpul masiv și observă că în fereastra lui Mihi se aprinse lumina. Își mută privirea de la geam la Ana și de la ea la geam și dintr-odată înțelese un lucru la care încă nu se gândise nimeni. Își mușcă buza de jos simțind cum bucuria iscată de gândul acela îi urcă până în gâtleej. Prin geam. se vedea un laborant care traversa cadrul luminos al ferestrei.

Ana se înșelase: îl luase pe laborant drept Mihi. Ca s-

o împace, începu să-i spună fără să fie întrebat:

— Doctorul Mihiu e acum în străinătate, la un congres. Dar o să se întoarcă săptămâna viitoare, probabil pe joi. Când o să vină, îl aduc eu aici să stăm de vorbă.

Cuvintele din urmă revărsară și mai mult din bucuria stârnită de gândul acela minunat care-i cutreiera acum creierul, ca un mânz fericit prin ierburi înalte. Îi venise o idee care-l făcea să întrevadă o posibilă salvare a Anei. Satisfăcut de descoperirea nemărturisită, doctorului State îi venea s-o îmbrățișeze pe Ana și să danseze cu ea pe toată terasa. Se reținu cât putu, dar glasul lui trăda o satisfacție care o surprinse și o amări și mai mult pe fată.

— Draga mea, de-abia aștept să vină Mihiu, de-abia aștept. Da, da, o să fie bine, foarte bine, la revedere, am o groază de treabă!

Ana rămase năucă. Încercă să înțeleagă ce-a fost, ce-a vrut să spună el, dar renunță, învinsă de neputință. Lumina din geamul lui Mihiu se stinse și întunericul i se scurse brusc în suflet. Se strânse în ea vrând parcă să se apere, ca un arici.

Doctorul Mihiu s-a întors din străinătate după trei săptămâni. Participase la congresul din Suedia și de-acolo plecase direct în Canada la o reuniune medicală mondială. De la aeroport a venit direct la spital, extrem de bucuros de reușita lucrărilor științifice românești prezentate la congres.

În cabinetul profesorului se strânseseră în câteva clipe o mulțime de medici și-l ascultau pe Mihiu. Întrebări, comentarii însuflețite, o hărmălaie științifică pe care în zadar profesorul voia s-o potolească cu bătaii de creion în birou.

Profitând de un moment prielnic, State îl trase deoparte pe Mihiu și-i spuse ce s-a întâmplat cu Ana.

— Șterge-o repede acasă, odihnește-te, că precis ești

nedormit și, când vii, o să discutăm. Aici, arătând cu capul spre ceilalți medici, discuțiile n-or să se termine nici până diseară.

— Nu plec acasă, nu pot să dorm la ora asta. Mă duc la mine în laborator să mă schimb. Vino și tu acolo să discutăm în liniște. Da? Te rog!

— Hai, șterge-o cât mai e chip Doctorul State vorbi tare, ca să atragă atenția tuturor și să-i acopere retragerea lui Mihi. Apoi se furișă și el.

Vestea sosirii doctorului Mihi se răspândi repede în tot institutul. Asistenta Mirona alergă la Ana s-o anunțe. O găsi stând culcată de-a curmezișul patului, cumva ghemuită, nici dormind, nici gândind, ci pur și simplu stând.

— S-a întors doctorul Mihi! explodează Mirona. Sunt toți medicii la profesor.

Ana o privea puțin straniu. Nu-și manifesta bucuria scontată de Mirona, fața i se mișcă puțin și parcă zâmbea în interior.

— Nu te bucuri? adăugă asistenta cu resturile de entuziasm înghițit de dezamăgirea evidentă.

— Îți mulțumesc că ai venit și mi-ai spus. Era clar că nu mai avea nimic de adăugat.

Dezumflată, Mirona plecă.

Ana își îmbracă halatul și ieși pe terasă, așezându-se în șezlongul ei. Făcu asta în virtutea unui reflex fixat în timp. Era ziuă și prin geamul lui Mihi nu se vedea nimic. Ea privea fereastra ca ceva cunoscut, prea cunoscut ca să-i mai trezească vreun interes. Nu mai aștepta nimic de la geamul acela. O îndoială perfidă începuse să-i roadă credința ce-i licărise undeva într-un colț secret al sufletului ei: că aducând-o aici, Mihi o va salva. Simți că se duce Nu o mai poate ajuta nimeni ăsta o știa de mult, dar de ce a înșelat-o Mihi? De ce a făcut-o să creadă în minuni și în

el? De ce?

Mai târziu, a zărit imprecis că cineva se mișcă dincolo de geam. Îl văzu pe Mihu gesticulând în fața staturii masive a doctorului State. Mută privirea undeva peste ziduri și rămase adâncită în gândurile ei. Fereastra aceea nu mai avea nicio putere asupra ei, i se părea străină...

În laboratorul lui Mihu, State întinse radiografiile pe negatoscop și începu să discute. Pe măsură ce imaginile comparative ale tumorii se plimbau prin fața lui Mihu, ochii acestuia, care văzuseră mii și mii de dezastră fixate pe peliculă radiografică, se întristau, alergau tot mai repede după detalii revelatoare și acolo unde observa ceva deosebit, smulgea nervos filmul, îl analiza, îl compara cu altele, îi cerea părerea lui State. Pe negatoscop rămaseră două filme, imaginea tumorii la internare și cea de ieri dimineață, ca un act greu de acuzare la adresa neputinței acestor doi oameni, de fapt la adresa tuturor medicilor din lume, a medicinei însăși. Tăcerea cumplită născută din analiza acestei realități tragice, a evaluării arsenalului terapeutic sărăcăcios, împinse tensiunea nervoasă până la insuportabil.

Nu numai starea fizică s-a înrăutățit foarte mult, dar starea psihică e schimbată complet.

— Da, s-a prăbușit psihic. Asta omoară mai repede decât boala însăși. Și-a dat seama și e firesc să ajungă în prag de nebunie.

Fața lui Mihu părea trasă. Se vedea că suferă ca orice medic pentru pacientul lui când își dă seama că nu-l mai poate ajuta. Totuși starea lui de suferință a mai trădat și altceva: când pronunța numele Anei sau vorbea de ea, vorbea ca despre cineva foarte apropiat, foarte drag.

— Zici că ai discutat cu profesorul? Dânsul ce zice?

— Ei, făcu State cu neplăcere, a rămas bătrânii tot dă

zor cu citostaticele alea. Că, de fapt, altceva n-a mai rămas de făcut.

Bucuros că a venit momentul să spună tot ceea ce gândise atunci pe terasă, când a fost s-o vadă pe Ana, în așteptarea întoarcerii lui Mihi din străinătate, începu:

— Uite la ce m-am gândit eu. Dar să discutăm cu picioarele pe pământ, fără poezie și fără modestii. Cum stai cu pulberea ta?

Mihu întoarse brusc capul spre el:

— Adică?

— Adică rezultatul despre ultimul lot de animale.

— Bun, chiar foarte bun.

— Eficacitatea?

— Chiar puțin peste limitele scontate.

— Toxicitate? Toleranță?

— Limită de siguranță suficient de mare.

— Bun. Asta voiam. La asta m-am gândit. Se apropie de Mihi și-l apucă de braț.

— Uite, nu te repezi cu răspunsul. Îl știu dinainte. Totuși, ținând cont de urgența și disperarea cazului Anei, n-ai putea calcula doza proporțională pentru ea? Înțelege?

Surprins dar stăpânit, Mihi întârzie mult cu privirea pe fața colegului său. Voia să se convingă că a priceput corect cele spuse de el.

— Înțeleg, înțeleg Dar nu pot sări faza următoare, de testări pe oameni. Fără asta...

— Dă-le dracului de testări și experiențe. Cu Ana o să fie și testarea și experiența și, poate, salvarea ei. Nu vezi că nu mai e timp? Tu n-ai văzut-o de trei săptămâni, s-o vezi acum în ce hal eO să înnebunească înainte de a muri. Îți vorbesc ca un medic perfect responsabil!

Doctorul State nu mai vorbea, tuna și se agita, ceea ce nu făcuse niciodată cu Mihi.

Oboseala drumului, situația Anei, discuția asta cu

State îl descumpăniră pe Mihuc. Nu mai era omul de stâncă pe care nu-l putea domina nimeni. Acum State se afla stăpân pe situație, iar el se lăsa sfâșiat de gânduri contradictorii, de neîmpăcat. Poate datorită considerației și respectului profund pe care îl purta profesorului, chiar așa „rămas bătrân”, cum a zis State, dar care cândva la începuturile lor luase o poziție cu totul revoluționară și le-a sprijinit noutatea în descoperirile lor de studenți, poate de teamă să nu greșească, atât State prin dezlănțuirea lui, cât și el prin exces de precauție, spuse:

— Nu te supăra, dar nu-s în stare să decid. Uite, hai să discutăm propunerea și cu profesorul.

State rămase perplex. La asta nu se aștepta de la Mihuc, omul ferm și îndrăzneț. Dezamăgit, dădu din cap a „cum vrei” și adăugă:

— Eu venisem la tine pentru o treabă serioasă...

Puțin ușurat de povara gândurilor, Mihuc se grăbi să continue:

— Hai chiar acum!

Plecară. State mergea în urma lui Mihuc ca la o treabă neplăcută și inutilă.

Secretara profesorului, văzându-i așa îngândurați și triști, se sculă în picioare și, fâstăcită, se scuză:

— Bună ziua știți, au plecat medicii și dânsul tocmai își ia laptele.

Intrară la profesor fără să dea atenție spuselor secretarei. Văzându-i, profesorul împinse ceașca cu lapte și farfurioara cu biscuiți deoparte și-i privi mirat.

Ce-i? Ce s-a întâmplat, dragii mei? într-un târziu, State zise:

— Cu problema Anei.

— Da. da. Un caz limită. Am discutat noi ieri, îl privi el pe State.

Cotrobăind într-un sertar, profesorul scoase două

cutii cu medicamente.

— Rămăsese să-i dăm citostatice. Da, da, uite, am aici niște mostre trimise din, din... și căută ochelarii să citească pe cutie.

— Le știu. Apă de ploaiedădu State din mână. Iată de ce am venit la dumneavoastră. I-am spus lui Mihiu să calculeze doza corespunzătoare Anei din pulberea lui și să i-o administrăm. E singura și ultima încercare.

Profesorul îl privi țintă pe unul, apoi pe celălalt și, cu tactul lui bine cunoscut, se abținu să reacționeze pe același ton hotărât ca al lui State.

— Da, sigurspuse el evaziv. Dacă autorul, doctorul Mihiu, are toate testele făcute pe oameni dar eu nu știu să le aibă!

Și-l privi întrebător pe Mihiu.

— Nu le are, bineînțeles, răspunse State, dar pe animale doza eficientă este foarte departe de doza toxică.

Profesorul rămase tot calm, vrând prin calmul vocii lui să potolească atmosfera:

— Suntem medici, există legi care reglementează, nu-i așa, modul, dreptul medicului de a administra un medicament nou oamenilor. Sunt necesare testări, verificări, aprobări, nu-i așa, nu ne putem juca cu riscul, cineva trebuie să și-l asume. În numele celei mai frumoase intenții, poți uide un om...

State, enervat de monotonia și lungimea frazei, îl întrerupse:

— Și bolnava, până atunci... Profesorul îi luă vorba din gură: — Până atunci, nu-i așa, o amânați, îi dați astea — împinse cele două cutii cu medicamente pe birou — îi spuneți, nu-i așa, că...

State nu mai rabdă:

— Povești numai că poveștile nu sunt radioactive, și ea nu mai are de trăit decât câteva luni. Sau poate nici

atât, știți bine asta. I-am făcut dimineață niște tomografii, aş dori să le vedeți.

Profesorul îl privea uluit. Era o ieşire inacceptabilă, dar el se stăpânea. În fond, State avea dreptate şi pentru asta îl ierta, dar în niciun caz nu putea fi de acord cu propunerea lui. Într-un târziu, vorbi cu vocea obosită:

— Până se aduc ultimele radiografii şi tomografii, aş vrea să mai examinez o dată bolnava.

Era un vechi obicei al profesorului, învăţat de la maestrul său, că un bolnav trebuie examinat minuţios şi atent de atâtea ori până ce „diagnosticul se naşte sub degetele medicului”. Utiliza cu mult entuziasm mijloacele tehnice ultramoderne de diagnostic, dar niciodată nu renunţa la anamneză extrem de amănunţită şi la examenul clinic ce semăna cu un adevărat ritual. Toţi elevii lui ştiau foarte bine că de-atâtea ori s-a întâmplat ca flerul lui clinic, proverbial de altfel, să pună la îndoială sau să răstoarne rezultate de laborator de mare fineţe. În aceste împrejurări zicea rar, ca pentru luare aminte:

— Să nu vă subordonaţi creierul şi simţurile mei celei mai perfecţionate maşinării! Ajuta-ţi-vă doar de ea!

Doctorul State dădu un telefon şi o asistentă o însoţi pe Ana pentru consult. Mai sună la radiologie, să se aducă radiografiile.

Când intră, Ana îl văzu pe Mihu absorbit de examinarea unei radiografii. Faţa îngândurată a doctorului State îi produse un spasm dureros în inimă. Dezorientată, privea la fiecare, ca să priceapă pentru ce a fost chemată. Numai profesorul avu, ca de obicei, prezenţa de spirit şi-i zâmbi, spunându-i cu vorba lui domoală, liniştitoare:

— Acolo, vă rog indicându-i canapeaua de consultaţii de după un paravan. Dacă nu aveţi nimic împotriva, aş dori să vă consultaţi! Uită el ridicându-se greoi de pe scaun.

Mihu întoarse capul spre Ana, schiţând un zâmbet

palid și încuviințând din cap cele spuse de mentorul său.

În timp ce profesorul o examina, pe ușă intră un student, intern la radiologie. Neștiind că cineva se afla după paravan, îi vorbi doctorului State, întinzându-i filmele radiologice:

— Au ieșit splendide. Zicea șefu' că tumoarea a cuprins aorta ca-ntr-o îmbrățișare fatală accentua el ultimele cuvinte, plin de sine și în cântat la culme de frumusețea poetică a frazei.

State, înlemnit, îi smulse radiografiile din mână. Ridicând pumnul lui uriaș deasupra capului studentului, îi suieră de-abia auzit:

— Ieși, că te ucid, idiotule!

Mihu s-a făcut că n-a auzit nimic. Profesorul își continua consultația netulburat, tocmai ca să estompeze gafa studentului.

Ana însă a auzit totul și a rămas paralizată, cuvespirația blocată de un spasm laringian dureros și cu o ghiară sfâșietoare în dreptul inimii, în urechi, un zgomot năprasnic se repetă, apoi se depărta ca un ecou după bubuitul unei explozii. N-a mai simțit mâna profesorului care continua să-i palpeze zona rinichilor. I se păru doar că se detașează de ce-i în jur, alunecă și se scufundă în abis.

Când s-a trezit, nu și-a putut da seama cât timp trecuse, parcă o veșnicie. Ieșind din cabinetul profesorului, a zărit vag câteva siluete și, sprijinită de brațul Mironei, a plecat spre salonul ei călcând pe ceva moale, ca de vată, ținându-se din răspuțeri să nu se prăbușească. Ajunsă în rezervă, leșină iar.

Se trezi greu. O mână îi mângâia fața, dar nu putea desluși a cui era. Vorbele Mironei le auzea ca pe un murmur îndepărtat, fără înțeles. Sfortărea de a se trezi făcu să simtă din nou alunecarea aceea în adâncuri. Groaza disperată că s-ar putea să fie ultima prăbușire fără

întoarcere din bezna aceea cumplită o făcu să strige din toate puterile, părându-i-se că se cutremură geamurile:

Nuuu Nu vreau să mor Măcar încă o zi, încă o clipă!

Și se scufundă din nou în neștire. Mâna ei moale, umedă, care se agățase pentru o clipă de cea a Mironei, alunecă și căzu pe pat.

După plecarea Anei, profesorul se așază la birou, scoțându-și ochelarii. Părea sfârșit, dezarmat, îi privi pe State și Mihu, pe rând, dar aceștia tăceau mai departe. Luă în mână unul din flacoanele cu citostatic de pe birou și îl învârti inutil între degete, parcă pipăindu-i consistența, eficacitatea.

Mihu, cu mâinile vârâte adânc în buzunarele pantalonilor, privea pe geam. Peste iarba și tufele din grădină, treceau, pe rând, umbrele unui nor, și acest joc de umbră și lumină îi dădea senzația trecerii timpului. Tresări nemulțumit, alarmat.

Profesorul îl privea intens, vrând să-i ghicească gândurile.

— Tu nu zici nimic, Mihule?

Fascinat parcă de succesiunea umbrelor, fără să se întoarcă, răspunse ea pentru sine:

— Să ne mai gândimăă mai încercăm!

Tonul vocii nu lăsa deloc să se înțeleagă adevăratul sens al celor spuse, deși în clipele acelea în minte îi încolțea o idee temerară, dintre acelea care se nasc numai în momente de mare încordare și de grea cumpănă, în momente de disperare profesională.

Nimeni nu mai vorbi nimic. State continua să roadă câteva fire din mustața de la colțul gurii, iar profesorul, neputincios, cu umerii căzuți, stătea cu mâna nemișcată pe flaconul cu citostatice. Mihu rămase mai departe în fața ferestrei, hipnotizat de umbrele norilor care se alergau undeva pe cerul învăpăiat de lumină...

După o vreme, State și Mihiu au ieșit din cabinet, unul după altul, fără să-și vorbească. Și nici profesorul nu dori să mai spună ceva. Rămas singur, se simți parcă ușurat de o povară extrem de grea și neplăcută. Îmbătrânise și, după tensiuni prelungite, avea nevoia unui repaus. Ușurarea însă, de scurtă durată, trecuse ca o pală de vânt. În spatele ei sta bolovănișul dur al necazurilor și f rământărilor de până atunci.

Da, da, o situație fără ieșiregândi el. Și State asta parcă a înnebunit de când a început să ridice tonul la el și să-l înfrunte? E prima dată Mai degrabă s-ar fi așteptat de la Mihiu la încăpățănări și insistențe până ce-și dovedește dreptatea. Dar el n-a zis nimic, chiar n-a zis nimic!

Constatarea îl surprinse și-i mângâie sufletul atât de zbuciumat și încercat.

N-a zis nimică fost, deci, de acord cu el, i-a dat lui dreptate Profesorul căuta să se autoconvingă.

Apoi mintea lui obosită și cumva împăcată se lăsă purtată, fără voie, de aduceri aminte ca de niște ape domoale ce curgeau înapoi. Îi persista încă în față imaginea celor doi studenți ai lui: Mihiu și State. Un amestec de duiosie și amărăciune îi tulbură privirea. Totdeauna păstra ordinea asta: mai întâi Mihiu, apoi State. Undva îi îndrăgise pe amândoi la fel, dar cu timpul, pentru Mihiu apăru o slăbiciune pe care o ascunsese cum putuse mai bine. Se produsese atunci în sufletul lui un fel de adopțiune filială. Când suprapunea imaginea fiului său peste chipul adolescentin al lui Mihiu, găsea o asemănare izbitoare. I se deschidea parcă atunci o rană imensă, ca o ușă secretă a unei cripte dragi, zgomotul sacadat ca de roată dințată îi sfâșia încet dar cumplit de dureros fiecare fibră de mușchi și de nerv. Scrâșnetul roții răsucite încet îi încetini răsuflarea și bătăile inimii. Profesorul suporta această durere atroce fără s-o poată opri sau grăbi.

Palid, cu obrazul căzut și strâmbat în răstimpuri de contracții involuntare, privea cu ochii dilatați undeva prin ușa aceea secretă într-o lume a dragostei și a durerii deopotrivă de covârșitoare. Feciorul îi murise în împrejurări cumplite, în 1942. În noaptea aceea, cei de la Siguranță veniseră să-l ridice. Băiatul lui, de numai 12 ani, sărise să-l apere. Își încleștase brațele lui de copil în jurul tatălui și strigase ca un animal încolțit:

— Nu-l luați pe tata Nu vi-l dau!

Când unul din agenți îl trase cu brutalitate deoparte, el își înfipse dinții atât de adânc în pumnul acestuia, încât agentul sări urlând și înjurând de durere. Bruta îl lovi peste față, peste cap, apoi o lovitură cu cizma în abdomen îl culcă la pământ. Tatăl țipă și se repezi să-și salveze fiul, dar ceilalți agenți îl imobilizară, îi puseră cătușe și îi îndesară o cârpă în gură.

Atunci apăru soția, plecată să întindă rufele în pod. Îngrozită, privi spre copilul căzut și spre soț. Păli, scoase un țipăt scurt și se prăbuși, pierzându-și cunoștința. Pe profesor l-au târât până la duba din fața casei. În beciurile Siguranței l-au schingiuit bestial. De-abia după câteva luni soția a reușit să-l vadă la închisoare, în doliu!...

Profesorul trecu apăsător mână tremurândă peste frunte și ochi, ca să îndepărteze imaginile care l-au însoțit tot restul vieții. Plângea fără lacrimi. Plâns bărbătesc, tăcut.

Defilară apoi cu repeziciune prin minte priveliștile de coșmar din lagăr, apoi eliberarea în 1944. Un nod i se urcă în gât, și respirația deveni amplă și accelerată, oprindu-se brusc ca în fața unui stop-cadru încremenit la nesfârșit: soția rămasă ca o umbră, încovoiată peste mormântul copilului lor Acolo a găsit-o la întoarcerea din lagăr și peste câteva săptămâni a înmormântat-o alături...

Simți că se sufocă. Trase de gulerul cămășii și

încercă să-și mute gândul în altă parte. Dar era greu, el aparținea în întregime acestor amintiri, așa că rămase în mijlocul lor.

Muncise mult, cu disperare, ca să-și găsească alinarea. Ajunse o celebritate medicală, răsturnând dogme și canoane, și aducând înnoiri binefăcătoare în chirurgie. Simțea nevoia să dăruiască, să transfere, din multele cunoștințe acumulate, discipolilor, și căuta pe unii vrednici de darul său.

Așa i-a întâlnit pe acești băieți minunați, Miha și State, studenți în ultimul an de medicină.

Băiatul lui ar fi fost de vârsta lor și, cu siguranță, tot chirurgul întoarse gândul obsedant în trecutul îndepărtat și inima lui obosită gemu sub un spasm prelungit. Ce noroc că i-a întâlnit veniseră atunci la el, gata să explodeze din cauza unei uriașe nedreptăți. După căutări încăpățănate, verificate pe zeci de cadavre, prezentaseră la un cerc științific studențesc o tehnică chirurgicală surprinzător de ingenioasă, mai mult, purta germenul noului pentru chirurgia de atunci. Tocmai asta n-a înțeles asistentul lui, Stavru, care conducea cercul respectiv, a căutat să-i strivească cu tăvălugul autorității sale. Revoltați, aproape strigau nedreptatea care-i sufoca. Chiar a doua zi și-au demonstrat pe cadavru dreptatea.

— Pentru care logică trebuie să scoatem cinci-șase coaste, mutilând omul, când așa e mai simplu și mai eficient? se indignă Miha.

Ce bucurii pentru un profesor Desigur, după absolvire, i-a oprit în clinica sa. A avut posibilitatea să spună că pe ăștia îi vrea, și așa s-a făcut. Nu ca acum Mai zilele trecute cineva se întreba de ce nu mai sunt maeștri, șefi de școală medicală românească. Păi d-aia Acum o săptămână, la concurs, unul din candidați „trebuia” să reușească primul numai pentru că avea „o bogată

activitate sindicală”. Păi, cum vine asta?

— Dacă are, a vorbit el, aptitudini grozave de organizator, foarte bine. Dați-i posibilitatea să exceleze în munca asta, e mare nevoie de buni organizatori. Dacă-i cu aptitudini de de sen sau muzică, lăsați-l acolo, iar chirurgie să facă numai cei ce sunt în stare s-o profeseze foarte bine!

Asta-i pentru că l-a trimis la plimbare pe cel cu sindicatul, s-au năpustit diverși „tovarăși” cu telefoane, pile și presiuni. Ha-ha, au și găsit!

Profesorul renunță să-și continue gândul ăsta neplăcut și se întoarce la „băieții lui”: Stavru e chirurg bun, dar limitat Nu știe să facă multe lucruri, dar ceea ce știe, știe foarte bineun alergător ambițios, care fuge cu acuratețe și atinge recorduri dobândite de alții, dar pe care, dacă îl ridici de la pământ, dă din picioare în golbăieții ăștia doi, Mihu și State, sunt însă altfelău darul să zboare, să se înalțcăsta a fost, le-a intuit bine talentul de mari chirurghi și i-a ajutat să atingă măiestria. E una din marile lui realizări, poate cea mai mare. Și orice dascăl își dorește așa ceva: să se continue prin alții, ca să nu moară niciodată!...

Ajuns aici cu amintirile, profesorul simți cum o supărare veche, izvorâtă din dezamăgirea pricinuită de Mihu cândva, îi întunecă mintea. Urmaș la catedră are să fie State, nu Mihu, cum își dorise, să-l urmeze cineva în stare să-l depășească. State e chirurg de mare valoare, o personalitate în medicina românească. Totuși, Mihu...

Dar Mihu l-a trădatlu câtă durere își aduce acum aminte momentul când strigase ca un apucat:

— De ce să mutilăm, operând? Să găsim ceva care să rezolve cauza cancerului!

Și Mihu s-a apucat de laborator. Așa l-a pierdut, a pierdut un chirurg de talie mondială. Asta-i Mihu!

Și acum vine State, cu pulberea aia netestată, suficient ca el, profesorul, să aprobe administrarea la om Nu, nu e corect, nu poate Oare să fi îmbătrânit? se îndoi profesorul de refuzul categoric. Să fi ajuns ca Stavru? Dar aici e vorba de un principiu ce nu trebuie încălcat!

Ca și cum și-ar fi strigat acest ultim gând, profesorul lovi cu pumnul în masă. Tresări speriat, surprins el însuși de zgomotul sec produs. Constată cu durere cât de pustiu arăta cabinetul lui mare, după ce lumea amintirilor s-a destrămat de lovitura pumnului. Se simți singur, parcă părăsit și o oboseală istovitoare îl covârși. Amărăciunea întipărită pe obrajii lui căzuți îl îmbătrâni și mai mult.

Ana se trezi din leșin. Desluși tot mai clar chipul Mironei care îi zâmbea și probabil îi spunea ceva, dar atât de încet, că ea nu înțelegea nimic, vedea numai cum i se mișcă buzele. Asistenta îi făcu o injecție, îi dădu să bea ceva foarte gustos și Ana își reveni de-a binelea. Mirona mai stătu câțva timp, apoi plecă solicitată de alte treburi.

Ore în sir Ana se chinui să-și aducă aminte tot ce i se întâmplase. Nu reuși să înnoade nicio poveste cu sens. Mirona plecase, asistentele care au tot venit să vadă cum se simte nu aveau habar. Mintea ei răvășită continua să caute un punct de reper logic, și nu-l găsea. Surprinsă, simți că e atrasă irezistibil spre terasă, întărindu-și treptat convingerea că numai acolo își va găsi un sprijin.

Pe culoarul lung nu se afla nimeni. Clătinându-se, se strecură pe terasă. Aerul răcoros o învioră, dar geamul negru de la Miha o înnebuni. Un sentiment înspăimântător de teamă și singurătate o cuprinse. Rămase să aștepte clipa când lumina aceea puternică se va aprinde și va ajunge până la ea, dându-i simțământul că nu mai este singură.

Lumina, însă, nu se aprinse și spaima Anei crescuse vertiginos. Mai ușor ca oricând se lăsă pradă disperării și

se convinsese că numai dacă va ajunge acolo, în laboratorul lui, va putea să scape de starea terifiantă în care se afla. Și agățându-se de ideea asta ca de propria-i salvare, își adună toate puterile și plecă în căutarea laboratorului lui Mihiu. Trecu neobservată pe lungile culoare, coborî trepte fără număr, pitindu-se după colțuri până treceau asistentele plecate la treaba lor și ajunse la parter. Simțea o apăsare în piept și o acută lipsă de aer îi tăia toate puterile. Când senzația de sufocare se mări, Ana se rezemă de un perete și rămase așa minute în șir. Tremura. De fapt o cuprinsese teama, la început nedeslușită, iar apoi cumplită și clară: aceeași spaimă de moarte pe care a mai avut-o. Panica crescuse și, pentru că singura ființă de care își lega salvarea era Mihiu, se hotărî să ajungă la el cu orice preț. Bâjbâi prin întuneric, greși culoarul, se întoarse speriată și o apucă pe culoarul celălalt. Nu se putea orienta, răscolită de emoție. În sfârșit, ajunse în dreptul ușii pe sub care se strecura puțină lumină. Nu deslușea ce scrie pe placă, dar hotărî să bată. Respira repede și greu, avea amețeală din cauza efortului făcut. Când ridică mâna, ezită.

În acest timp, sora vârstnică tocmai puneă tava cu mâncare pe biroul lui Mihiu, chinuindu-se să facă loc printre miile de fișe și dosare. Mihiu reglă ceasul unui aparat care avea să anunțe începerea unei reacții chimice de mare importanță pentru el în seara aceea. Auziră niște bătăi nesigure în ușă. Mihiu și sora se priviră nedumeriți. Peste o clipă alte bătăi, mai puternice și mai precipitate.

Ana auzi niște pași înceți și ușa se deschise puțin. Fâșia de lumină o orbi și duse instinctiv mâna la ochi. Înainte să deslușească pe cineva, tresări la o voce tremurată și aspră de femeie bătrână:

— Dumneavoastră?

Deschise ochii și văzu fața ridată și din cale afară de mirată a surorii.

— Cu... cu Mi... cu tovarășul doctor Mihu?

vă rog!

— La ora asta? Ce doriți?

Biata inimă a Anei bătea să iasă din piept. Disperarea îi dădu ultimele puteri să îngaiame:

— Știți, eu sunt Ana!

Următoarea întrebare a surorii îi muri pe buze. Apăru Mihul, cu părul ciufulit, cu halatul în dezordine, ca cineva smuls de la lucru. Rămase și el uluit. Fața Anei era de nerecunoscut: răvășită, se crispa într-un zâmbet care îi trezi lui Mihul un fior de gheață. Ochii ei, strânși din cauza luminii, luciră sub formă de întrebare-cea mai cumplită întrebare: „cu mine cum rămâne?” Clipa asta grea i se păru lui Mihul nespus de lungă. Impresionat la culme, îngăimă cu vorbele izvorând singure parcă din întreaga lui ființă și al căror sens îl știa deocamdată numai el:

— Ai venit prea devreme, Ana!

Ea înlemni. Totul era atât de neașteptat, de neînțeleș!

Lui însuși, vorbele astea îi sunară straniu, dar erau ale lui și spuneau de fapt tot ce putea el să spună în clipa aceea. Se auzi sunetul strident al ceasului, care parcă electriza pe Mihul și pe sora. Aceasta tresări:

— Reacția!

Mihul, împins ca de-un resort nevăzut.

TM după aceea Ana a mai întârziat așa câteva secunde și s-a retras încet, parcă cu grijă să nu facă zgomot. Sora a privit în urma ei cu nedumerire, neștiind dacă trebuie să închidă ușa sau să alerge s-o cheme înapoi.

Pe culoarul întunecos, Anei îi veni s-o rupă la fugă, dar nu avea putere. Își târă pașii inegali încet, încet pe scările care nu se mai isprăveau. Tot drumul mintea îi era sfredelită dureros de întrebarea: „Oare ce-a vrut să spună cu ai venit prea devreme, Ana?!”

În fața ușii salonului ei, găsi răspunsul: „cu siguranță

a vrut să spună că am venit prea târziu!” Descoperirea asta o izbi atât de puternic, încât se prăbuși pe pat în hohote deznădăjduite de plâns care-i scuturau trupul vlăguit de boală și efort. Strivea perna în mâini, își mușca degetele ca să nu țipe, iar nodul din gât o sugruma, oprindu-i respirația.

Din nou, răspunsul găsit de ea la spusele lui MiHu reveni și repetă cu voce șoptită:

— Deci asta era Prea târziu, adică nu se mai poate face nimic! asta spus chiar de gura lui MiHu, chiar de el!

Plânsul hohotit îi întrerupse vorba. Reluă, disperată:

— Tumoarea a cuprins aorta ca într-o îmbrățișare fatală și MiHu a confirmat că am venit prea târziu, prea târziu! ah, ce mă fac? Asta-i sfârșitul, cu adevărat sfârșitul și nici chiar MiHu nu mă poate ajuta, nici el!

Se apucă cu mâinile de barele patului strângându-le spasmodic, în timp ce trupul îi ardea ca un rug cuprins de vâlvătaie pustiitoare. O presiune groaznică îi produse dureri în cap și ai paraliza toate mișcările zvârcolite de până atunci. O căldură ciudată se scurse prin tot corpul, din cap până în picioare și, după valul acesta fierbinte, urmă unul rece, care o îngheță de tot. Nu mai plângea, sughița rar, respira neregulat și, în rest, complet imobilă. Spaima se răsuci prin capul strâns ca într-un fier încins, iar apoi simți cum o colindă pustietăți ivite dintr-odată. Nu pricepea nimic, dar gândul alerga liber și nedureros. Corpul îi era rece și pe dinăuntru, și ajunse la concluzia logică și uluitor de clară, că acesta este de fapt sfârșitul! a înțeles cum se răcește toată, încet dar continuu, și aștepta clipa trecerii din ființă în ne-ființă. Era atât de convinsă că așa mor oamenii, încât își urmărea cu interes propriul deznodământ, clipă de clipă. Și ceea ce o uluia era că devenise atât de calmă și de clară în judecată, ca după o ploaie vijelioasă când totul capătă contururi precise, cu

culori bine delimitate, cu mirosuri fără dubiu și cu sunete curate. Era incredibil faptul că n-o mai bântuia nicio spaimă, ci doar o sâcăia întrebarea: „Cum, asta e tot? Dacă e atât de simplu, de ce se agită oamenii? M-am agitat și eu, dar de ce? Probabil oamenii nu știu că e atât de simplă asta e!”

Era rece în judecata ei, sarcastică, pornită să nu accepte, să nu ierte nimic. Simțea cum încet, încet se detașează de toată atmosfera aceea jalnică de vaiete și plâns de care îi era de-a dreptul sila acum, silă de ea însăși, de Ana aceea aisperată și comică, simțea cum această detașare se produce tot mai simplu, mai firesc, și o ușurare, o eliberare, până la senzația de zbor lin. Zâmbi ironic, amuzându-se la gândul că poate aceasta este clipa de „desprindere a sufletului de trup”, senzația de plutire în necuprinsul cerului, abandonarea pe nesimțite a trupului. Fără durere și fără regret? Ce splendidă despărțirele lucru minunat, de care oamenii nu află decât o singură dată, atunci, la sfârșit, și din păcate ea, Ana, nu-l poate spune nimănui! Ar fi vrut să mai repete trăirile astea, sunt mai grozave ca oricare altele din viață sau măcar să le prelungească!

Se sforța să se scoale și membrele o ascultară, mai greu, dar mișcările le simți libere, cam nesigure, dar libere. Se gândi că trebuie să se scoale ca să bea apă, își simțea buzele arse și un mare gol în stomac. Dar rămase în pat...

În momentul în care sora bătrână veni lângă Mihu, el înțelese că Ana plecase. Se gândi că poate, totuși, mai așteaptă în prag. O rugă pe soră să urmărească un cadran și ieși ca după ceva, vrând de fapt să se convingă dacă Ana mai e sau nu. Îi păru extrem de rău când văzu ușa închisă, și se simți vinovat, groaznic de vinovat de felul cum se purtase. Dar timp pentru astfel de gânduri nu mai avea. Cu

hotărâre în glas îi spuse surorii:

— E târziu, mă descurc și singur. Mergi dumneata acasă și încui eu ușa.

La auzul ultimelor cuvinte, sora îl privi curios, neștiind dacă trebuie să inventeze ceva ca să mai rămână. Se învârtea pe lângă MiHu. El se opri din lucru și o urmări insistent, și ea înțelese că trebuie să-l lase singur.

Mihu verifică niște șiruri interminabile de cifre. După o vreme se sculă parcă eliberat de ele și începu să se plimbe prin birou. Trecuse de miezul nopții și încă nu luase o hotărâre. Mângâia cu palma metalul albastru și rece al containerului masiv în care stătea închisă pulberea lui radioactivă. Cele câteva grame de medicament anonim conțineau energie umană, suflet și vise, dăruire și tinerețe din viața lui MiHu și a colaboratorilor lui, zile și nopți petrecute cercetând cu o îndrăzneală nemaipomenită, una din tainele cele mai ascunse ale vieții: proliferarea neoplazică și putința de a o opri!

Simțea nevoia să umble. Deschise pe rând câteva uși și ajunse în sălile cu aparate pentru iradierea bolnavilor de cancer, unde și Ana își făcuse tratamentul. Singura lumină din aceste încăperi pustii venea pe geam din afară, de la un bec atârnat în grădina institutului. Umbrele aparatelor, cu forme bizare, încremeniseră fantastice pe pereții albi, tăcuți, indiferenți. MiHu se opri și privi îndelung la fiecare instalație, și o ciudă, o revoltă nestăpânită îi umplu sufletul. Toată aparatura asta complicată și extrem de costisitoare îi venea s-o arunce pe geam. Neputința lui o atribui neputinței acestei aparaturi, se și era pe undeva nedrept. Câți oameni n-au st salvați de la moarte cu ajutorul acestor „nenițe”, cum îi veni lui să le numească. Dar acum, pentru Ana, toate „minunile astea ale tehnicii” nu-i mai erau de niciun ajutor. Da, pentru Ana, pentru Anale-i de făcut? Nu mai e nimic de făcut și în clipa

următoare, când grozăvia înțelesului sumbru al acestor cuvinte îi apăru clar, Miha se opri ca paralizat. Se răzvrătise inima lui, mintea lui, întreaga lui ființă în fața acestui act monstruos, distructiv, moartea-Se simțea slab, copleșit de cuvântul ăsta și pentru o clipă avu senzația că se pierde, că judecata lui e neputincioasă ca atunci când își punea întrebarea: „Oare dincolo de ultima stea a celei mai îndepărtate galaxii cunoscute sau bănuite, ce e?” Dar slăbiciunea ținu numai o clipă. Își reveni cutremurat de fiorul tăios care-i despică țeasta și-i sfredeli șira spinării până la ultima ei prelungire:

— Și Ana? Ana Ana, Ana!

Cuvântul se repetă ca un ecou inegal, izbit brutal de pereții albi, tăcuți ai încăperilor, continuând să se lovească, la fel, de pereții interni ai calotei lui craniene care i se păru că nu-i decât o cameră în plus, ca și cele prin care mergea. Poate că State are dreptate: trebuia să se gândească demult la pulberea lui. Nu s-a gândit, pentru că era prematur.

Liniștea desăvârșită a încremenit totul în jur, dând senzația de ireal. Numai pașii, pașii lui egali și apăsați, creau senzația de real, secon-dând fidel gândurile și bătăile inimii lui. Gândurile, ca și pașii, se apropiau și se depărtau, și iar reveneau obsedant. Profesorul are dreptate. Zicea:

— În numele celei mai frumoase intenții, poți ucide un om!

Dar femeia asta nu are de trăit decât câteva săptămâni, luni. Și dacă nu-i administrează el pulberea, va muri cu siguranță. Pentru asta nu-l va acuza nimeni, se cheamă că n-a încălcat nicio lege Dar va muri un om, într-un fel și din cauza lui, pentru că n-a încercat Oare conștiința lui îl va ierta? Cum o să-l ierte?

Pașii s-au accelerat, apoi s-au oprit brusc. Din nou se

aud mai mici, mai mari, mai repezi, mai lenți, precipitați sau egali, ca și gândurile lui Mihi. Becul agățat în curte se mișcă din cauza vântului și, balansat, face ca umbrele aparatelor de pe pereți să-și schimbe locul și forma. Mișcarea umbrelor s-a asociat mersului pașilor, și pare că pașii sunt cei care le mișcă. Pașii, ca și gândurile, se aud tot mai tare și mai precipitat: „Și totuși, așa, inexplicabil, datorită unei intoleranțe la pulbere, i s-ar putea întâmpla ceva Anei. La dracu', de ce nu-s bolnav chiar eu de cancer, ca să pot experimenta pe mine ce vreau și cât vreau, fără să dau socoteală nimănui? Ce simplu ar fi!”

Brusc, pașii s-au oprit. O liniște uriașă apasă ființa lui Mihi până la durere, iar proiecțiile aparatelor de pe pereți au încremenit ca la început. Mihi găsi, în sfârșit, soluția la întrebările lui:

— Da sigur, asta erale simpluăsa trebuie să iaca Trebuie să încerce. S-ar putea să nu-i ajute, dar există o șansă în locul unei morți sigure, e de preferat și cea mai slabă speranță!

Profesorul vorbea de risc, desigur, cineva trebuie să și-l asume, de data asta o să și-l asume chiar el!

Porni hotărât spre laborator. Deschise containerul în care păstra pulberea violacee, dizolvă o anume cantitate și o trase într-o seringă. O puse pe birou și o privi lung, ca pe calendarul propriei sale vieți de până acum, pentru că de fapt conținutul acestei seringi reprezenta toată viața lui în tot ce era esențială. Crise repede, recitind și subliniind, câteva pagini, le împături și le introduse într-un plic, lipindu-l cu grijă. Luă plicul și seringă și plecă la camera de gardă de la etajul I. Acolo, îi spuse asistentei:

— Știi, sunt tare obosit și nu pot dormi. Fă-mi, te rog, injecția intravenos, dar foarte lent. Am să mă culc aici, în camera medicilor secundari. Dacă adorm, când vine doctorul State dă-i te rog plicul, dar imediat ce vine.

Se întinse în pat, închise ochii și se concentra foarte mult să înregistreze tot ce va simți în timp ce asistenta îi va injecta în venă soluția pregătită de el. În prima clipă, în mod reflex, sora avu o ezitare: cum să injectezi, când nu știi ce-i în seringă? Dar dacă asta îi cere chiar doctorul Mihi, se rușina și căută repede vată și alcool.

După injecție, datorită oboselii și zbuciumului din ziua aceea, somnul îl birui repede și Mihi adormi tun. Până la ziuă mai era foarte puțin. Deodată, se simți zgâlțâit zdravăn. Deschise ochii și-l văzu pe State, îmbrăcat în haine de oraș, aplecat asupra lui, cu foaia și plicul într-o mână. Asistenta, îngrijorată, tremura lângă ușa. Mihi sări din pat.

— Încet, încet, cum te simți? spuse State, neputându-și ascunde îngrijorarea.

— Mersi, bine. Cam buimăcit. Da ce naiba, am adormit buștean? se miră Mihi ca un copil.

State îi făcu asistentei semn să plece și să închidă ușa. Se așeză pe marginea patului și-l culcă pe Mihi la loc. Se apucă să-l mustre părintește:

— Trei doze odată? Ești nebun? Și fără să spui la nimeni? Noroc că m-a sunat asistenta acasă.

— N-am simțit nimic. Și am adormit ca un tont. Cred că-i apă de ploaie, poate-i bun ca somnifer, unde dai și unde crapă!

Mihi încerca să glumească, dar pe măsură ce se trezea, se bucura tot mai mult că a reușit să dovedească ceea ce era urgent de dovedit: lipsa de toxicitate a medicamentului. Deci putea fi administrat. Dacă-i eficient sau nu, asta are să vadă pe urmă!

Doctorul State îi urmărea foarte atent reacțiile și le cântărea dacă sunt normale sau se datorau medicamentului. Mihi sări din pat, ca un băiețandru, îl înșfacă pe State de grumazul lui puternic și-l zgudui, gata

să-l trântescă la pământ.

Ura, băiete Dacă n-am crăpat eu, n-o să moară nimeni. Hai să-i dăm bătaie, chiar dacă e apă de ploaie.

State continua totuși să-l cerceteze cu oarecare îngrijorare nedisimulată:

— Stai, stai locului. Dă-mi o mână.

ai luă pulsul, îi examina pupilele ochilor. Cu un calm și o seriozitate total contrastantă cu euforia de până atunci, Miha i se adresă:

— Uite, să lăsăm gluma. Hai să-mi ieși niște probe de laborator, să vedem ce s-a întâmplat, dacă s-a modificat vreo constantă în organism. Și după aceea o să hotărâm ce-i de făcut.

State de-abia acum se convinsese că Miha e normal. Vorbise așa cum îi era felul. Plecară împreună spre laboratoare.

Când peste câteva ore cei doi medici au terminat de răsfoit buletinele cu rezultatele analizelor, Miha i se adresă lui State:

— Ori laboratorul nu-i bun, ori medicamentul de ast noapte, că prea au ieșit toate normale.

State urmărea foarte atent cifrele de pe buletine și pieptul îi sălta de bucurie. Spuse, însă, stăpânit:

— Da, chiar acum trebuie să discuți cu Ana. Vorbește-i direct despre medicamentul tău și să începem tratamentul. Înainte de asta să mergem și la profesor.

Miha se gândea la cele auzite din gura lui State. Într-un târziu îi răspunse:

— Nu, nu cred că e bine să-i spun eu Anei. De fapt, cum dracu' să-i zic: știi, eu am descoperit, sau eu vreau să... Nu merge. Du-te tu, tu te pricepi mai bine să explici.

State se învoi fără rezerve. Își cunoștea prea bine prietenul ca să înceapă târguiala.

— Bine, Mihule, fie cum zici tu.

Doctorul State o găsi pe Ana pe terasă, ghemuită într-un șezlong, mică, parcă prăbușită în ea. Se opri, mirat că nu întoarce nici măcar capul, așa cum era firesc. Altă dată, s-ar fi grăbit să spună ea prima bună ziua sau bună seara și, chiar deranjată de vizită, și-ar fi ascuns simțămintele în spatele unei întrebări oarecare. Acum, însă, rămase complet nemișcată. Privea, sau părea că privește undeva, foarte concentrată, din cât și-a dat el seama, nici spre geamul lui Mihu, nici spre plopul tremurător. O îngrijorare rece îi traversă iute sufletul.

— Bună ziua, Ana.

Ana nu-i răspunse. Rămase mai departe imobilă, ca un animal bolnav care nu se mai sperie, nu mai face nicio mișcare de apărare, indiferent de tot ce i s-ar putea întâmpla.

State gândi că nu i-a răspuns pentru că nu l-a auzit. Tuși scurt, fals:

— Bună ziua, Ana!

Inflexiunile vorbelor, lovindu-se de ziduri dure și indiferente, trecură pe lângă Ana ca și ceva neînțeles, neplăcut. Doar conturul ființei ei, i se păru lui State, că tremură scurt, ca o repulsie.

— Ce faci tu aici, Ana?

Vocea lui sună ca o plesnitură de bici într-o catedrală în care se cântă prohodul. Dar ea tot nu s-a mișcat.

Doctorul se apropie și-i privi profilul fix. Ființa ei părea transportată cu totul altundeva, insensibilă la tot ce o solicită în jur, cum se întâmplă cu copiii autiști cu care nu poți intra în contact nicicum, neavând nicio posibilitate să te streкори în universul lor în care n-a pătruns, până acum, nimeni. Stăpânirea și calmul cald al lui State, proverbiale, se clătinară. Cunoștea atât de bine ce se întâmplă în trupurile și în sufletele pacienților lui, dar situația de față îl descumpăni. Poate și importanța enormă

a scopului pentru care venise la ea și teama de a nu rata în măriri neliniștea.

Tăcerea creștea vertiginos. Ca s-o curme, State redeveni el însuși. Trase un șezlong lângă cel al Anei, îl încercă să vadă dacă rezistă sub greutatea lui și, cu vocea gravă și caldă, spuse:

— Uite, Ana, eu am venit la dumneata cu o treabă. Poți să mă asculți?

Ana nu schiță nicio mișcare. Numai după câțva timp răspunse indiferentă:

— Da.

— Se întâmplă uneori ca un tratament aplicat, chiar foarte corect, să nu dea rezultatele așteptate.

Ana tăcea, imobilă, ca și cum nu era vorba de ea, sau că nimeni n-ar fi spus nimic.

— Știu că ești disperată, convinsă că nu mai există nicio ieșire. Te înțeleg mai bine decât poți bănuși. Dar uitate, s-a găsit pentru dumneata o soluție, adică a găsit-o doctorul Miha.

— Soluția de la rezerva numărul unu, probabil.

Cuvintele ieșiră parcă nu din gura Anei, ci din toată ființa ei rămasă la fel de chircită și nemișcată ca un ghem întunecat. Cuvinte în care nu sunau ironia sau răutatea, ci o profundă convingere a inutilității încercărilor de ultimă oră, o înțelegere lucidă a marelui adevăr, sfârșitul înțelegem pe deplin numai când suntem în pragul lui, rămași absolut singuri și total de acord că nimeni și nimic nu ne mai poate salva. Ana trecuse în ultimele ore prin acest labirint cumplit, începând cu teama disperată că i se poate întâmpla ceva groaznic, iremediabil, apoi clipele de lașitate, clipe în care omul ar da orice, ar face orice pentru măcar încă o clipă de viațăunii trec repede și demn peste toate astea și se numesc „oameni tari, adevărați”. Alții, foarte mulți, sfârșesc în acest labirint jalnic, dar omenesc,

traversat de o imensă și sfâșietoare dorință de a trăi. Dincolo de el e tărâmul liniștii, al înțelegerii marelui adevăr, unul singur și implacabil.

Ana, ajunsă deja aici, cu sufletul sfâșiat de încercările de până acum, a găsit undeva în ea tăria pe care nu și-o știa, teribila tărie de a rămâne singură și a încerca să înțeleagă ceva de neînțeles până atunci pentru ea. Și a înțelesătatea de fapt calmă, lucidă, avea acea luciditate rămasă ca o piatră ivită de sub un rug deja mistuit de flăcări, de pe care mai lunecă, luată de vânt, cenușa încă fierbinte. Știa tot ce urma să se întâmple cu ea și acest fapt îi dădea liniștea și detașarea de tot ce se afla în jur. De aceea, întrebarea pusă doctorului State nu era ironică sau răutăcioasă, ci conținea un adevăr simplu, cumplit de simplu.

Doctorul State, însă, o luă drept ironie, pentru că nu bănuia drumul parcurs de Ana în înțelegerea situației. Din cauza asta încercă să-i explice ce era cu „cazul de la rezerva numărul unu”, ca în acest fel s-o facă să înțeleagă mai bine scopul vizitei lui.

— Eu nu știu ce și cât ai aflat dumneata despre omul de la rezerva numărul unu. Uite, am să-ți povestesc eu cum a fost, pentru că l-am îngrijit de la început până la sfârșit. Era un om tânăr, dar deja un mare savant, cunoscut în toată lumea. A avut o boală ca a ta, dar cu o altfel de evoluție, una extrem de rapidă, cu hemoragii mari. Soția lui, o recunoscută autoritate științifică, preda niște cursuri în Japonia. Dorința supremă a acestui tânăr a fost s-o mai revadă pentru ultima oară pe tovarășa lui de viață. Cum sângera îngrozitor, a trebuit să-i facem câteva intervenții chirurgicale și să-i introducem cantități mari de sânge. Am reușit să-l ținem în viață până ce soția a sosit de la celălalt capăt al pământului. Vezi, Ana, uneori a prelungi viața unui om, chiar și numai cu câteva ceasuri, este extrem de

important. Omul acesta a meritat din plin eforturile noastre, uneori disperate. E adevărat că a trăit numai o oră după sosirea soției, dar în ceasul acela el și-a trăit, la o intensitate incredibilă, toată viața lui pe care ar fi avut-o, dacă nu se îmbolnăvea. În ora aceea și-a găsit timp să-i dicteze soției niște formule matematice care-l frământau de ani, formule care deja au produs furtună în toate academiile din lume. A regretat că a trebuit să moară, însă nu s-a văicărit. Oamenii precum cel „de la rezerva numărul unu” sunt, în general, foarte puțini. Dar eu venisem pentru altceva. Uite, doctorul Miha lucrează de foarte mulți ani, căutând un medicament pentru boala asta. L-a găsit și toate testările - aici zâmbi ca pentru sine, gândindu-se la autoexperimentul lui Miha - au dovedit eficiența și lipsa de nocivitate. Ai fi primul pacient căruia i-am administra această substanță. Să nu-ți fie teamă. De asta am venit, să te rog să fii de acord. Ei, ce zici?

Ana nu s-a clintit din loc. Fața ei n-a trădat nicio reacție. Alarmat, State gândi că n-a auzit nimic din tot ce i-a spus el și hotărî s-o întrebe dacă așa este. O privi lung și atent, se uită spre geamul lui Miha, parcă așteptând un ajutor de acolo. Tocmai când se pregătea să-i pună din nou întrebarea, răspunsul Anei veni scurt, sec, indiferent:

— De-acord!

Deși așteptat, răspunsul îl surprinse. State se sculă în picioare, trecu părintește mâna peste creștetul capului Anei și șopti cu bucuria ghemuită în suflet, neîndrăznind s-o lase slobodă: Bine, fetița mea, o să începem chiar astăzi. Plecă grăbit să-i ducă vestea lui Miha, care întâmpină cu o privire întrebătoare. E de acord!

Dar doctorul State rămase foarte adâncit în gânduri. După o vreme, ridică ochii spre Miha și-l privi lung.

— Se petrece ceva cu ea, nu știu exact ce anume. E total schimbată, foarte ciudată în comportare. Face

impresia că nu are niciun pic de încredere în noi și în ce i-am comunicat eu. Deși a fost de acord, cred că ar fi bine să te duci și tu la ea și să-i vorbești. Mi-e să nu se răzgândească. Pare total indiferentă...

După plecarea doctorului State, Ana se refugie la ea în rezervă. Mihu o găsi stând turcește în mijlocul patului. Ridică spre el o față imobilă, cu o privire nefirească, în care Mihu nu putu citi nimic. Se așează pe marginea patului și o cercetă atent, încercând s-o înțeleagă.

— Am venit, Ana, să...

— Mi-a spus doctorul Statecii reteză vorba.

Atmosfera îngheță. Orice dialog părea interzis. Tăcerea se așternu și se târî între ei ca o jivină rece, întunecată și înfricoșătoare. Înnebunit, el încercă să schimbe lucrurile:

— Îmi pare rău, am fost plecat și am aflat acum...

— Cum a fost acolo? sună întrebarea ei, ca să pună capăt dezvinovățirilor și să preîntâmpine alunecarea discuției pe o pantă nedorită, adică despre ea.

Așa cum a fost pusă, întrebarea nu aștepta răspuns. Totuși Mihu, bucuros de întorsătură, începu să-i povestească, închipuindu-și că asta ar putea-o interesa.

— Peisajul din nordul Suediei, cu puritatea culorilor, e de-a dreptul impresionant, greu de comparat cu altundeva...

Ana părea că ascultă, dar de fapt nu auzea decât frânturi pe care nu le înțelegea. În minte i se derula în paralel un monolog al ei, parcă întrerupt de venirea doctorului Mihu și reluat acum odată cu începerea povestirii lui. Nu-l înțelege nici acum, de ce a primit-o atunci așa, în ușa laboratorului? în loc s-o întrebe de ce a venit și s-o lase să spună ce avea de spus, a răspuns neîntrebat: „ai venit prea devreme, Ana!” Adică cum „prea devreme”? Poate „prea târziu?!” Da, desigur, „prea târziu”,

asta știe și ea atunci, ce rost a mai avut vizita doctorului State acum câteva minute și povestea cu „medicamentul descoperit?” Descoperit tocmai acum pentru ea, când nu mai e nimic de făcut? Nu pricepe. De fapt nici n-are vreo importanță. Probabil e vorba despre o substanță ce ușurează durerile insuportabile din cauza cărora unii se sinucid, dureri care au apărut și la ea-Povestea asta cu medicamentul n-o supără, ar trebui s-o emoționeze, să-i trezească recunoștință pentru acești doi oameni minunați care fac totul ca s-o ajute în ultimul ceas, ultimul și cel mai greu!

Ana judeca lucrurile cu luciditatea excepțională pe care o au unii oameni înainte de a muri. Ea trecuse deja pragul până la care toți se agață cu disperare de viață. Nu mai avea nimic de pierdut și poate că acesta este unul din puținele momente din viață când omul este cu adevărat obiectiv cu el însuși.

Și ea, își continuă gândul, poate că ar fi recurs, pentru alții, tot la „sfânta minciună”, cum fac ei, Mihi și State. Ce-i poți reproșa unui medic, când el deja trăiește drama neputinței de a te putea ajuta?

Ana iar auzi o frântură din povestea lui Mihi:

— Din avion, Canada oferă priveliști unice. Imensități verzi presărate cu lacuri albastre, iar cerul acolo e...

Ea îl privea cu un soi de duioșie ciudată, ca și cum și-ar fi luat rămas bun. Mihi continua să povestească afișând un optimism pe care ea i-l ierta. S-a oprit brusc din povestire. Și-a dat seama că ea nu-l ascultă și că plutește în altă lume.

— Mi-a spus doctorul State că...

Ea întinse încet ambele mâini spre el ca pentru injecții intravenoase.

— Poți injecta în venele astea tot ce dorești tu, Mihule.

al privea cu ochii uscați și ficși. Pentru tot ce a făcut pentru ea, putea să-i facă micul și ultimul sacrificiu, oferindu-i-se drept cobai. Inutil, bineînțeles, dar în speranța că poate medicamentul descoperit de el...

— Bine, Ana, o să începem tratamentul imediat.

ai strânse palmele în palmele lui, îi zâmbi și plecă.

Peste o jumătate de oră, în jurul patului Anei s-au instalat perfuzoarele, trusele speciale, iar un laborant solid a adus un container albastru de oțel. Trei asistente pregăteau cu febrilitate tot ce era necesar pentru prima perfuzie cu medicamentul descoperit de Miha. Alți trei colaboratori de la laborator prelevau pentru analize complicate tot ce se putea preleva de la un om: sânge, salivă, lacrimi, secreții nazale etc.

Ana privea la tot acest spectacol, ca și cum nu avea nimic comun cu el. O simplă spectatoare, care a nimerit cu totul întâmplător în furnicarul de oameni cu chipuri încordate și gesturi grăbite, dar surprinzător de precise.

În rezervă, au rămas doar Miha și o asistentă. El și-a îmbrăcat cu grijă niște mănuși ciudate de cauciuc. A deschis containerul de oțel din care a scos un mic flacon, a tras într-o seringă câteva diviziuni de mililitru de soluție și a injectat-o în conținutul perfuzorului, care se coloră brusc în nuanța florilor de piersic. Apoi, Miha însuși a introdus acul în vena de la brațul Anei, a reglat numărul de picături pe minut, a lipit tubul perfuzorului cu leucoplast de mâna ei, netezindu-l ca într-o mângâiere prelungă și delicată. Continua s-o observe.

Ea îl privea fără niciun sentiment, percepea mecanic toate câte se întâmplau în jur, ca un aparat care înregistrează numai curba, nu și semnificația ei.

Miha urmărea căderea egală a picăturilor în balonașul de sticlă, minute în șir, fără să clipească. Ana nu-și putea da seama dacă el le numără sau se uită undeva

dincolo de ele. Medicamentul se scurgea în vene, și odată cu el se scurgeau anii dăruți de Mihu cercetărilor lui. Ani de chinuri, făcuți din zile și nopți albe, cu insomnii și dureri de cap, zile și nopți de speranțe și disperare, de vise și coșmar. Da, da, de viselăci așa cum stă Mihu și privește substanța descoperită de el, pare să privească undeva într-o lume de vis, undeva unde licărește flacăra tot mai luminoasă a speranței lui încă neîmplinită, dar foarte aproape de izbândă.

Ana, cu ochii închiși, cu fața imobilă, era totalmente străină de toată această uriașă și minunată încordare. Nu participa. Retrasă în deșertul simțămintelor ei reprimite, abandonase trupul ca pe ceva inutil.

Mihu îi cercetă atent chipul, îi luă pulsul. Fu surprins să constate că totuși trăiește, ceea ce contrasta total cu înfățișarea ei. O undă dureroasă îi traversă inima și-o strânse brutal. Dezamăgirea, ca un dos de palmă, îl izbi pentru o clipă, când avu sentimentul că de fapt injectează fără rost medicamentul lui nu unui bolnav disperat, care vrea să trăiască, ci unuia făcut din câlți. Simți pulsul Anei accelerându-se, își reveni, și iar îl cuprinse, ca mai înainte, dorința aceea supremă să insufle viață unui om.

Perfuzia a decurs într-o liniște tensionată și nefirească. Se auzea numai fâșâitul hainelor în timpul mișcărilor și respirația celor trei oameni.

De-abia când Mihu scoase acul din mâna Anei, ea deschise ochii și-l privi o clipă, total absentă: luase act că perfuzia se terminase. Foarte curând pleoapele i se lăsară grele, alunecă de pe pernă și se scufundă într-un somn profund.

Mihu și asistenta rămaseră încordați să-i urmărească starea sănătății, până se va trezi.

Ana a dormit până a doua zi dimineața. Toate examinările efectuate de cel mai bun medic anestezist-

reanimator, cu ajutorul unei aparaturi deosebit de complexe, arătară că în afara unui somn adânc - e adevărat, ciudat de adânc - Ana nu prezenta nicio schimbare care să-i periclitizeze viața.

Doctorul Mihu se frământa cumplit, fără să se manifeste. Își reproșa că poate s-a pripit, că nu l-a ascultat pe bătrânul profesor, că s-a luat după State. Și dacă Anei i se va întâmpla ceva? Ce va zice conștiința lui? apoi tensiunea psihică, împinsă până la extremis, începea să diminueze, potolită de rațiuni științifice care nu lăsau loc pentru ceva neprevăzut. Se gândise mult, calculase de zeci de ori, își luase toate precauțiile ca să nu existe niciun „neprevăzut”. De aceea se și făcuse el însuși cobai.

Inima începu să-i bată mai rar, mușchii se relaxau, o fărâma de liniște încerca să-i pătrundă în sufletul lui atât de zbuciumat. Îi privea fața Anei, pe care nu putea citi nimic încurajator și care putea, prin nefirescul ei, să alarmeze și pe cei mai stăpâniți chirurghi. Tresărea, mintea pornea alarmată pe cărările celor mai pesimiste supoziții, iar îndoiala îi răsucea optimismul, gata să-l frângă. Apoi iar, obosit de-atâta chin, se liniștea, ca s-o ia de la început.

Astfel petrecu toată noaptea la căpătâiul Anei, care dormea adânc parcă somnul de veci. Puteai să înnebunești cu adevărat și ea nici măcar să afle ce s-a întâmplat!

Dimineața, în cursul ultimului examen medical, Ana se trezi. Se smulse foarte greu din mrejele somnului, încă năucă, dar totul părea să fie în ordine.

Mihu plecă spre laborator să pregătească perfuzia următoare.

Greu de spus dacă cea de-a doua perfuzie a făcut-o pe Ana să fie mai prezentă. Cel puțin la început. Cât timp durase luarea analizelor și instalarea perfuzorului, ea își ațintise ochii undeva spre peretele gol din față. Părea mai odihnită, dar acest amănunt nu-l impresiona în mod

deosebit pe Mihi. Rămase, ca și ieri, minute în șir pironit cu privirea și gândul undeva dincolo de hotarele lumii din jur, acolo, departe și totuși atât de aproape, în împărăția speranței și a dorinței de a reuși.

Când această privire stranie Mihi a mutat-o din lumea zămislită de el spre obrazul Anei, ea a tresărit surprinsă. Simți un fior alunecând din creștet până în tălpi, făcând-o să pălească. Uitându-se la Mihi, constată că el privea, de fapt, prin ea, dincolo de ea, așa cum privise și prin tubul în care cădeau picăturile medicamentului, își plimbă din nou ochii peste tubul perfuzorului, și-și dădu seama că doctorul Mihunu-i observase schimbarea de pe chip. Asta o bucură, dar în același timp simți o dezamăgire dureroasă: parcă nu există pentru ellonstaterea o tulbură cu mult mai mult: dacă el o privise în același fel cum își privise opera - medicamentul - asta înseamnă că la amândouă le acordase aceeași importanță, le așezase pe același plan. Adică ea, Ana, este încorporată în marele eveniment pe care Mihi îl trăiește cu atâta intensitate. Dacă e așa, compătimirea și bunăvoința ei față de el sunt stupide. A face parte din visul unui om ca Mihi e fantastic!

Absorbită de gânduri, nu observă când se terminase perfuzia. Mihi scoase cu grijă acul din venă, șterse sângele apăsând cu un tampon de vată și-i îndoi brațul. A rămas clipe în șir privind-o și mângâindu-i mâna, fără ca Ana să înțeleagă dacă el o mângâie pe ea sau substanța introdusă în sânge, sau poate pe amândouă în același timp. Apoi, ca trezit, îi zâmbi prietenește, dar cu privirea tot rătăcită nu se știe unde. Îi strânse mâna și plecă.

Lângă Ana rămăsese, s-o supravegheze, asistenta, care făcu ordine pe măsuța cu instrumente, seringi, fiole. Apoi se așeză, s-o urmărească atent și să-i surprindă prima și cea mai mică reacție nefirească.

Ana nu simțea nimic deosebit. Închise ochii și se

prefăcu că dormitează. Nu dorea nicio conversație cu nimeni și mai ales cu asistenta de-alături. Dar tocmai această stare de somnolență o determină pe asistentă ca, din cinci în cinci minute, să-i ia tensiunea arterială, pulsul, să-i desfacă pleoapele și să-i examineze pupilele, să-i controleze temperatura strecurând ușurel palma pe pieptul ei. După câteva astfel de controale sâcâitoare, Ana hotărî să deschidă ochii și să schițeze câte o frântură de zâmbet, arătând asistentei că se simte bine. Și astfel asistenta o lăsă în pace!

Peste o oră, apărură doctorii Mihiu și State. Ana își deschise ochii de-a binelea. Asistenta raportă că totul a decurs în regulă, ceea ce Ana confirmă cu o mișcare a capului. Mihiu păstra în continuare ceva din starea ciudată în care intrase, obsedat de ceva ce se rupe cu totul de ce-i în jur. O cerceta cu ochii atât de pătrunzători, încât ea se simți desfăcută în bucăți, în organe și celule, gândind că, probabil, în clipa aceea ochiul minții lui Mihiu urmărește nu numai drumul pe care aleargă medicamentul prin corp, dar și ce isprăvi face în fiecă clipă și în fiecare loc, ceea ce de fapt se și întâmplă. Mentea lui intrase într-o ardere supravoltată superbă, care avea să nu-și diminueze temperatura decât după foarte multă vreme.

În schimb, doctorul State o privea ca pe o ființă nemaipomenit de dragă în trupul căreia se înfăptuia miracolul visat și realizat de bunul lui prieten, Mihiu. Se bucura ca de propriul său succes.

Singurele cuvinte care s-au auzit au fost ale asistentei: raportul despre starea pacientei.

Mihiu și State au plecat. Flacăra emoției care i-a însoțit s-a micșorat foarte mult, și liniștea lăsată în salon, după plecarea lor, o făcu pe Ana să-și simtă pulsul accelerat în urechi și în restul corpului. De-abia acum își dădu seama, surprinsă, cât fusese de tulburată. Ceva care

venea din afara ei, din privirile lui Miha și ale lui State, chiar și din ale acestei asistente necunoscute, o învia, o încălzea și o emoționa, scotând-o, și numai pentru o clipă, din pacea indiferenței atât de adânci în care alunecase cu câțva timp în urmă. După câteva clipe, se afundă din nou într-o detașare completă de ceea ce există în jur, uitând parcă tot ce se întâmplase până atunci.

Asistenta îi controla din timp în timp tensiunea, pulsul și pupilele.

Mai târziu, Miha trecu să vadă cum se simte, dar ea se prefăcu că doarme. După-amiază o găsi dormind cu adevărat și cum asistenta raportă că totul era în ordine, n-o trezi. În tot restul zilei și seara până târziu, el stătu în laborator, răsucind pe toate părțile rezultatele analizelor.

Somnul Anei, început în după-amiaza aceea, se prelungi fără întrerupere până a doua zi dimineța. Fusese un somn cu totul neobișnuit, somnul unui om ce n-a fost lăsat să doarmă un timp îndelungat. Dimineța se trezi, dar îi trebuiră câteva minute ca să-și dea seama unde se află și ce-i cu ea. Regăsi lângă pat aceeași asistentă din dimineța precedentă, supraveghind-o grijuliu. Totul era pregătit pentru perfuzia următoare și micul dejun o aștepta pe noptieră. Razele soarelui, pe care le observase jucându-se pe peretele din față, se mutaseră pe marginea patului, iar când se trezi de-a binelea, le văzu pe degetele mâinilor. Simți căldura lor și se bucură ca un copil.

Asistenta îi zâmbi prietenos. Până atunci Ana nu și-a putut închipui că e în stare de un astfel de zâmbet. O întrebă cum se simte, ce a visat, dar ea nu-și aducea aminte de nimic. Parcă se smulse dintr-o noapte lungă și fără niciun punct de reper. Încercând să-și dezmoștească mâinile, observă că le poate mișca fără efort. Capul îl simțea mai limpede și imediat constată că nu-i mai apăsă creierul acea greutate dureroasă, acea încețoșare

sâcâitoare care dăinuia de mult și cu care, deși se accentuase pe parcurs, începuse să se obișnuiască.

Într-adevăr, Ana se simțise dintr-odată mai bine. Puse asta pe seama somnului atât de adânc și de lung. Își aduse aminte de perfuzia din ziua precedentă și, brusc, toată starea ei de mai bine, toată ușurarea fizică și mentală dispărură, lăsând un gol creat de resemnare, prin care bântuia o bănuială: medicamentul lui Mihi nu e decât un narcotic care-i dă somn și stare euforică, să nu simtă cumplitele dureri ale sfârșitului!

Razele soarelui se jucau acum printre genele și prin părul în dezordine al Anei. Fața ei, ca o mască mortuară, nu reacționa defel. Sufletul, chinuit de zădărnici, se întoarse rătăcind prin pustiul ars unde resemnarea omorâse totul. Se clătina bâiguind după un răspuns pe care nu-l găsi. Rămase așa, în așteptare sau în neștire, nu se știe cât. Dar împăcarea nu veni. Atunci, ce rost au toate astea? De ce n-o lasă în pace? Și iar liniștea o făcu să alunece în adâncurile fără hotare și fără-nțele.

Între timp, asistenta îl anunță pe Mihi că Ana s-a trezit și că se poate începe perfuzia. Peste câteva minute, doctorul apărui însoțit de cei patru cercetători de la laboratoarele lui, care au și început să-i ia bolnavei sânge, salivă, lacrimi etc. pentru analize.

Ana continua să rămână complet indiferentă la ceea ce se întâmpla în jur. Accepta totul fără nicio opoziție. Îl privea pe Mihi drept în față, fără să-l judece și fără să-l întrebe ceva. Nu-l admira și nici nu-l acuza. Eliberată de conveniențe și prejudecăți, se ridicase deasupra binelui și răului, a fricii și curajului, a vrerii și renunțării. Așa, totul era limpede, extrem de limpede, ușor și simplu, uluitor de simplu. Coborî privirea, străină și seacă, spre cei ce-i luau sânge din venă, apoi nu mai privi nicăieri.

Toate astea nu-i scăpară lui Mihi. Ceva îi strânse

inima, ca în niște gheare de fier. Neliniștea lui declanșa o reacție în lanț a supozițiilor fracțiuni de secundă, mintea încinsă analizează tot ce s-ar fi putut întâmpla cu Ana datorită

— Nu, numai o clipă. Să ne aranjăm un pic...

Și imediat începu să-și descâlcească părul privind-se în oglindă. Se opri uimită. Nu se recunoșteam imaginea chipului ei zâmbea Oare era cu puțință?

Inima asistentei tresaltă de bucurie. Miracolul se produsese într-adevăr, Ana se simțea inexplicabil de bine. Își dezmoți mădularele, se spală, își schimbă pijamaua, într-un cuvânt se pregăti cu grijă să-l primească pe Mihi cum se cuvine. În clipa aceea nu-și dădea seama pe deplin de schimbarea totală în comportamentul ei și nu-și putea explica nici cauza.

Apoi tânăra asistentă plecă să-l anunțe pe doctor.

Ziua își făcea apariția încet. Ana deschise larg geamul și respiră lacom aerul răcoros. O izbi ciudățenia priveliștii cerești: deasupra orașului încă mai plutea luna, ca o bucată mică și rotundă de gheață. Sus, spre zenit, se ghici lumina strecurată a soarelui, iar spre marginile orașului, acolo unde probabil începea câmpia, stătea un brâu de fum. Orașul părea asediat de ceață și întuneric, strâns ca într-un cerc. Undeva la orizont, soarele se lupta să împrăstie cercul pâcios. Oare cine va învinge până la urmă? gândi Ana închizând fereastra.

Peste câteva minute apărui Mihi cu echipa. Avea fața trasă, părea obosit, stors și totuși peste toate astea domina curiozitatea omului de știință care voia să vadă și să înțeleagă ce s-a întâmplat cu adevărat. Într-adevăr, Ana era de nerecunoscut. În prima clipă, el avu impresia că Ana joacă teatru, dar impresia se risipi imediat. Ochiul lui descoperi lucruri mai profunde, mai consistente decât prima bănuială și se așeză pe marginea patului. Îi luă mâinile în palmele lui, o privi adânc în ochi, pentru că

acolo căuta răspunsul la frământările și întrebările din noaptea care abia trecuse.

— Cum te simți, Ana?

— Nu știu ce să spun, nu știu ce-i cu mine. Așa îmi vine să zborspuse ea și se roși imediat pentru felul copilăros, necuviincios în care îi răspunsese.

El zâmbi, dar bucuria zâmbetului avea anumite precauțiuni. Se aștepta în orice clipă la o reacție exact inversă. Făcu semn cu capul colaboratorilor săi și aceștia se apucară în grabă să-i ia Anei analizele obișnuite.

În acest timp, apăru și perfuzorul, în care Mihu, cu aceleași mișcări sigure, introduse cele câteva diviziuni de centimetru cub din licoarea miraculoasă.

Picăturile cădeau la intervale egale în balo-nașul de sticlă și de acolo se scurgeau încet în venele Anei. Mihu privi mult fărâmele lichidului colorat, apoi se uită la Ana. Întâlni la ea o privire mirată, cercetătoare, care căuta să descifreze în luminițele penetrante ale ochilor lui răspunsuri la noianul de întrebări ce-i năvăleau în creierul surprinzător de limpezit. Fata voia să înțeleagă tot ce nu înțelesese până atunci. Pleoapele ochilor lui se apropiară, și Ana se pomeni învăluită de o lumină caldă și încurajatoare.

De-abia acum, în clipa asta, începu, de fapt, pentru prima oară dialogul, adevăratul dialog dintre ei. De-abia acum începură să se descopere și să se înțeleagă între ei. Mihu îi zâmbea. Era cel mai tulburător zâmbet, simțea cum o smulge parcă din lanțurile resemnării ucigătoare în care se ferecase singură. Realmente, Ana avea senzația că îi vine să zboare, că zboară, plutește, of, Doamne, ca pe vremuri, ca atunci, odată cu norii albi și pufoși, pe cerul incredibil de albastru, când stătea culcată pe spate sub plopul acela foșnitorăe sperie că a luat-o razna dintr-odată și i se făcu rușine, simțind cum i se aprind obrajii, roșind.

Ca prin ceață, percepu mâna delicată a lui Mihiu mângâindu-i fața.

Un laborant îi întinse primele rezultate ale analizelor de laborator. Mihiu le privi cu foarte multă atenție. Era incredibil ca numai după câteva perfuzii semnele dezintoxicării neoplazice să fie atât de evidente. Asta explica, desigur, brusca schimbare în starea ei generală. Se întoarse spre Ana și-i spuse numai atât:

— E bine, Ana. Continuăm.

Ea nu prinse întregul înțeles al acestor cuvinte. Văzându-l mișcat de-o bucurie mare, dar reținută cu toată puterea, se emoționa și se zăpăci.

Mihu plecă, iar Ana rămase fericită, nedumerită și parcă o părere de rău i se strecură în suflet pentru zăpăceala ei. O încuraja fața veselă a asistentei - pentru care bucuria doctorului Mihiu era foarte clară - în timp ce-i lua tensiunea arterială. Ana îi urmărea mișcările, îi plăcea atingerea ușoară a mâinilor ei și încet, încet o îndrăgi și mai mult.

Peste o jumătate de oră, doctorul Mihiu îl aducea pe doctorul State să-i arate marea schimbare a Anei. Ascundea cu greu, ca un puști, o bucurie imensă, ce-i umfla pieptul.

State intră masiv, dislocând aerul din salon, apropiindu-se de patul Anei.

— Ei, așa da, fetița mea Arăți minunat. Spune drept, dar drept, cum te simți?

Și n-o slăbi din ochi, ca să nu-l păcălească cu false efuziuni. Ana se emoționa.

— Bine, foarte bine știți, dintr-odată așa, m-am simțit foarte bine!

al privea și tăcea, clipind des cu pleoapele tremurânde.

— Da, da, excelenteram sigur, vorbea State mai mult

pentru el, mă bucur.

ai prinse bărbia între degetele lui mari și-i spuse ca unui copil:

— Bravo Felicitări!

Când dădu să plece, fața îi trăda o emoție mare. Ieși și Mihi după el.

În dimineața asta, soarele parcă răsărise mai devreme, sau cel puțin așa i se păruse lui Mihi, motiv pentru care își suspectase ceasul de infidelitate. Era o revărsare debordantă de lumină caldă și veselă, aprinzând dintr-odată o vâlvătaie de culori în pomii copleșiți de flori. Început de zi când te simți ușor și bine dispus.

Ajuns în laboratorul său, fluierând o melodie improvizată, Mihi își îmbracă halatul alb și-și trecu mâna prin păr, semn că vrea să se apuce de treabă. Bătrâna soră, cu care lucra, părea și ea fericită, întinzându-și ridurile feței într-un simulacru de zâmbet apărut fără motiv. De fapt era fericită că îl vedea pe doctor bine dispus. Mihi hotărî mai întâi s-o vadă pe Ana, să afle cum a reacționat la doza mărită a medicamentului perfuzat ieri și să știe cât îi poate administra azi. Urcând scările", se întâlni cu secretara profesorului, care ducea într-o glastră rămurile de piersic înflorit. Profesorului îi plăceau nespuse de mult florile, și ea avea grijă să le găsească proaspete, în fiecare dimineață, pe birou.

— Bună dimineața Frumoase flori!

— Pentru tovarășul profesorzâmbi a scuză, dar și cu mândrie, secretara. Vă rog să luați și dumneavoastră din ele. Sunt superbe.

— Mulțumescvă rog, când vine profesorul, să mă sunați, că am să-i comunic ceva important.

Învârtind între degete rămurica bogat înflorită, Mihi plecă mai departe spre salonul Anei.

O găsi aranjându-și patul. Se simțise surprinzător de

bine în ultimele zile și azi se hotărî să facă singură puțină ordine.

Mihu se opri brusc în prag, mirat. O dojeni:

— Nu, nu e prea devreme pentru efort. Iată un pacient nedisciplinato amenință el cu mâna în care avea ramura înflorită și de-abia când făcu această mișcare își dădu seama ce anume ținea între degete.

În aceeași clipă opri mâna în aer și rămase cu ochii ațintiți pe florile delicate aduse de el, parcă descoperindu-le abia atunci.

Ana, fâstăcită, se urcă repede în pat, acoperindu-se cu cearșaful întins cu grijă. Ochii îi străluciră dintr-odată atât de mult, încât în secunda următoare clipiră des, ca să înlăture excesul de lacrimi izvorâte brusc. Crezu că Mihu i-a întins ramura înflorită ei, a întins și ea mâna, ezitând parcă și neștiind dacă trebuie să țipe de bucurie sau nu. O luă neîncrezătoare, privi, năucită de bucurie, petalele gingașe și fața i se îmbujora. Duse florile la nas și trase aerul cu nesaț prin nările dilatate, rămânând într-un inspir prelungit, închizându-și ochii:

— Sunt nemaipomenit de frumoase niciodată n-am crezut că o să fiu în stare să mă bucur atât de mult de niște flori!

Mihu, puțin zăpăcit de faptul că îi declanșase Anei o explozie de bucurie fără să fi avut în intenție așa ceva, practic, nu știa ce trebuie să facă. Se așeză pe marginea patului și-și întinse, aproape reflex, mâna spre mâna Anei, ca să-i cerceteze pulsul, așa cum o făcea de atâtea ori pe zi, înainte, în timpul și după administrarea perfuziei. De data asta însă, Ana înțelese că și el este cuprins de emoție. În loc să-și lase mâna pentru luarea pulsului, o prinse pe-a lui Mihu în palma ei tremurândă și o strânse de mai multe ori, fericită. Se pierduse complet. El îi mângâie degetele, iar apoi îi cuprinse încheietura mâinii să-i ia, totuși, pulsul.

Această mișcare o făcu pe Ana să tresară uimită, stingându-și dintr-odată tot focul bucuriei de mai înainte. Își strânse puternic pleoapele, își mușcă buza de jos și reveni la starea ei de „pacient” în fața „medicului” venit să-i ia, de fapt, pulsul. Cu o mișcare lentă, încărcată de regret, puse rămurica înflorită pe noptieră și așteptă nemișcată.

Mihu înțelesese totul. Îi era ciudă pentru lipsa lui de tact, mai ales că nu avusese în intenție nici să-i declanșeze bucuria aceea nestăvilită și nici să i-o curme printr-o gafă. Îi păru rău și încercă să dreagă lucrurile: întinse mâna spre obrazul ei s-o mângâie, dar degetele trecură peste un obraz deja imobil, din care excesul de sânge dispăruse.

Ana nu se lăsa mângâiată, dar nici nu protesta. Se refugiase în ea, în dezamăgirea ei dureroasă și regreta că se dăduse în spectacol într-un mod prostesc. Se simțea vinovată, iar lui Mihu nu-i făcea niciun reproș.

În clipa aceea intră asistenta cu perfuzorul pregătit. Mihu se sculă de pe pat și, tăcut, se apucă să pregătească doza de medicament. După ce începu perfuzia, plecă spre laboratorul său. În dreptul ușii secretarei, care era deschisă, a fost anunțat că profesorul îl așteaptă. Mihu intră. Stăpânit de gânduri, uitase de ce ceruse să meargă la el. Profesorul era ocupat cu niște fișe, le tot aranja și vorbea cu Mihu fără să-l privească. Pe biroul impunător, în ulcica de lut străluceau rămurelele de piersic înflorit. Ochii lui Mihu se fixară pe delicatele petale. Privea florile și o vedea pe Ana retrăgându-se nefericită în încăperile reci ale sufletului ei dezamăgit și îndurerat. Strânse buzele a nemulțumire și se trezi privit insistent de profesor, care îl întrebase de câteva ori același lucru și el nu-i răspunse nimic.

— Ce-i cu tine, Mihule? Ți-e rău? Ești cam palid.

— A, nimic Mă gândeam la...

— La ce anume?

— Da, v-am căutat să vă comunic... Minteă lui refuza să se concentreze și nu știa ce să-i răspundă, pentru ce anume venise.

— Mă duc să vă aduc un dosar, spuse el încercând să iasă dintr-o situație penibilă.

Pe drum, închiudat, încercă să-și aducă aminte ce anume avea de vorbit cu profesorul. Ajuns în laborator, constată surprins că nu mai avea chef nici de profesor și nici de muncă.

Sună telefonul. Profesorul Mirat că încă nu se întorsese cu „dosarul” promis, Miha se scarpină la ceafă, luă câteva dosare, dădu din cap a pagubă și plecă la șeful lui. Starea generală a Anei se ameliora surprinzător de repede. Câștigase câteva kilograme în greutate, iar buna dispoziție și optimismul creșteau cu fiecare zi. Analizele arătau o dezintoxicare rapidă a organismului de substanțe generate de tumoarea canceroasă, iar echilibrul în toate organele se restabilise treptat. De aceea, doctorul Miha rări prelevările pentru analize de laborator la două, trei zile. Dimineața venea doar să introducă doza de substanță în perfuzor și se retrăgea în laborator să studieze efectele tratamentului. De la povestea cu ramura de piersic, nu mai reuși să se apropie de sufletul Anei. Ea îl privea ca printr-o perdea, prin perdeaua dezamăgirii, iar el avea senzația că ochii ei îl suspectau neîncrezători. Între ei se interpușe un troian de zăpadă peste care niciunul nu se pricepea să sară. Dar sănătatea Anei, la început un firisor firav de apă strecurat încet în venele ei uscate și arse, se revărsa acum ca un pârâu năvalnic de munte, reușind să împrăștie și să topească troianul alb de nea.

Încet, încet, privirile lor se întâlneau tot mai des, încărcate de semnificații. Și peste câteva zile se produse din nou acea conversație fără cuvinte, amplificând codul

secret al comunicării dintre ei, mai eficientă decât toate cuvintele la un loc.

Ana sta culcată cu brațul stâng întins și nemișcat pe marginea patului. Prin acul introdus în venă se scurge picătură cu picătură lichidul de culoarea diafană a petalelor de piersic înflorit. Picăturile cad în balonaș, rar și egal, fără zgomot, ca în vis, măsurând trecerea timpului care duce cu el fărâme din existența lucrurilor și ființelor.

Pe marginea cealaltă a patului stă Mihiu, ținând în palmă mâna uitată a Anei, de când îi luase pulsul. Își plimbă privirea de-a lungul brațului ei nemișcat, o urcă pe tubul subțire și transparent până la flaconul perfuzorului în care razele soarelui au aprins scânteieri ciudate de diamant colorat. Chipul i s-a schimbat uluitorgândi Mihiu. Nimic nu mai amintește de acela din seara de la arhitectul Barbu și nici de masca de „mort resemnat” din timpul primei perfuzii. Părul a căpătat un luciu sănătos, fruntea s-a netezit și parcă s-a înălțat, sau poate că e așa din cauza părului purtat pe spate, care-o dezvelește? Sprâncenele au crescut întocmai cum au fost programate genetic – groase și dense – mai puțin arcuite, dar armonizându-se cu părul și cu ochii ce s-au recolorat și au început să bată în negru. Pielea feței e încă palidă, cu mobilitatea scăzută și expresivitatea întrucâtva amortită, buzele însă sunt mai roșii și mai răsfirate, păstrând încă, în colțuri, o împietrire enigmatică, asemeni statuilor frumoase de faraoni.

Deodată fu contrariat de o constatare: cum se face că de data asta chipul Anei nu-l cheamă din trecut pe cel al Diane, ca atunci? Nu mai seamănă cu el? Dar nici atunci nu se asemena, și totuși O substituise cumva? Nici gând!

Mihiu simte că Ana nu întunecă icoana Diane și nici n-o micșorează. Una parcă încearcă să-i urmeze celeilalte la un răstimp foarte lung. Dar cine poate să știe că-i așa?

Pijamaua frumoasă și proaspăt schimbată saltă,

odată cu pieptul rotund al Anei, în respirații ample și egale. Așa cum arată acum, lui i se pare că e o ființă cu totul alta.

Ana și-a mutat privirea spre Mihi, urcând-o până la înălțimea ochilor lui. Se privesc și-și comunică gândurile: pun întrebări unul altuia, trimit răspunsuri, cumpănesc îndelung și iar întreabă.

Ana n-are obișnuința acestui fel de dialog, ar fi vrut să uzeze de cuvinte, dar nu e posibil. Asistenta stă la masă și scrie de zor într-o fișă. Și chiar dacă n-ar fi fost, tot n-ar putea rosti vorbele care ar vrea să îmbrace gândurile. Ridică din sprâncene întrebându-se cum ar putea mărturisi ceva cu voce tare? Și ce anume să destăinuie?

Întrebările astea, și altele la fel, fără răspuns, îi traversează mintea, ca niște dâre de lumini, doar pentru o clipită. Alteori se instalează minute-n șir, supărător. Ademenitor și jenant. Ce bărbat frumos e Mihi Mereu îngândurat, cu mintea hălăduind prin lumea lui de nepătruns pentru ea. Sub fruntea-i grea clocotește întruna ceva, ferecat de cutele verticale și adânci dintre sprâncene. Părul a albit pe ici pe colo și cade arcuit spre tâmples, ca două aripi care stau gata să se desfacă. Ce bine ar fi să mai stea așa, cu ochii plimbați aiurea ca să-l poată privi cât vrea!

3

ai e teamă de tăișul luminilor din pupilele lui. Iată nasul, drept și hotărât, impune întreaga figură Gura, cu buze egale, care te atrag și te țin la distanțălu cât nesaț le-a sărutat când vaO, Doamne, oare a fost adevărat? E ca și cum ar fi sărutat demult degetele de la picioarele lui David și nu și-a dat seama!

Ceva cald și difuz, născut în inima Anei, se răspândește iute, prin pulsații precipitate, în toată ființa ei. Pe retina încețoșată de închipuri simți o arsură, pleoapele clipiră

alarmate, și ea își dădu seama că privirea lui încărcată de întrebări o cercetează asiduu. Păli și roși succesiv, fâstâcindu-se ca prinsă asupra unui fapt neper-mis. Simți o strângere de mână - mâna ei uitată de mult într-a lui un zâmbet ciudat ținu loc de „la revedere” și Mihă dispăru.

O cuprinse panica. Vru să se miște, să se zbată, să strige, ca și cum ar fi fost părăsită pe un tărâm îndepărtat și pustiu, dar apăsarea asistentei pe brațul racordat la tub și cuvintele ei o treziră de tot:

— Nuă Nu mișcați mâna, vă rog, iese acul din venă!

Pereții o striviră din toate părțile. Nemulțumită și neputincioasă, Ana își lăsa capul într-o parte.

A trecut o săptămână. În grădina spitalului, zarva păsărilor era îngrozitoare. Răsărea soarele și ele înnebuneau.

Ana se trezi. Clipea des din ochi, apoi îi închidea din nou pentru răstimpuri lungi ca să-i deschidă iar, nedumerită dacă-i încă vis sau toate se întâmplă aievea. Îi părea rău să-și părăsească visul. Ce minunat De nu s-ar sfârși!

Auzi vag deschizându-se ușa și simți apoi cum sora îi strecoară, cu mișcări delicate, termometrul la subțioară.

Încet, încet, dulcile plăsmuiri se risipiră, Ana începu să identifice obiectele din jur și reintră în lumea cea adevărată. Trecerea asta nu-i displăcu. Știa că în dimineața aceea doctorul Mihă avea să vină să-i spună dacă mai face perfuzii sau nu. Aștepta vizita ca pe ceva sărbătoresc. Mai ales că avusese un vis atât de frumos.

— Bună dimineața!

— Bună dimineața!

Ochii lor se întâlneau pentru o clipită strălucind de bucuria revederii.

— Cum te simți, Ana?

În tonul vocii răzbătea convingerea că totul trebuie

să fie mai bine ca ieri, dar și o undă de îngrijorare. Timbrul cald al glasului o făcu pe Ana să-l privească din nou, dar de data asta cu ochii mari, larg deschiși. Acum privirea lui putea pătrunde în sufletul ei până unde voia, fără opreliști și fără sfială!

Fusese o clipă de cedare. Mecanismele ei de alarmă și apărare se blocaseră. Rămăsese total vulnerabilă!

Mihu stătu un moment nemișcat. Apoi se apropie de ea, și-o întrebă mai mult printr-o mișcare a capului:

— E, cum ai dormit?

Ana își ridică ochii spre el, îi lăsă încet în jos, în timp ce în colțurile gurii înfloreau un zâmbet sciudat ce-ar fi vrut să spună: „ăți mulțumesc, Mihule, că pui întrebări, detensionând atmosfera altfel nu-mi rămânea decât să-ți sar de gât!” Și începu să-i povestească ce a visat.

— Da, am dormit foarte bine și am visat ceva frumos, foarte frumos. Dar ciudat!

Mihu o încuraja cu un gest al mâinii să continue. O stare de liniște plăcută, ca după o încordare teribilă, se așternu între ei.

— Se făcea că era undeva la munte – desenă ea cu mâna prin aer lanțul de munți închipuiți – și o sumedenie de nori albi și groși se plimbau pe cer. Eu stăteam la poalele munților, culcată pe iarbă și admiran norii. De undeva apăru un stol de vulturi rotindu-se mult deasupra mea. Apoi rămase doar unul și tot plana, tot plana...

Mihu asculta, amuzându-se. Ana povestea din toată inima, ca și cum ar fi trăit visul cu adevărat. Observă dintr-odată că era gătită: curbura sprâncenelor fu înălțată și întărită cu multă grijă, un strat de ruj îi împrespăta și accentua roșul buzelor, iar pielea îi lucea ușor, probabil de la un pic de cremă. Părul se ondula frumos pieptănat, încadrându-i fața încă palidă. Purta o cămașă de noapte nouă, presărată cu flori de culoarea medicamentului din

perfuzor. Alegere întâmplătoare? Un mesaj? Prostii, de ce trebuie neapărat să-i treacă prin minte că e un mesaj pentru el? Femeia se simte mai bine și s-a aranjat puțin, ei și? Își dădu seama că avea reacții și judecăți de adolescent. Îi auzi vocea care depăna mai departe visul acela minunat:

— Pe când zburam, laolaltă cu norii pufoși, mă cuprinse o bucurie vecină cu nebunia. Legănată de vis, am zburat peste toate continentele și am văzut tot ce poate fi mai minunat pe pământ. Tocmai când mă aflam deasupra piramidelor din Egipt, s-a făcut că vulturul acela, transformat dintr-odată în corb, unul negru și mare, s-a năpustit și-a spulberat norii cu aripile și eu am căzut undeva lângă o stâncă foarte înaltă, ca un obelisc. Era gata să mă trezesc, îngrozită și îndurerată, dar am încercat să reiau visul, partea aia cu zborul, și m-am deșteptat tare fericită. Nu-i așa că a fost frumos? Numai corbul ăla nu știu ce rost avea să-mi strice norii. Dar, mă rog, nu asta contează. Restul a fost fascinant...

Apăru o soră.

— Mai facem perfuzie azi?

— Nu. Numai analize, din trei în trei zile. Ana își ridică mâinile de bucurie, apoi își acoperi fața să nu i se vadă lacrimile.

Sosi și ziua emoțiilor, când Ana a fost trimisă pentru radiografii și tomografii, să se vadă dacă medicamentul a avut o influență și asupra tumorii sau numai asupra stării generale. În cabi – netul profesorului se adunaseră cei mai importanți medici din institut. Miha și State, plecați cu Ana la radiologie, ca împreună cu medicii de-acolo să aleagă cele mai convenabile incidente pentru a „prinde” imaginea tumorii cât mai bine și din mai multe unghiuri, se lăsau așteptați. Când au intrat la profesor, se făcu brusc liniște. Toți așteptau vești, într-o încordare vizibilă.

— S-au făcut suficiente filme. Imediat după

develope vor fi aduse aici, spuse State liniștit.

Apoi au început discuțiile, Miha fiind asaltat cu zeci de întrebări. La care el răspundea scurt și prudent:

— Încă nu știu, o să vedem radiografiile. Pare să meargă bine, mai trebuie verificat...

În sfârșit, medicul radiolog și un asistent, încărcati cu o sumedenie de rame cu filme încă ude, apărură triumfători. Cu gesturi largi, începură să perinde imagine după imagine prin fața negatoscopului.

La început a fost o tăcere grea, ca după câteva filme să apară exclamații de uimire și izbucniri de bucurie:

— Nu se poate, e altă persoană Imposibil, extraordinar, Mihule, vino să te pupepocal, premiul Nobel e în buzunar!

Bătrânul profesor, înăbușindu-și emoția, făcu ordine cu vocea lui calmă, bătrânească:

Stați puțin, dragii mei, să examinăm comparativ prima radiografie la internare, ultima înainte de începerea tratamentului, și una de acum. Așa Da, da Aici s-a întâmplat ceva...

Plimba stiloul pe conturul tumorii de pe fiecare film.

— Mă bucur că n-am murit înainte să văd așa ceva. Da, dragul meu Miha, timpulăă așteptăm proba timpului Atunci o să discutămăși apăra el vechea poziție. Totuși, Mihule, iartă-mi rezervele pe care le-am avut, justificate, nu-i așa? Dar te felicit din toată inima...

Profesorul se așază în fotoliu ca un învins. După liniștea încordată de câteva clipe, reîncepură discuțiile, dar mai în șoaptă. Miha se adresă profesorului:

— Desigur, proba timpului e suverană. Aveți perfectă dreptate!...

Seara, Ana nu mai putu răbda. Când asistenta plecă, se strecură tiptil pe terasă. Ochii și sufletul i se umplură de lumina aceea misterioasă din geamul lui Miha. Îl zări

așezând niște hârtii, căuta altele, bifa ceva, apoi dispărea în altă încăpere și iar reapărea. Umbla repede, călcând sigur, cum făcea de obicei.

Sufletul Anei înflorise ca o tufă de liliac, răspândind parfumul bucuriei de a trăi din nou. Îl urmărea pe Mihi cum se mișcă repede, neobosit. De unde are omul acesta atâta energie? Parcă-i la prima oră a dimineții resurse secrete, ce mecanisme misterioase declanșează și întrețin această energie enormă pe care o cheltuiește cu o ușurință inconștientă?

Acum, când se simte atât de bine, ce n-ar da să poată lucra alături de clăă alerge ca și el, să facă măcar a mia parte din ce face el Dar să știe că îl ajută, că munca depusă de ea e tot atât de utilă ca și a lui pentru asta ar trebui să pătrundă în lumea lui din laborator, să tragă în piept aerul de-acolo, să înțeleagă rosturile muncii lui și să fie lângă el, chiar ca cea mai neînsemnată laborantăel să simtă prezența și nevoia de un sfat al ei un sfat? Ce fel de sfat?

Simți un impuls irezistibil să ajungă în laboratorul lui Mihi. Încercă să-și împiedice pornirea, să judece mai întâi dacă e bine. Dar mintea nu-i funcționa decât într-o singură direcție: cum să ajungă cât mai repede la el!

Se duse în salon. Se pieptănă în grabă, cu grijă, își aranja sprâncenele și se rujă. Legă strâns cordonul halatului subțindu-și mijlocul și, ca în transă, porni spre parter. Știe drumul, drumul acela de întoarcere cumplit de dureros de-atunci, dar alungă repede aducerea aminte și merge cât poate de repede. Simte că zboară, că plutește și se miră cum de nu încearcă să sară peste două-trei trepte odată, pe scara aceea lungă de marmoră albă și lucioasă ca o oglindă. Cotește la dreapta și vede departe, la capătul lungului culoar, ușile laboratorului lui Mihi. Încetinește pasul pe măsură ce bătăile inimii se accelerau. Se oprește de câteva ori, simțind că nu mai are aer, emoția o

copleșește. Merge încet, să nu facă zgomot, privind din când în când spre ușile „Olimpului zeilor”, unde trona Mihiu.

Așteaptă în dreptul ușii și ascultă dacă aude Vreun zgomot, vreo mișcare în spatele ei. Nu auzi decât bătăile puternice ale inimii care făceau să-i zvâcnească tâmpile. Are să intre și n-are să plece din laborator decât odată cu elgândi Ana la o fericire apropiată. Descoperi o sonerie. Duse degetul de câteva ori la buton până reuși să apese. Mașinăria scoase niște clinchete dulci de clopoței. Asta o liniști puțin, pentru că se așteptase la un zbârnâit puternic, strident, ca la o adevărată ușă de „Olimp”.

Câteva clipe de liniște, după care auzi pași grăbiți. Ușa se deschise repede și un gest larg începu să fie schițat de mâna „cerberului” lui Mihiu, însă îngheță în aer când o descoperi pe Ana. Mișcarea de invitație fusese destinată altcuiva, care era așteptat. Priviri aspre o fulgerară, apoi se auzi o voce care nu admitea replică:

— Dumneata?!

— Vreau să merg la doctorul Mihulhipul bătrânei surori se încruntă brusc pentru familiaritatea expresiei. Ana se bâlbâi:

— Cu tovarășul doctor Mihiu. Știți, eu sunt... Cerberul nu auzi ultimele cuvinte. Pe Ana n-o văzuse niciodată, dar numele i-l cunoștea prea bine. Dacă ar fi ascultat cum spune că o cheamă, situația s-ar fi schimbat pe loc. Așa, îi suieră Anei:

— Tovarășul doctor Mihiu e ocupat cu un profesor de la Fizică atomică și așteaptă.

Dar în clipa aceea apăru un bărbat înalt și solid. El intră ca la el acasă, invitat de gestul acela larg, început mai înainte.

— Poftiți, tovarășe profesor, sunteți așteptat.

— A venit și...

— Da, desigur se grăbi bătrâna cu răspunsul.

Noul venit intră și ușa se închise pe jumătate... Ana înlemnise. Ușa este deschisă numai pentru „zei” Senzația asta o copleșea, o strivea ca pe o vietate mică și neputincioasă. Și peste toate astea auzi vocea nemiloasă a surorii:

— Nu puteți intra, dânsul e ocupat.

Ușa se închise fără zgomot, dar și fără vreo speranță pentru Ana. Fascicolul de lumină, care o orbise până atunci, dispăru odată cu închiderea „porții”.

Jignită de moarte, se întrebă cu stupoare de ce n-are voie să intre? O dezamăgire paralizantă ucise pornirea, poate copilărească, născută dintr-odată, pe terasă. Deznădăjduită, încercă să fugă, dar nu reuși decât să meargă dezordonat. Urcă treptele de marmoră albă „nesfârșitele trepte, împiedicându-se și făcând zgomot nepermis de mare, dar pe care ea nu-l auzea. Urcă etaj după etaj aproape fugind șir când ajunse în salon, se trânti pe pat cu fața în jos, zguduită de un plâns nervos. Își plângea neputința de a nu-și fi putut împlini un vis atât de frumos, dar nu încerca să înțeleagă lucrurile așa cum erau. Gemea, se zvârcolea, întrebându-se fără noimă: de ce?

Când plânsul se domoli, întrebarea „de ce” reveni mai stăruitor, dar având alte înțelesuri. Ca răspuns, îi trecură prin minte tot felul de idei, una mai absurdă decât alta.

De-abia într-un târziu o străfulgera un gând: a crezut în el ca într-un dumnezeu, a țesut punți pooduri suspendate de lumină între ei, l-a ridicat pe vârful Olimpului și, când a bătut la ușa lui, n-a primit-o. De fapt, nu ea l-a ridicat, el se afla de mult acolo, înainte să-l cunoască descoperirea asta o ului.

Obosise. O durea capul. Îl simțea plin și tulbure, iar gândurile se mișcau tot mai încetinite, ca într-o soluție

densă, vâscoasă. Regreta cu amărăciune impulsul necontrolat de a merge la laborator. Se aruncase într-o apă – i se păruse limpede și îmbietoare – pe care a vrut s-o traverseze din câteva mișcări de brațe. Dar apa era adâncă, ea nu știa să înoate, de-abia a reușit să se întoarcă pe mal.

Simțea că nu mai e supărată pe Mihă, ci pe ea însăși. Se socoti mărunță și neînsemnată. Ca să poți intra pe ușa aceea, trebuie să fii locuitor al „Olimpului”. Vorbea doctorul State de pasiune, de pasiune vorbea și șeful ei, bătrânul inginer Pamfil. Zicea:

— Să pui o părticică din tine în ceea ce faci!

Când a spus asta? Atunci când i-a dus proiectul pentru podul „bun să se care moloz pe el”, a strigat Pamfil.

Ce rușinc atunci n-a simțit-o, ci de-abia acum. A mai zis că arcuirea podului trebuie să fie ca o zvâcnire de aripă. Da, da, așa a zistum o fi zvâcnirea aia de aripă, că ea n-a observat niciodată cum zboară păsările?! O fi zis și el așa, naiba știeși-a mai zis ceva, ce bine își aduce aminte!

— Să uimești oamenii, să-i înveți ce e frumos. Și peste ani, când vei trece pe podul creat de tine, să-i simți vibrațiile, și inima ta să vibreze de bucurie!

Vorbea șeful ei, inginerul Pamfil, foarte des de pasiune. Și ce minuni a realizat în viața lui!

— Și proiectul meu?

— Când o să conțină o părticică din dumneata, atunci mi-l prezinți din nou.

Prin capul Anei începură să defileze fel de fel de imagini de poduri, unul mai frumos ca celălalt. Noaptea visă numai poduri, poduri gata să cadă, sau care se prăbușeau peste ea. Spre dimineață, se făcea că instala un pod: un capăt pe terasă și celălalt în fereastra laboratorului lui Mihă. Se străduia din răputeri să-l zărească pe Mihă la capătul celălalt al podului, dar nu

reușea.

Se trezi transpirată și agitată. Se gândi mult la ultima imagine din vis, când nu reușise să-l întrezărească pe Mihu și oftă:

— Trebuie mai întâi să construiesc un pod ca să-l pot vedea pe Mihu la capătul celălalt. Da, da, asta trebuie să fac, mai întâi podul, cel adevăratăsta e!

Chiar a doua zi, părând bine dispusă, îl iscodi cu șiretenie pe Mihu, cam cât vor mai dura analizele și peste câte zile va putea pleca acasă. Începuse s-o domine, treptat, dorința de întoarcere la planșeta de la institut. Planurile, pe care și le imagina, îi dădeau dreptul la sentimentul de competiție cu Mihu. De fapt, nu se gândea să-l întreacă, nici măcar să-l ajungă, voia măcar să se apropie de el, să urce cât mai aproape de el, de State, de șeful Pamfil. Toată după amiaza rămase în pat chinuită de gânduri triste. Mașinal, întinse mâna și luă din farfuria de pe noptieră o felie de pâine. O suci, o răsucii, cu mișcări nervoase, repezi la început, iar apoi frământă, fără să știe ce face, miezul de pâine până îl făcu ca un lut.

Imaginile profesorului și proiectul podului reveneau obsedant, readuse în minte, la început de „Poarta Olimpului” închisă în nas, iar acum singure, repetându-se chinuitor. Degetele ei nervoase frământau lutul de pâine, îl întindeau și-l arcuiau într-o mulțime de forme și, la sfârșit, se trezi că întinde între mâini un pod în miniatură îl privi lung, mirată și, neînțelegând mai nimic, se înfurie și-l trânti de pământ. Își șterse repede degetele de cearșaf, ca și cum ar fi fost murdare, și se întinse sub pătură să doarmă.

Dimineața, somnul o ținu biruită peste ora ei obișnuită de scolare. Se trezi când femeia de serviciu începu să măture încăperea. O privea din pat cu ochii ușor întredeschiși, urmărindu-i mișcările precise, profesionale:

când dădu cu mătura pe lângă noptieră, ceva se rostogoli, iar femeia se aplecă să ridice acel ceva. O jucărie în formă de pod!

Rămasă singură, Ana se sculă în capul oaselor și se gândi. Ochii ei aveau un neastâmpăr care trădau o neliniște a minții. Deodată se întoarse, luă de pe noptieră o carte și hârtie, și începu să deseneze neglijent niște linii întretăiate, fără înțeles. Nu-i plăcu și întoarse foaia. Cu mai multă grijă și calm începu o muncă mai organizată. Desenă ușor multe linii și apoi în cepu să le îngroașe pe ici, pe colo, până ce se contura un pod suspendat. Îl privi, îl corectă, mai făcu niște umbre, care stricară totul. Ghemotoși hârtia și o aruncă la coș. Lovi în ciudată cu pumnul în pătură și-și înfundă capul în pernă.

După amiază, Ana luă un carnet și un creion și se instala pe terasă. În jur, pustiu. Soarele dogorea, amuțind orice adiere de vânt, fixând într-o nemișcare totală iarba, pomii, clădirile. Geamul lui Mihu lucea în bătaia razelor. Singură, în încremenirea asta, Ana începu să se agite neliniștită. Își aranja repede carnetul pe genunchi și încercă să deseneze. Podurile apăreau mai multe, mai frumoase, însă departe de podul visat. Mintea ei zămislea și distrugea mai iute decât creionul și guma, devenind prada unei adevărate obsesii. Vedea numai poduri și maluri. Ultimul pod desenat fu și cel mai frumos. Lângă el, pe mal, schiță niște flori. Le privi mult și-i plăcu. Florile dădeau o viață aparte podului, și reflectarea lor în apă făcea să simți cum respiră totul în jur. Entuziasmată, începu să schițeze la capetele podului fereastra lui Mihu și terasa ei. Podul părea că plutește în aer, agățat artificial și siluit între două clădiri. Desenul i se păru prost și absurd. Îl rupse. Nu, nu așa, trebuie ceva mai altfel, ceva nefăcut de nimeni până acum!

Neputința o înfurie. Obosită de căutări și

nemulțumiri, aruncă bloc-notesul pe saltea. Vrând să-și aranjeze poalele halatului mai bine, simți ceva foșnitor într-unul din buzunarele largi. Își aduse aminte cu reproș de scrisoarea primită de la Florica. Încă n-o desfăcuse. Rupse plicul și scoase o foaie de caiet pe care se înșirau cuvinte scrise în grabă, în rânduri strâmbe. Florica se afla la părinții lui Dan, toți sunt în toiul pregătirilor logodnei", ce va avea loc peste trei zile, adică duminică. După marele eveniment, am să vă scriu o scrisoare lungă, lungă. Vă sărut de milioane de ori și o să trec pe la spital, Florica".

Dezamăgită de scurtimea scrisorii, Ana se bucură totuși, socotind că logodna înseamnă restabilirea unui echilibru în familie și între familii, încercă să și-o imagineze pe Florica la „marele eveniment” cu prospețimea și neastâmpărul pe față, pe care și acum le mai regăsea în salonul în care stătuseră împreună. Oftă cu amărăciune. Ea n-a avut parte de o dragoste atât de frumoasă ca a ei, chiar așa absolută, dar adevărată-Scăpă gândurile pe calea amintirilor, care fugiră repede, sărind peste ani, oprindu-se ici-colo tot mai puțin și afundându-se în începuturi. Când se uită înapoi, parcă departe, ca într-o vale, se târau cețuri pâcloase. Aducerile aminte străbăteau greu pâclele, se încâlceau și se destrămau, ajungând până la ea sărăcite și încurcate. Se repezică prin minte câteva imagini ale satului natal, cu râpe crăpate și pârlolite de soare, cu gardurile căzute și sărăcia atârnată în fiecare copac.

Strânse ochii și-și strâmbă buzele a neplăcere. Amintirile dădură ocolul plopului tremurător și ea fugi cât putu de repede de acolo. Apoi, începu să-și povestească sieși, Anei de-acum, despre Ana de atunci ca despre altcineva...

„Am fost o studentă mediocră, conștiincioasă, dar mă confundam cu cei mulți și mă simțeam bine. Apoi a fost

repartizarea în producție. Așa am ajuns pe șantier, ca în filmele noastre pe temă actuală.

Exact așa, cu ploi și noroaie, cu cizme de cauciuc și cu oameni foarte inimoși. Erau de-ai mei, oameni simpli, dar cu un scop în viață. N-am rămas decât până la Anul Nou. Prietena mea Zizi, cu care am fost repartizată aici, s-a ținut de capul meu să plecăm - «împreună» ca - «să nu bată la ochi», la un institut de proiectări. Avea un neam undeva «pe sus». Capitala era cu totul altceva. Instituție mare, curat, cald, oameni simpatici, ore fixe de program în afara căruia nicio bătaie de cap. Un film, o seară de «pietre» sau dans, un fleurit fără complicații. Când am fost mutată la etajul al III-lea, l-am cunoscut pe Samy: grăsuț, excesiv de amabil cât timp nu-l căleai pe coadă și îndrăgostit de muzică și munți. Cu el «am făcut» Parângul și Apusenii - era la modă - și am fost la câteva concerte simfonice unde am stat cuminte, din respect pentru ceilalți și mai ales să nu râdă Samy de mine că n-am înțeles nimic. Samy s-a purtat cu mine ca un camarad și nu m-a sărutat decât când a plecat definitiv din țară.

După aceea s-a întâmplat cu Buharu, șeful meu. M-a invitat la o plimbare cu mașina într-o după-amiază, apoi într-o duminică dimineața, și pe urmă am petrecut o parte din concediu cu el, deși era însurat și cu doi copii. N-am fost niciodată îndrăgostită de el. Era o brută egoistă, dar plecam cu el pentru că era plăcut să parcurgi sute de kilometri cu mașina prin locuri pitorești, pentru că făceau la fel și Zizi și Liza și altele ca mine, pentru că el voia așa și eu niciodată nu m-am gândit să-l refuz. E adevărat că au fost și zile frumoase, când m-am crezut fericită, socotind că așa trebuie să fie când zic oamenii că sunt fericiți. A urmat scandalul, scene oribile, când nevasta lui Buharu l-a prins, nu cu mine - ce noroc am avutei cu dactilografa lui. Șeful a fost retrogradat și mutat, dactilografa la fel, numai

eu am scăpat ca prin minune. Atunci m-am considerat un om din cale afară de băftos.

Legătura cu Buharu m-a făcut să înțeleg că nu sunt în stare să fac copii. Eram stearpă, însă îmi convenea grozav atunci, mă invidiau colegele și din cauza asta n-am căutat niciodată să aflu de la medic care e cauza neputinței mele. Mă consideran norocoasă că am scăpat de atâtea complicații.

După aceea am avut un alt șef, Pamfil, un om bătrân, care de fapt era mult mai tânăr decât părea, căruia i se spunea „Târâie-brâu”, pentru că se mocăia prea mult la tot ce făcea, însă ceea ce făcea el uimea și pe cei mai îndărătnici prin îndrăzneala soluțiilor și frumusețea formelor. Avea un cap enciclopedic, un suflet de poet de mare rafinament și o bunătate și eleganță în comportament cu totul deosebite, marile calități socotite de noi toți ca slăbiciuni. De aici și glumele răutăcioase pe socoteala lui. Dar totdeauna a reușit să se impună simplu și natural prin pregătirea lui profesională excepțională. Într-o zi, mi-a spus să rămân după program ca să-i arăt proiectul podului suspendat pe care mi-l încredințase mie.

— Pentru că e vorba de ceva care va trebui să se remarce prin eleganță și frumusețe, să încredințăm acest proiect unei tovarăse.

În după amiaza aceea am rămas și nemâncată, și-am pierdut și biletele la film. Mi-a spus că e mai bine să discutăm în liniște, după ce au plecat toți. A examinat încet, meticulos, fiecare planșă, fiecare linie și cifră, fără să spună niciun cuvânt, cu o răbdare diabolică. Pe urmă, puțin incomodat de ceea ce voia să-mi spună, parcă cerându-și scuze, începu să plimbe creionul pe toate planșele:

— Calculele sunt exacte, bravo, foarte bine, podul poate să reziste sute de ani Da, sigur, dar dumneata nu

trebuie să te superi, uită-te așa la el, cum ar sta în realitate cărată butu-cănos, greoi, rece. E bun lângă o carieră de piatră, rezistent. Dar, vezi dumneata, podul acesta trebuie aruncat peste lacul din parcul mare, unde vin oamenii în zilele de sărbătoare, vin să se destindă, să se bucure de frumos. Trebuie să le oferim ceva care să-i educe, să le placă. Arcuirea asta trebuie să fie zveltă, îndrăzneată, neașteptată, care să te surprindă – și după o Pauză scurtă se înfierbântă – o arcuire ca o zvâcnire de aripă, înțelegi dumneata? Să uimească lumea prin măiestrielar tu, care l-ai creat, când vei trece pe el, să-i simți vibrațiile tainice ale încordării cu care ține malurile, vibrații ce-ți urcă până în suflet, din care l-ai rupt. Înțelegi? Aici lipsește scânteia care să-l facă să vibreze...

Urmă o pauză. Eram mai mult năucită decât impresionată. Înțelegeam câte ceva din ce spunea, dar nu simțeam acea «vibrație». Pamfil, neobosit, își continuă gândurile. Nu mă certa, ci mă implora.

— Să știi că te-am urmărit tot timpul cum lucrezi. Trebuia într-o zi să te trezesc din inerția asta, din refuzul de a crea. Există în adâncurile noastre adormite energii și talente nebănuite, numai că trebuie descătuseate, scoase la lumină, dar pentru asta trebuie să scormonești cu înverșunare după ele. Trebuie să vrei să cauți, să te identifici cu ceea ce faci, să nu dormi nopți până nu găsești ceea ce cauți atît de tânără! Tot patosul, toată energia și imaginația, pasiunea ta, unde sunt?

Făcu o pauză lungă, parcă revizuiind dacă a spus tot și așa cum trebuie. De fapt se gândea la cu totul altceva, pentru că adăugă:

— Uite, de la mine putere, îți dau două-trei zile libere. Du-te, plimbă-te, privește podurile, păsările, apa și malurile. Reflectează, încearcă, încearcă să-ți imaginezi chiar și lucrurile imposibile, schițează-le și vino să stăm de

vorbă. Proiectul ăsta pune-l deocamdată în dulap și încearcă să visezi cu ochii deschiși...

Hmliudat cât de bine îmi aduc aminte ce-a spus el atunci Parcă-l văd cum se uita la mine cu ochii blânzi, adânci, prin care aveai impresia că privea concentrat o lume imensă de gânduri, trăiri, frământări nemărturisite încă și izvora din ei un îndemn, ca și cum te-ar fi luat de mână să te tragă după el, să-ți depășești condiția.

Cred că proiectul ăla stă și acum în dulap. Deși mi-a vorbit atât de frumos, eu tot nu m-am gândit la podul acela suspendat. Nu știam, nu aveam obișnuința să mă gândesc cum mă sfătuia el.

După câțva timp m-am simțit rău și am fost internată în spital. Analizele numeroase, tăcerea enigmatică a medicilor, au trezit bănuieli și foarte curând am aflat ce boală aveam. M-am înspăimântat îngrozitor, am vrut să mă arunc pe geam, dar nu am avut curaj. Am fugit din spital, am făcut câteva ședințe de raze și gata M-am gândit că nu mai am mult de trăit, că până atunci nu-mi trăisem viața, adică - «nu exista nimic prin care să se confirme că eu am trăit», cum ar fi zis Pamfil. Probabil tocmai asta a generat spaima aia cumplită în fața morții. M-am hotărât să-mi trăiesc la «temperatura cea mai înaltă» zilele care mi-au mai rămas. M-am atașat de Zizi, am început petrecerile, m-am aruncat în brațele bărbaților pe care nu-i cunoșteam și nu-i doream, și așa, din restaurant în bar, din bar în garsonieră, mi-am târât restul de viață, risipind-o atât de stupid, ucigând-o absurd. Mă cutremură dezgustul când mă gândesc la ce am făcutăpoi l-am cunoscut pe Miheu, lozul meu cel mare. L-am tras și pe el, ca și pe ceilalți, tot sub formă de loz în plic de trei lei. M-am aruncat în brațele lui crezând că voi găsi, lipită de el, uitarea scadenței ce mă aștepta. Voiam să scap de spaima terifiantă a bolii și a morții lăudând am plecat din locuința lui, mi-am dat seama că

încercarea mea de a mă salva lângă el, prin el, era imposibilă, că m-am simțit în siguranță numai atât cât a durat dăruirea, iar apoi am rămas îngrozitor de singură. Dacă toate clipele astea de dăruire ar fi fost infinit mai multe și înălțuite una de alta, s-ar fi putut să nu mai lase loc sentimentului de singurătate și disperare. Putea fi posibil numai dacă l-aș fi iubit pe Miha cu adevărat. Poate numai într-o dragoste ca asta aș fi găsit salvarea. Dar eu nu l-am iubit atunci, de fapt n-am iubit pe nimeni cu adevărat. Da, probabil că numai o dragoste adevărată e în stare să arunce punți și peste moartelul de n-am știut eu asta până acum? A trebuit să aflu acum și cu un preț atât de mare? Oare toate celelalte femei și-au dat seama de toate astea până acum? Cu siguranță că da. Dar dacă mai sunt unele care n-au aflat? Care însă nu-și dau seama ce li se poate întâmpla? O, dacă aș ști sigur că mai există măcar una ca mine, aș striga din toate puterile ca să mă audă toate femeile care încă nu știu că într-o zi, indiferent de cauză, ar putea să-și dea seama că au fost nefericite toată viața, din cauză că viața lor a fost ca a mea, mărunță și searbădă, fără adâncimi și înălțimi, o viață seacă, stearpă, care nu lasă nimic demn și folositor urmașilor, pentru care nu e loc în memoria oamenilor. Aceste femei vor muri, poate fără să știe că puteau să fie mai fericite, că și pe cei din jur puteau să-i facă mai fericiți!"

Ana are un sentiment ciudat că o judecă pe cealaltă Ana, detașându-se de ea fără să știe de când anume și fără să bănuiască vreodată că ar fi putut s-o facă. De ce este în stare astăzi? Ce miracol s-a petrecut în ființa ei?

Nu-și poate da seama, nu-și poate explica nimic. Și totuși se simte cu totul alta.

Analizele Anei, multe și complicate, arătau o schimbare în bine ce depășea și cea mai optimistă previziune. Trebuia să mai rămână sub observație câțva

timp numai.

Se simțea cu adevărat fericită, dar cât de puțin poate să spună cuvântul acesta socotit atotcuprinzător Tot timpul veselă, nerăbdătoare, în permanentă pregătire, parcă începuse numărătoarea inversă. Neastâmpărul răzbătea din tot ce făcea, vorbea sau gândea. Era ca un cal suPraodihnit, cu greu ținut în frâu, care abia aștepta să scape din dârlog, s-o ia razna într-o fugă nebună.

Doctorul Miha venea s-o vadă, să constate eventualele modificări neprevăzute în starea ei generală. Exaltarea asta a Anei îl pusese pe gânduri, dar nu schițase nicio dezaprobare. O privea lung, se așeza pe marginea patului, îi cuprindea încheietura mâinii ca să-i ia pulsul, după care își plimba palma peste mâna ei într-o mângâiere prelungă, ca un ritual, fără să știe nici ea, nici el, ce anume mângâie: pe Ana de lângă el, sau gândurile proprii. Ana simțea niște curenți de inducție, ca un flux continuu și puternic, ce se scurgea dinspre mâna lui prin mâna ei, în tot corpul, declanșând reacții în lanț. Energiile astfel iscate îi tensionau gândurile, aprinzându-i imaginația care zămislea dezlănțuit „zvâcnituri de aripă” în chip de poduri suspendate nebănuite până atunci.

Se întâmplă cu Ana ceva ciudat, mai ales pentru ea. Un fel de recompunere din cenușa rămasă după arderea de-atunci, din viața reîntoarsă în arterele secătuite de mult și din puterea tainică ce trecea din mâna lui în mâna ei.

Ea îl privea tăcută, cu ochi strălucitori și mobili, încinși de vâlvătaile din suflet. Așa se năștea o nouă Ana, ascunsă în cea de ieri, neconturată și nebănuită. Parcă niciodată nu l-a privit atât de aproape ca acum, sau nu l-a văzut atât de amănunțit: fața plăcută, distinsă, cu o sumedenie de cutișoare pe pleoape și mai ales la colțurile ochilor. Mai ales ochii lui o intimidau – mereu injectați, obosiți, muncea mult, excesiv de mult, iar microscopul

acela îi storcea vloga - îi lăsa impresia că pătrund prin orice, chiar și prin țesătura gândurilor. De ochii aceștia se teme mai demult, să nu-i vadă, dincolo de aparențe, goliciunea sufletului ei, iar acum să nu-i bănuiască planurile ei mari. Pentru nimic în lume n-ar putea acum să-i sară de gât și să-l sufoce cu sărutări, ca atunci în garsonieră. Nu, asta nu, dar ar vrea ca să-l vadă, să-l audă, să-i simtă mâna cum i-o ține pe-a ei. Și pentru că n-a știut niciodată ce-i sentimentul de dragoste adevărată, nu putea compara cu nimic simțământul de acum.

De la o vreme, Ana simțea că Mihiu, Mihiu cel nou descoperit, cel enigmatic, zămislise în toată ființa ei pe Ana cea nouă. Acest germene avea însă o forță fantastică, risipea neguri și incertitudini, o făcea să se gândească tot mai mult la ceea ce nu crezuse că o s-o preocupe cu atâta pasiune: proiectul ei de poduri. Îi aducea câte o carte, i-o întindea cu gesturi discrete, parcă să nu tulbure vraja clipei. Volumul trecea din mâna lui în mâna ei printr-o lunecare de-abia perceptibilă. Mihiu o privea lung, lung, fără să rostească niciun cuvânt, îi strângea mâna pe care o mângâiase până atunci și se îndepărta fără opriri sau întoarceri. Ana îl conducea cu privirea până la ușă, apoi rămânea singură. Dar atât de fericită!

Când socotea că Mihiu a ajuns în laborator, Ana ieșea pe terasă și-l privea prin fereastră ore în șir, torcând din simțămintele și visele ei podul dintre ea și geamul laboratorului. Rămânea tristă și însingurată când lumina se stinge. Apoi pleca abătută spre salon, aici își desfăcea carnetul de schițe, regăsea vraja liniilor incurbate ale podurilor schițate. Desena secțiuni și profiluri de poduri zvelte, parcă pornite să zboare, iar mâna îi aluneca cu o repeziciune surprinzătoare. Retrăia atmosfera din preajma profesorilor, iar aducerile aminte nășteau un țel ambițios și foarte înalt. Visele ei efervescente, tot mai îndrăznețe,

traduse pe hârtie în schițe minunate, îi iscau o neliniște care, încet-ancet, prinse contur și se transformă într-o întrebare logică, la început pasageră, dar apoi tot mai stăruitoare, mai îngrijorătoare, devenind o obsesie tocmai pentru că era legată direct de idealul vieții ei:

— Cât timp?

— Da, cât timp? Medicamentul lui Mihiu, e adevărat, a înviat-o, dar cât timp? Ea trebuie, cu orice preț, mai presus de orice, să-și înfăptuiască planul grandios, doar pentru asta s-a născut a doua oară, însă pentru realizarea lui trebuie timp. De cât timp va putea dispune ea, fizicește? Aceasta era întrebarea tulburătoare care o tortura și o îngrijora tot mai multât timp?

Cum să afle răspunsul care pentru ea reprezintă totul? Pe cine să întrebe?

Cine ar putea ști cel mai bine, dacă nu doctorul Mihiu. Pe el o să-l întrebe Tocmai pe el, care a reînviat-o, tocmai pe el!

Se gândi înapoi, și totul îi păru de neînțeles: avusese o viață și n-a știut c-o are. Când era gata s-o piardă, s-a agățat de ea cu disperare și apoi a abandonat-o. Acum o are înapoi, întreagă, i-a dăruit-o doctorul Mihiu și nu știe ce să facă cu ea. Încerca senzația unui om îmbogățit peste noapte cu averi fabuloase, dar aflându-se singur pe o insulă complet pustie și izolată, nu are cum folosi grămezile de aur și nestemate. Ce să facă? De-a lungul tratamentului, în timpul reînvierii ei fizice și psihice, a avut impresia, chiar convingerea, că între ea și Mihiu a încolțit un început de dragoste timidă și gingașă. Poate s-a înfiripat numai în sufletul ei, iar doctorul Mihiu nu a întins decât mâna și a vindecat-o. Pentru el, ea este izbânda medicamentului lui, pe asta îl iubește.

Normal ar trebui să se întoarcă la institutul de proiectări unde a lucrat. Dar cum va fi privită? Cu

neîncredere, desigur. Toți știu că are cancer și se vor îndoi că s-a vindecat. Și o vor compătimi, iar asta ar fi de nesuportat!

Ana încercă să re trăiască măcar o clipă din viața de cercetător-proiectant-creator Nu reuși. Gândurile se târau pe un tărâm străin. Mai mult, se înspăimântă cât de departe și de imprecise sunt acum toate câte au fost. Simți că între ea și inginera Ana de-atunci este un hău imens pe care nu l-a bănuț niciodată. Gândul că poate ar trebui să se întoarcă la proiectul „podurilor suspendate” se retrase asemeni coarnelor de melc și se chirci dureros și neputincios. De-abia acum tresări uimită, și un fel de panică se infiltra insidios în suflet. Gândul stârnit se repetă ca un ecou, insistent:

— „- Ce pot și ce trebuie să fac de-acum înainte cu viața mea?

Era singură. Pereții comprimau spațiul, întrebările îi dădeau târcoale în cercuri tot mai strânse.

De fapt, viața ei semăna acum cu o casă consolidată, proaspăt zugrăvită, dar încă goală. Prin ungherele ei sufletul îi zbură ca o pasăre liberă, care n-avea încă pe ce să se așeze. O chinuia teama că, tot zburând fără rost de la un perete la altul, la un moment dat se va prăbuși, obosită. Deci trebuie să întreprindă ceva, Să plece să lucreze în altă parte, pe un șantier, unde n-o cunoaște nimeni. Dar ce să facă acolo? Va rezista? îi va permite doctorul Mihuc? Iar podul, podul viselor ei, viața ei de aici încolo?

Somnul nu se încumeta s-o cuprindă. Nu, așa nu se poate Trebuie să afle, să știe de ce să se apuce. Să-l întrebe direct pe Mihuc. Da, da, asta e: orice s-ar întâmpla trebuie să-l întrebe pe Mihuc!

Ziua plecării sosi. Cum era firesc, bucuria „evenimentului”, cum spusese bătrânul profesor, îi cuprinse pe toți. Ana, în momentul când realizează că

plecarea a devenit cu adevărat reală, tristețea și regretul o descumpăniră. Numai gândul că nu va mai ieși pe terasă să-l privească pe Mihi, seară de seară, îi născu un gol care o sperie. Dar în aceeași clipă se declanșa, printr-un mecanism compensator, reacția de răspuns: dorința imperioasă de a se apuca de realizarea podului, a podului ei, prin care să se înalțe în ochii ei și în ochii celorlalți, dar mai ales în ochii lui Mihi.

Dimineața, după raportul de gardă, în cabinetul profesorului se discuta problema plecării Anei: profesorul, Mihi, State, medicul radiolog și cel care se îngrijise de analizele de laborator pe timpul tratamentului. Acesta din urmă fu de părere că trebuie, cât mai urgent posibil, redactat un material privind „evenimentul” și anunțate forurile științifice, chiar și AGERPRES-ul, pentru a fi atestată prioritatea descoperirii științifice românești. Toți se entuziasmaseră, mai puțin Mihi și profesorul. Atmosfera se potoli când bătrânul profesor concluziona:

— Dragii mei, să nu ne pripim. Recunosc, suntem în fața unei descoperiri deosebite, poate excepționale. Redactarea unui material științific se impune, nu-i așa, trebuie discutat în societatea noastră științifică, dar fără zarvă gazetărească. Știți, dragii mei, proba timpului va decide, iar doctorul Mihi a fost de la început de acord cu asta, nu-i așa? Tovarășa Ana să meargă acasă, vom vedea cum se comportă organismul în continuare, o vom rechema și o vom reexamina și, dacă rezultatele vor fi la fel e Dune, constante, vom da publicității...

Fiecare plecă la treaba lui. Numai doctorul State rămase să mai discute cu „bătrânul”, ca să-i schimbe atitudinea prea „conservatoare” într-un moment „istoric pentru știința românească și mondială”, cum avea să-i arunce vorbele profesorului într-o dezlănțuire ca împotriva unei nedreptăți.

Mihu voia să treacă pe la Ana să-i ureze drum bun și să fixeze data când să vină la control. O găsi strângându-și lucrurile. Când îl văzu, se opri paralizată, lăsând să-i scape un prosop din mână. De fapt, nu pentru că o surprinsese făcându-și bagajele, ci pentru că în clipa aceea își aminti ce anume avea de făcut. Hotărârea ei suna ferm, ca o sentință într-un tribunal: îl va întreba, acum, și el trebuie să-i spună cât are de trăit!

Ana luă o atitudine solemnă, cum simțea că cere momentul, pregătită să-l întrebe. Ezită numai o clipită neștiind cum să înceapă. Zăpăcită puțin, își reveni.

— De mult voiam să te întreb ceva, dar nu știu, nu s-a pututuie, dacă ai puțin timp...

— Da, desigur, hai la mine în birou.

În prima clipă Ana a fost de acord, dar imediat se retrase în sine. Se temu că acolo, într-un cadru oficial, cu „cerberul” acela - și aici apăru amintirea încercării ei de a pătrunde în „Olimpul zeilor”, care o contrarie atât de mult, încât își zise categoric nu acolo pe terenul lui, nu va reuși să spună nimic.

— Știi ce? Dacă vrei, hai dincolo.

Doctorul Mihu o urmă fără obiecții, dar se întrebă, observându-i frământările, ce-o mai fi și asta?

Ana îl conduse pe terasă, de unde în atâtea seri îl privise, ținându-l între ei punți de lumină și vis, unde s-a născut de fapt o altă Ana. Ana s-a așteptat să găsească aici locul cel mai potrivit, dar aspectul neplăcut, la lumina zilei, de lucruri vechi adunate și aruncate de-a valma, o inhibă. Lipsea vraja din timpul nopții, când umbrele estompau conturul lucrurilor și când totul era dominat de lumina din fereastra lui.

Mihu aștepta. Ana privi plopul, fără suflare, și, disperată, dezamăgită, cercetă fața lui Mihu. El o privea întrebător. Spre marea ei dezolare, tocmai aici atmosfera

era complet improprie pentru ceea ce avea de discutat. O descurajare bruscă o cuprinse și-l întrebă grăbită:

— Pot să te caut la telefon? Poate, sigur o să am nevoie...

Glasul îi suna fals, stângaci.

— Asta voiai să mă întrebi? se miră Miha, apoi, dându-și seama că nu trebuia să-i spună așa ceva, adăugă: Desigur, Ana, dar am să te caut eu și...

Ea îl întrerupse întinzându-i mâna, grăbită:

— La revedere, te voi suna lăsa acolo, nedumerit.

După ce-și făcu bagajul, porni să-și ia rămas bun de la asistente. Apoi la blocul operator, să întrebe de doctorul State. Era imposibil să-l vadă, intrase într-o operație extrem de laborioasă și probabil urma să iasă de acolo după câteva ceasuri.

Așa, „în civil”, Ana contrasta cu personalul spitalului îmbrăcat în alb și cu pacienții în pijamale și halate. Se simți jenată. Coborî la parter. Aici își rezolvă „formele de ieșire”, nu-i rămânea decât să roage pe tânăra de la fișier să cheme la telefon un taxi și să plece. Dar nu putea Simțea că o forță o domină, îi paralizează puterea mușchilor. Se plimbă încolo și-ncă, se suci, se răsuci și deodată se luminează: nu poate pleca, pentru că nu căpătase răspunsul atât de așteptat la întrebarea aceea capitală pe care n-a reușit să i-o pună lui Miha.

Se interesă de Miha la funcționara de la fișier, care, după ce o privi lung, dădu din cap a degeaba:

— Păi, ce să vă spun? E sedință d-aia lungă. Cum vreți, da o să v-apuce seara.

Răspunsul o întârâtă și mai mult: va aștepta, indiferent cât va dura așteptarea.

Seara n-a apucat-o pe Ana, dar așteptarea a fost nesfârșit de lungă. Când văzu printr-o ușă oamenii ieșind, Ana se precipită. Îl zări și pe Miha, încă discutând ceva cu

un bărbat cu burta ca un pepene, probabil contabilul-șef, gândi ea. Zărind-o, Miha îl abandonează pe individ și grăbi pasul înspre ea.

— Ce-i cu tine, Ana? Ce s-a întâmplat? Ana se fâstâci iar și nu reuși să-i spună de îndată pentru ce îl așteptase cu adevărat. Lumea trecea pe lângă ei, unii privindu-i cu interes, alții ignorându-i, dar Anei i se păru că toți îi iscodesc îndeaproape. Fără să-i spună ceva, porni spre scările unde își lăsase valiza. El o urmă îndeaproape, tăcut. Ana simți, pe deplin convinsă, că nu-l va întreba nimic, nici de data aceasta. Încurcată, îi întinse mâna, ca pentru rămas bun, ca într-un gest de mulțumire. Și ca să nu-i vadă rostogolirea lacrimilor care-i atârnavă de gene, i se adresă scurt:

— Îți telefonez chiar azi, aici. Da?

Înșfacă bagajul și pleacă grăbită.

Atât de repede se întâmplaseră toate, încât Miha nu avu timp să reacționeze în niciun fel. Rămase pe loc privind-o cum dispare într-un snop de lumină revărsat de afară printr-o ușă rămasă deschisă...

Ana găsi un taxi la poartă. La primul viraj, o senzație neplăcută de amețală o forță din răspuț să biruie răul. I se părea că mașina fuge prea repede, că străzile sunt mai largi decât le știa, iar lumina, prea multă lumină, inunda totul, obligând-o să-și strângă ochii. Își plimba privirea de pe un trotuar pe altul, urmări mersul oamenilor: toată lumea era îmbrăcată frumos, în culori luminoase.

Când ajunse la adresa indicată, șoferul întrebă:

— Aici?

Ana nu răspunse. Se gândea la ceva, foarte concentrată. Taximetristul întoarse capul mirat.

Te rog, la parcul maresună imperativ glasul ei.

Omul de la volan ezită o clipă, făcu un gest de „cum doriți” și porni demarând repede. Lângă intrarea

principală a parcului, Ana coborî.

— Te rog să mă aștepți aici.

Șoferul o privi din urmă, înciudat că nu pricepe nimic și se instala comod pentru o așteptare mai lungă. Împinse chipiul pe o sprânceană și-nchise ochii. Aparatul de taxat continua să țacăne, deranjându-l evident. Enervat, îl opri scurt și se întinse pe toată bancheta din față.

Ana păși pe sub portalul intrării în parc ca pe sub un arc de triumf. Intra într-o lume miraculoasă. Totul părea o închipuire. Mergea repede, ca-ntr-o alunecare, simțea că pășește pe un covor de vată sub care nu era nimic. Privea cu nesaț iarba și pomii, florile și copiii, apa și cerul, și toate îi creau o bucurie imensă. Prin pupilele dilatate până la durere năvălea potopul de verde învolburat care se întindea până la tălpile picioarelor ei, iar fantastica explozie de culori, de flori și de cer o făceau să-și alerge nebunește ochii în toate direcțiile. Nărilor dilatate se zbăteau vrând parcă să soarbă tot aerul umed și parfumat, cu iz răscolitor de ierburi cosite și udate proaspăt, în plămânii ei arși de atâția izotopi radioactivi.

Observa acum cu surprindere, pentru întâia oară, frumuseți nebănuite, pe lângă care trecuse de mii de ori fără să le vadă, și se mira. Îi venea să alerge, să țipe din răspuțeri de bucurie, să strângă la piept cu brațele ei mici tufele enorme cu flori, să se trântască pe iarbă și să privească la nesfârșit norii.

Bucuria reîntoarcerii la viață cânta frenetic în toată ființa ei. În suflet, izbucnea cea mai mișcătoare și mai omenească dintre fericiri:

— Ce minunat e să trăiești minunat e să trăiești repeta întruna.

Mergea aproape alergând, ca un om nebun sau înnebunit atunci, cu rochia fluturând și desenând linii superbe pe corpul ei tânăr și mlădios. Nu simțea oboseală,

ci numai o sete care îi ardea pieptul. Și poate atrasă de fantasticele curcubeie de apă care se pulverizau în rafale de vânt, Ana se lăsă acoperită de puzderia de picături de la fântâna arteziană. Ochii îi străluceau de fericire.

Merse, merse fără oprire, până la primul pod. Aici se opri. Își apăsă pieptul pe mâinile încrucișate pe balustradă, vrând să domolească bătaile inimii. Știa că podul pe care stătea era lucrarea de tinerețe a șefului ei. Privea umbra lui în apă și admira arcuirea „ca o zvâcnire de aripă”, poate puțin violentă, dar într-adevăr „ca o zvâcnire de aripă”. S-a lipit și mai mult de balustradă, a închis ochii și a încercat să simtă vibrațiile acelea tainice ale podului, „vibrațiile încordării cu care ține legate malurile”. La început nu a simțit nimic, dar mai apoi, confundându-și ființa cu el, i se păru că intuiește încordarea aceea teribilă „cu care ține legate malurile”, ca să nu rămână străine, despărțite de ape.

Se dezmetici târziu. Trecu peste al doilea pod, fără să-și încetinească pasul, un pod oarecare, și se opri tocmai pe marginea lacului.

Apoi se plimbă mult timp de-a lungul malului, încolo și înapoi, parcă măsurând cu pasul, parcă pipăind pământul cu picioarele.

Deodată, tresări la auzul fâlfâitului de aripi foarte apropiat. Întoarse capul. Pescărușii începu să urmărească, fascinată, zborul elegant al unei păsări care se rotea aproape. O surprinse arcuirea aripii mari și delicatețea mișcării prin aerul transparent. De undeva, din adâncuri de memorie, se desprinseseră aceleași cuvinte, repetate ca un ecou: „ca o zvâcnire de aripă!” Și pentru prima oară în viața ei vedea cu adevărat această „zvâcnire de aripă”.

De-abia târziu, obosită de efortul făcut chiar în prima zi, după un îndelungat repaus în spital, porni încet, cu pasul puțin nesigur, spre ieșirea din parc. Pe chipul ei grav,

încruntat, se putea citi ceea ce i se petrecea în suflet: descoperise ceva, înțelesese în răstimpul a câtorva minute ceea ce nu înțelesese în toată viața ei de până acum. Știa ce are de realizat. Numai o undă de ezitare secretă o făcea să-și închidă din când în când ochii, strângând pleoapele într-un spasm dureros. De aceea se opri la primul telefon public din parc și-l sună pe Mihiu.

— Te rog mult să vii la ora șase, pe podul metalic din parcul mare. Nu, nu mă întreba nimic. Ți mulțumesc...

Apoi se îndreptă spre taxi.

Mihu veni mai devreme de ora fixată. O zări pe Ana sosind aproape odată cu el, îmbrăcată elegant, cu privirea și zâmbetul pline de o prietenie caldă. Dar sub toate acestea, Mihiu descoperi o exteriorizare involuntară, abia perceptibilă, a unei jene, mai exact a unui complex de inferioritate.

— Mă bucur că te văd, Ana. Cum te simți? Ea îi răspunse printr-un zâmbet.

— Bine. Foarte bine. Excelent. Este maximum ce-și poate dori un medic pentru un pacient al său.

Poate altcineva s-ar fi simțit măgulit de acest răspuns, dar Mihiu intui că sub vorbele acestea frumoase se ascundeau alte vorbe, gândite dar nerostite, parcă ocolite înapoi.

— Îmi place cum arăți răți foarte bine și cred că...

Mihu a continuat să vorbească, dar Ana nu-l auzea. Gândul îi zbura cu totul în altă parte, absentă la spusele lui. El simți imediat asta. Tăcu.

Continuau să meargă și să tacă. Tăcerea, însă, năștea tensiune, o tensiune care creștea și parcă Pregătea ceva. Fața Anei părea încordată, iar Privirea neliniștită iscodea din când în când profilul lui Mihiu. Se pregătea să-i pună întrebarea - pentru care de fa Pt, îl chemase aici. De câte ori u s-a frământat cum să pună această întrebare Găsise

zeci de variante și de-abia aștepta momentul potrivit. Și iată că momentul a sosit, l-a creat ea, dar nu reușește să spună nimic. Voia să știe, trebuia să știe exact, neapărat. De acest răspuns depindea tot sensul vieții ei de aici înainte. Hotărî ca în dreptul celui de al treilea pom să-l întrebe. Neapărat!

Ajunși în dreptul podului fixat, Ana a ezitat. Când vor ajunge la răscrucea celor două alei. Da, acolo.

Aleea o coti spre lac. Au ajuns pe podul acela unde Ana simțise vibrațiile tainice și stranii. S-au oprit și, sprijiniți de balustradă, privesc apa care clipocește mărunț.

Ana e derutată. Strânge cu palmele balustrada și nu se hotărăște. Poate podul, poate apa, cu scăpărările ei fascinante, i-au trezit un fior ciudat, urmat de o senzație de slăbiciune care i-a paralizat hotărârea.

Mihu simți că ceva se întâmplă cu Ana. O cuprinse de după umeri și o privi lung și întrebător. Un val de bine îi inundă Anei trupul și sufletul. Se lipi de Mihu, cuibărindu-se la pieptul lui. Oftă, vrând parcă să-și ușureze sufletul încărcat dintr-odată prea mult. Și vorbi încet, ca pentru sine, privind podurile:

— Poduri, poduri, podurile dragi îmi sunt acum știi, Mihule, podurile nu sunt numai o îngrămădire de bârne și beton. Sunt ca niște flințe, au o viață a lor pe care poți s-o simți, s-o auzi. Uite, când stai pe un pod, pe unul adevărat, poți să-i simți încordarea cu care ține legate malurile, încordare care vibrează și se urcă în picioare, în toată flința, până în suflet. Ai simțit vreodată vibrațiile acestea? Ana îl privi adânc în ochi.

— Nu știu. Până acum cred că nu. N-am știut că există așa ceva.

Mihu o ascultase uimit. Parcă nu era Ana, sau era altă Ana. Niciodată n-o auzise vorbind așa și nici n-ar fi

bănuir-o în stare.

— Probabil că și malurile, continuă el, sunt ca oamenii. Într-o dimineață se descoperă unul pe celălalt, se privesc stinghere, apoi se leagă prin poduri.

— Uneori podurile se rup și vibrațiile dispar. Apoi vibrațiile reapar, poate chiar mai puternic decât înainte.

— Oare sunt și poduri fără vibrație? Ana se grăbi să răspundă:

— Da, da, sunt. Poate prea multe. Sstăscultă-Simți cum vibrează?

El tăcu, îndelung. Ana a așteptat, cu inima strânsă, un răspuns care însă nu veni. Tăcerea lui o sperie. Dacă Mihi într-adevăr nu simte vibrația tainică? Tocmai el! Dar dacă o simte și-i e teamă de ea?

Întrebările o tulburară și poezia clipei se destramă. Ea îi privi profilul tăcut și imprecis și se hotărî, în sfârșit, să-l întrebe. Se dădu un Pas înapoi, să-i vadă mai bine fața, ca nicio nuanță din răspunsul lui sănu-i scape.

„Spune-mi, doctore, sincer, de cât timp pot dispune?

Și foarte repede adăugă:

Pentru mine e foarte important.

Întrebarea neașteptată îl găsi complet nepregătit pe Mihi. N-o privi în ochi, ca să nu fie nevoit să-i dea un răspuns pripit, ale cărui consecințe, uneori, pot fi dezastruoase. Toți bolnavii din categoria Anei vor să știe acest lucru, dar foarte puțini au curajul să pună întrebarea direct. Iar fiecare cuvânt rostit de medic e tălmăcit și răstălmăcit, dându-i-se o greutate deosebită și adesea sensuri nedorite.

Ana aștepta nerăbdătoare și speriată. Voia să afle o cifră, deși îi era teamă de ea.

— Te înțeleg, Ana, mai mult decât îți poți închipui. E firesc să vrei să știi asta. Dar nu se poate fixa o dată, o scadență, o...

— Te rog să fii cinstit. Nu încerca să fugi de răspuns.

Ana se stăpânește greu, îi tremură vocea.

— Pentru mine e foarte important dacă e vorba de ani, de luni sau poate de...

Și se opri înfricoșată la auzul propriilor cuvinte.

El încercă să o prindă de mâini, dar Ana se feri.

— Da, bine în primul rând, eu cred că medicamentul nostru, pe care ți l-am administrat, te-a vindecat complet. Nu te mint. Ești poate primul pacient pe care nu-l mint. Totuși, crezi tu, Ana, că ceea ce contează e numărul anilor, lunilor? Poți trăi ani într-o singură zi și pot să treacă ani din care numai câteva ceasuri să fie adevărate, care au meritat să fie trăite.

Ana e nemulțumită și n-a renunțat la întrebare, dar a făcut să reflecteze la ce-a răspuns el. Simțea că Mihu are, în fond, multă dreptate și faptul acesta nu-i convenea. O lipsea de un răspuns așa cum îl dorise. Știind o dată, aproximativ măcar, putea să-și planifice ceea ce avea de făcut, adică ceea ce visase cu ochii deschiși pe terasa de la spital. Avea nevoie de acest punct de reper, calendaristic. Și cât se gândise la asta Răspunsul lui o făcuse să-și dea seama de felul absolut, poate tragicomic în care pusese întrebarea și de faptul că Mihu avea, mai ales dacă se gândește în urmă la viața ei, multă, prea multă dreptate.

Nesigură, și neștiind dacă trebuie să mai insiste asupra unei cifre, Ana se sprijini pe balustrada podului ascunzându-și capul în mâini. Mihu veni lângă ea. O găsi cu ochii plini de lacrimi.

— De ce, Ana? De ce?

Atunci se întâmpla ceva ciudat. Gravă, tăcută, îndeplinind un ritual de neînțeles pentru Mihu, Ana îl luă de mână, coborî cu el podul pe malul celălalt și merseră de-a lungul apei. Îl privea nefiresc și straniu.

— Tu rămâi aici. Să nu te miști!

Ana trecu din nou podul, ajunse în dreptul lui Mihiu, pe malul opus. Stăteau față în față, despărțiți de ape. Ana, ca hipnotizată, rămase nemișcată minute în șir privind spre Mihiu și teșind în acest timp firele podului suspendat, așijderea punții de lumină țesute de ea între terasa de la spital și geamul luminat al laboratorului lui. Podul îl va arunca într-o zi peste ape. Pe malul celălalt și va alerga cu brațele deschise spre Mihiu, care, cu siguranță, îi va simți atunci vibrațiile tainice. Înfiorată de acest ultim gând, se desprinsese din loc și, cu o hotărâre în glas pe care n-ar fi putut-o înfrunta nimeni, îi strigă lui Mihiu:

— Să nu mă cauți până n-am să te caut eu.

El făcu un pas spre ea, dar Ana îl opri cu mâna ridicată. Apoi se întoarse brusc și plecă pe alee, aproape fugind.

Mihaiu rămase pe loc urmărind-o cum dispare printre copaci, ca o nălucă, și parcă pentru totdeauna...

De la „ciudata despărțire” din parc, cum o numea Mihaiu, au trecut câteva săptămâni. În ultimele zile a căutat-o acasă, dar n-a găsit-o niciodată. Unde o fi dispărut?

Astă seară, deși a stat târziu în laborator, munca n-a avut niciun spor. Mai mult, toate i-au mers pe dos. S-a gândit iar la Ana, gânduri care de fapt nu l-au mai părăsit. Când a căutat-o ultima dată, adică aseară, o vecină i-a spus că a zărit-o de câteva ori, dar nu știa unde a plecat.

— Ei, drace, șopti Mihaiu, asta ce-o mai fi? Nu cumva s-a reîntors la...

Trebuia neapărat s-o găsească, s-o vadă, s-o audă, să afle ce se întâmpla cu ea. Deodată îi veni o idee: ce-ar fi să întrebe la institutul acela de proiectări unde lucrase? Poate că s-a apucat din nou de lucru. O să încerce, chiar a doua zi la prânz va merge la institut.

În drum spre casă, se gândi să facă o plimbare înspre institutul Anei. Ca să fie mai simplu, luă un taxi.

Spre surprinderea lui, institutul se afla în celălalt capăt al Bucureștiului, într-un cartier în întregime nou. Portarul de noapte, unbătrân el, răsfoia un ziar la „Mica publicitate”. Îl privi pe Mihu cu suspiciune, când îl întrebă, cam ezitând, despre Ana.

— Da, mă rog, dumneata cine ești de întrebi de dânsa?

Ce să-i răspundă? Puțin încurcat, Mihu se bâlbâi:

— Un prieten, un bun prieten, îi întinse mâna și se recomandă:

— Doctorul Mihu.

Asta mări respectul portarului, dar rămase totuși prudent:

— Niște acte aveți?

Mihu îi dădu o carte de vizită pe care portarul o citi cu importanță.

— Așteaptă dumneata afară, s-o întreb la telefon.

— Stai puțin eu o caut de-o săptămână pe-acasă. Cum, stă tot timpul aici?

— Păi, cum să zic? Cam așa-Să-ncale în birăul șela și nu mai ieși. Nu știi ci păcatele mai faci, dar nu ieși.

— Atunci, du-mă la ea.

Din curtea interioară se vedea, la etajul cinci, lumină la un geam înspre care portarul ridicase mâna.

— Acolo.

ai arătă lui Mihu scara și se întoarse în cabină. Mihu privi singurul geam luminat din sumedenia de geamuri cufundate în întuneric. Acolo e Anale-o fi făcând?

Neștiind de ce, Mihu continua să privească, parcă hipnotizat, fereastra luminată la orele astea târzii. Oare se vedea pe el însuși acolo? Să fie lumina asta în miez de noapte, care ajungea până la el, puntea cu vibrații tainice de care îi vorbise Ana atunci? O punte de lumină, cea mai minunată punte din câte pot exista între oameni?

Urcă scara și bătu la ușă. A trebuit să bată îndelung și s-o strige pe nume, ca, în sfârșit, să-i deschidă. Probabil se hotărâse greu.

Când îl văzu pe Mihule, Ana se arătă mirată. Dar și jenată, ca și cum ar fi fost surprinsă dezbrăcată.

Pe Mihule îl șocă înfățișarea ei răvășită și dezordinea din atelier. Fața ei palidă, trasă, cu cearcăne, îl îngrijoră. Numai ochii, pe care Mihule îi știa de obicei cenușii și inexpressivi, ardeau în orbite ca licăririle iuți ale unor flăcări. Privirea asta n-o mai văzuse la Ana niciodată. Părul dat pe spate și legat într-un simulacru de coc dezvelea o frunte înaltă, cu două cute verticale, în atitudinea Anei se simțea mândrie și demnitate.

— Ana, ce faci tu aici?

Ea îl privi adânc în ochi, schițând un zâmbet greu de deslușit.

— Ai venit prea devreme, Mihule!

Cuvintele sunau ca o interdicție: orice discuție pe tema întrebării lui nu avea rost.

Surprins pentru o clipă, Mihule înțelese. Cunoștea chinurile căutărilor disperate și intuia că Ana e pradă lor. În împrejurări ca astea, cel mai bine e să lași omul în apele lui. Privi prin încăpere: suluri de calc, planșe înșirate pe mese și planșete, foi mari de hârtie acoperite de calcule și poduri schițate, cărți închise și deschise.

Ana îi urmărea atentă expresia feței, să-i citească gândurile. Când ochii lor s-au întâlnit, ea s-a convins că a înțeles-o deplin. Îi zâmbi prietenește, cald, recunoscător. Vorbele păreau de prisos.

Vizita lui Mihule luă sfârșit. S-au privit îndelung, ca și cum de-abia acum s-au cunoscut, în prag, nu și-au strâns nici măcar mâinile, ci doar un schimb de priviri neobișnuit de lung.

Ajuns în curte, Mihule se uită din nou la geamul

scăldat în lumină. Da, Ana nu se risipește, se mistuie arzând E fericită, și această fericire nu i-o poate răpi nimeni. Este cea mai deplină dintre toate fericirile omenesti!

După ce închise ușa, Ana rămase locului, copleșită de un amestec de sentimente, cumva contradictorii. Îi părea rău că l-a lăsat pe Mihai să plece așa, fără un cuvânt mai cald.

S-a apropiat de masa de lucru cu mintea încinsă. Privi îndelung schița podului suspen dat, îl privea, ca o mamă. pruncul mult așteptat. Luă un creion și schiță o siluetă de bărbat la un cap de pod, și o siluetă de femeie la celălalt cap. Prin ochii umeziți de înduioșare, Anei i se păru că bărbatul și femeia de la capetele podului au pornit unul în întâmpinarea celuilalt, iar mersul lor a devenit tot mai iute și mai iute, aproape că aleargă, iar când au ajuns unul în fața celuilalt, s-au oprit brusc, uimiți ca și cum atunci s-au descoperit unul pe celălalt. Și deodată s-au îmbrățișat atât de strâns, că s-au contopit într-o imagine nedeslușită.

Ana clipi des din ochi și încercă să se smulgă din această visare de-o clipă. Se sculă de pe scaun și se uită la desen. O undă rece îi strânse dureros inima. Alergă spre geam și, cu precauție, să nu fie văzută, privi în curte. Jos, pe un petec de lumină, stătea Mihai, cu ochii îndreptați spre geamul ei. Un sentiment de siguranță puse stăpânire pe ea și, cu zâmbetul înflorit în colțul gurii, veni lângă masa de lucru. Simți cum din fiecare colțișor al ființei ei se eliberează și pulsează tot mai puternic o energie enormă declanșată de vizita lui Mihai. Ar fi vrut ca totul să fie isprăvit chiar în noaptea aceea, iar a doua zi podul, ca în basme, gata terminat. Ar fi dorit să aibă un creion fermecat.

Și cum basmul acesta minunat putea deveni realitate

numai datorită ei, se apucă cu febrilitate de lucru.

— Da, podul trebuie terminat chiar în noaptea aceasta!

EPILOG

Au trecut câteva luni. Toamnă târzie, ploioasă și rece. Dimineața cerul s-a luminat treptat, cețurile s-au destrămat și soarele s-a ivit timid, încolțind nădejdea unor ceasuri mai bune. Spre prânz a început să bată vântul și să aducă, nu se știe de unde, nori groși de ploaie. Pe malul apei, se înălța un uriaș picior de pod suspendat, îmbrăcat cu schele până sus. O macara zveltă, neînchipuit de înaltă și fragilă, se mișca lent.

Prin forfota de oameni și mașini a șantierului, Ana mergea repede, însoțită de trei bărbați. Purta o scurtă de piele, cizme de cauciuc și o pălărie tot de piele. Micul grup se opri, ascultând explicațiile ei. Toți ridicară capetele și ea, supărată, arătă cu mâna ceva spre vârful colosului construit.

Ana a hotărât să meargă cu toții acolo sus, să lămurească lucrurile la fața locului. Schelele se urcă greu, pe scări abrupte, cu balustrade improvizate. Ana se luptă voinicește, dar pilonul e foarte înalt, a ajuns la cota finală și parcă străpunge cerul. Urcă repede, răspunde scurt la salutarile oamenilor, iar chipul ei degajă siguranță și hotărâre. Numai supărarea îi declanșează atâta energie.

Când a ajuns pe platforma cea mai de sus, a simțit că se sfârșește din lipsă de aer și din neputința de a-l respira. Se opri să-și revină. Palidă, cu ochii înfundați în orbite, mai avu puterea să și-i rotească în jur asupra priveliștei care-i dilată pupilele și făcu să-i tresară obrazul de o bucurie de-abia schițată. De jos, Ana părea o statuie prea mică pentru un soclu atât de mare.

Făcu câțiva pași și, brusc, o durere cumplită, ca un cuțit înfipt în spate, îi opri respirația. O slăbiciune subită

făcu să se învârtască totul în jur, prăbușind-o într-un întuneric gros, străbătut doar de un țuit strident undeva în urechi sau în cap, care dăinui un pic și se stinse odată cu alunecarea în neștire.

Căderea a fost atât de iute și neașteptată, încât cei din jur n-au avut timp nici măcar să-i întindă o mână.

După o clipă de stupoare brațe numeroase se întinseră s-o ajute, dar nimeni nu știa ce are de făcut. Agitația și panica crescură până ce o voce hotărâtă porunci să fie coborâtă pe brațe, cu grijă, încet. Se formă un convoi, care o însoți până jos. Schelele se goliră de oameni. Într-o clipă tot șantierul opri lucrul și oamenii alergau să vadă ce s-a întâmplat.

Jos, o culcară pe niște cofraje așezate unul lângă altul. Trebuia făcut ceva repede. Un bărbat subțirel răzbătu până la Ana și încercă, ezitând, să-i ia pulsul. Nu-l găsi. Aplecă urechea la gura ei și șopti sugrumat de emoție:

— Trăiește! Cineva strigă:

— Să chemăm salvarea Repede la spital!

— Pe dracu', salvarea Până vine...

— Hei, ce te uiți? Trage mașina aici! strigă tunând o namilă de om către un șofer înlemnit de cele văzute.

O basculantă opri zguduită de frânele înțepenite brusc.

— Repede în cabină! șurșorline urcă s-o țină în brațe? Hai repede, ușurel!

Ana, ghemuită jumătate pe banchetă, jumătate în brațele puternice dar neîndemânaticale ale unui bărbat masiv, simți că își revine puțin.

Șoferul strigă:

— Da' unde s-o ducem? La ce spital? Ana auzea larma ca undeva departe, iar cuvântul „spital” o trezi pentru o clipă și îngăimă:

— Institutul Oncologic...

Și în clipa următoare se prăbuși din nou în adâncurile întunecoase și pustii.

Dintre cei adunați în jurul mașinii un tinerel sări:

— Știu eu unde-i. Acolo s-a prăpădit taica, acu un an...

— Taci odată și urcă!

Tânărul se sui pe scară, fâstâcit de gafa făcută, ținându-se de portiera de lângă șofer. Doi bărbați se aruncară în cupa din spate, gândind că s-ar putea să fie de vreun ajutor pe drum sau la coborâre la spital.

Basculanta porni brusc, hurducăind prin băltoace. Șantierul rămase în urmă copleșit de umezeală și tăcere, trist și golit dintr-odată de viață. În golul imens se auzea, obsedant, zgomotul de fiare al basculantei.

Tânărul agățat pe scara mașinii privi înapoi: piciorul uriaș al podului părea un obelisc singuratic, străfulgerat dintr-odată spre vârf de o rază de lumină ivită printr-o spărtură de nori. La picioarele lui, sta nemișcată o masă de oameni tăcuți...

Lector: CORNEL, POPESCCJ Tehnoredactor: CONSTANȚA VULCĂNESCU

Apărut: 3982. Bun de tipar: 9. III.1982. Format: 16154X84. Coli tipo: 13, 8. Coli ed.: 8, 13.

Comanda nr. 20 134 Combinatul poligrafic „Casa Scânteii”, Piața Scânteii nr. 1, București, România

EI. BOGDAN

După lectura romanului Poduri suspendate, pot afirma că ne aflăm în fața unui veritabil prozator. Matur. Stăpân pe mijloacele sale de expresie. Pe universul pe care îl explorează. Pe ceea ce se numește arta construcției. Subiectul e simplu. Un medic, Mihu, cunoaște o tânără ingineră, Ana, constată întâmplător că aceasta are cancer, o internează la Institutul oncologic și o salvează, datorită

unui medicament preparat de el și încă neomologat. Numeroase pagini, de analiză psihologică, sunt remarcabile. Personajele au o individualitate definitorie. Nu e cazul să intru în amănunte. E cazul doar să adaug că romanul e tonifiant. Că e un omagiu adus «oamenilor în alb» și, ca un corolar, sentimentului vital al iubirii.

Salut în persoana doctorului EI. Bogdan un scriitor autentic...

Aurel Martin

SFÂRȘIT.